

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto X.

V Ljubljani, 2. junija 1938.

Štev. 22.

Človek ne sme imeti prav
ne prezgodaj, ne prepozno, ne
preveč sam.

A. de Houdetot,
francoski pisatelj
(1799—1869)

»DRUŽINSKI TEDNIK« izhaja vsak četrtak. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Gregorčičeva ul. 27/III. Telefon št. 33-32. Poštni predal št. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393. — NAROČNINA: za 1/4 leta 20 din, 1/2 leta 40 din, 3/4 leta 60 din. V Italiji na leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki 2 1/2 dolarja. Naročnina je treba plačati vnaprej. ROKOPISOV ne vračamo, nefrankiranih dopisov ne sprejemamo, za odgovore je priložiti za 3 dinarje znamk. — CENA OGLASOV: med besedilom stane vsaka enostopna petinast vrstica ali njen prostor (višina 3 milimetre in širina 55 milimetrov) din 7.—. Med oglasi stane vsaka petinast vrstica din 4.—50. — Notice: — vsaka beseda din 2.—. Mali oglasi: vsaka beseda din 0.—50. Oglasi davok povsod se posebej. Pri večkratnem naročilu primeren popust.

Danes:

Rezultat nagradnega tekmovanja

(Gl. str. 9)

KULTURA IN CIVILIZACIJA

Te dni so sredi Beograda trije gosposde, pijani in moralno propadli ljudje, napadli dve dami, od katerih ena najbrže ranam podlegla. Zadeva je tako svojevrstna, da se nam zdi prav, ustaviti se ob njej na uvodnem mestu našega lista.

Prejšnji ponedeljek okrog 11. ure zvečer sta se gospa Milena Gačinovičeva, žena poslanca iz Beograda, in njena prijateljica gospa Stanka Sotrova, žena profesorja, ki se je prišla v Beograd zdraviti, vračali iz kinematografa domov. Ko sta šli skozi Svetosavsko ulico, mimo gostilne »Dva Uzičana«, so iz gostilne prišli trije boljši gosposde, ki so jo takoj mahnila za damama, ju ogovarjali in začeli nespodobno govoriti.

— Kakor ustvarjeni za nas! je rekel eden.

— Samo mi smo trije, a tu sta samo dve, je menil drugi.

Dami se nista zmenili ne za te in tudi ne za druge prostaške besede, ki sta jih slišali za seboj, ampak sta pospešili korake. Tedaj se je pa zgodilo nekaj, česar dobro vzgojeni človek ne bi pričakoval.

Eden od vsiljivcev je namreč zgrabil gospo Gačinovičevno. V silobranu je gospa nesramneža udarila v obraz. Toda namesto da bi jo vsaj zdaj pustil pri miru, ji je neznanec udarec vrnil in se celo začel z njo ruvati. Nazadnje je gospa, vsa zbila od udarcev, ki jih je dobila po obrazu in drugod po životu, padla na tla.

Ko se je ozrla za svojo bolešno prijateljico, jo je videla, da leži na tleh in da ji po obrazu lije kri. Reševalci so gospo Sotrovo prepeljali v bolnišnico, napadalec so pa zbežali.

Gospa Sotrova leži v bolnišnici in se bori s smrtjo. Skoraj neprestano je v nezvesti, kadar se pa za trenutek zave, ne spozna nikogar okrog sebe, niti lastnega moža ne.

Policijska preiskava je dognala, da so dami napadli Vasilije Laški, Bogdan Janjič in profesor H. moške realne gimnazije v Beogradu Bora Popović.

Razumljivo je, da je dogodek zbudil senzacijo ne samo v Beogradu, ampak tudi drugod v državi. Pričeto zato, ker se je to zgodilo na prometni ulici v Beogradu, drugič pa zato, ker so napad izvršili ljudje, ki se ponašajo s srednjim šolom in celo z univerzo. Eden med njimi je celo polklican, da uči in vzgaja našo mladino, naš bodoči narodni ponos.

Dogodek je zelo značilen za moralo v Beogradu in sploh za poveljno moralo. Neverjetno smo napredovali. Nad nami letajo zrakoplovi in letala, brezlično poslušamo godbo, avtomobili so postali tako rekoč ljudsko vozilo — toda srčna plat, kultura, je na račun civilizacije potisnjena v ozadje. Ni važna.

Ce čitate v časopisih, kakšni zločini se dogajajo po širnem svetu, če berete poročila o vojnah, ki divjajo po svetu, če slišite zagovarjanje surove sile iz ust velikih državnikov, ali če čitate, kako časopisi enega naroda hujskajo proti drugemu narodu, potem vam bo jasno, da smo v civilizaciji res napredovali, v kulturi pa nazadovali za cela stoletja.

Tudi pri nas v Sloveniji ni nič boljše. Naša mladina gre svoja pota, ki so po večini — napačna. Pred kratkim sem imel »časte voziti se v vlaku skupaj z akademiki, ki so se peljali domov. Njihovo vedenje je bilo vse prej ko lepo. Zal vam je lahko, da niste slišali nadobudnega luhka, kaj je govoril in kako se je izražal, ne glede na to, da so bile v vagonu tudi žene in dekleta. Če vam povem, da je bilo njegovo govorjenje prostaško in laseno, da je govoril o seksualnih zadevah, kakor ne bi govoril niti človek, ki nima nobene izobrazbe, nobene šole in nobene vzgoje, pa naj bi bil še tako pijan — potem boste razumeli, da me je sram, da moram videti v takšnem izobražencu svojega bližnjega. A kako mučno je moralo biti šele ženam in dekletom, ki so se vozile v tem oddelku!

Haka

RAZGLED PO SVETU

Sudetska kriza ni nič več akutna, kronična bo pa še dolgo ostala

Češkoslovaški dogodki so še zmerom v ospredju

V Ljubljani 31. maja

Silna napetost prejšnje sobote je čez teden postopno popuščala, in včeraj, po drugih občinskih volitvah na Češkem, poteklih brez incidentov, je skoraj kazalo, da smo dosegli malone že normalno temperaturo. Toda takšen je samo videz; resda ni več tiste neposredne nevarnosti, ki je pred desetimi dnevi grozila Evropi z novim požarom, toda podtalno tli ogenj še zmerom. Kakor smo v prejšnji številki zapisali: nevarnost je izgubila svojo akutnost in prešla v kroničnost.

Krivicu bi delal Hitlerju, kdor bi mu očitno, da želi vojno zaradi vojne same. Nevarnost ni bila toliko v tem, da bi bil nemški fuder hotel z orožjem napasti svojo sosedo; nevarnost je bila v njegovem vizijemskem prepričanju, da bo Češkoslovaška zaradi hromedege pritiska rajhovskih armad ob svojih mejah izgubila moralo in hladno kri; nevarnost je bila v tem, da bo Hitler, meneč, da bo CSR prav tako lahek plen kakor Avstrija, razpihal iskro, ki bi buknila v eksplozivnem ozračju, namesto da bi jo udušil, in da bi potlej zaradi svojega prestiža ne mogel več nazaj. Češkoslovaška mobilizacija je ohladila duhove v rajhu; vročina je popustila in najhujša nevarnost je šla mimo.

Da je sploh še ostala nevarnost vojnih zapletljajev, nikakor ni krivda pri sudetskih Nemcih samih; če bi bili le-ti sami nase navezani, bi se jim kaj hitro odprle oči, da jim prav za prav nič hudega ni in da se jim ne kaže z ognjem igrati. Nevarnost je na psihološkem področju zunaj Češkoslovaške, pri njeni sosedu. Kajti kljub rafiniranemu zavijanju nemškega tiska si ni moči misliti, da se ne bi nemški narod zavedal, da to pot Hitlerju ni šlo vse tako, kakor si je izračunal; in podcenjevali bi fuhrerjevo inteligentnost, če bi mislili, da se ne zaveda, kako rajhovi mislijo o njegovem flaku na Češkem.

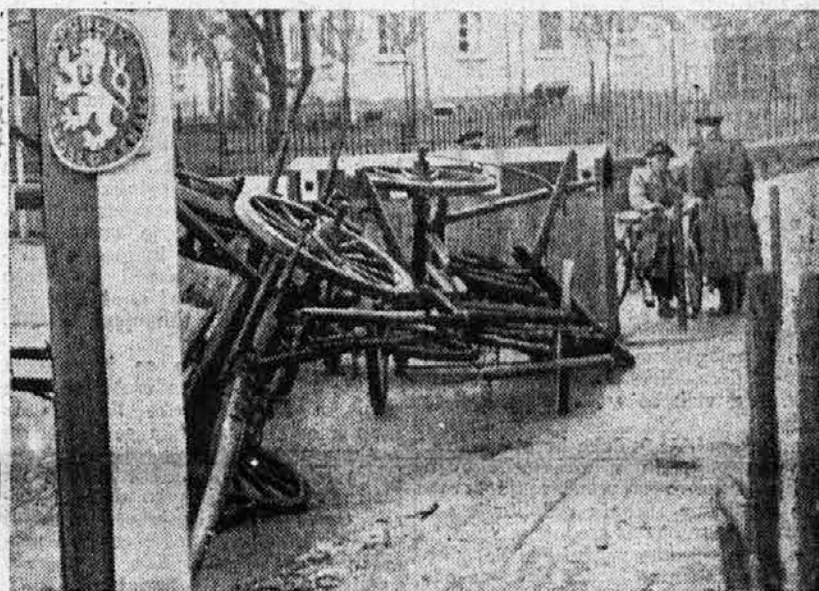
In to je tisti psihološki moment, ki smo o njem govorili. Hitler čuti in ve, da mora kako svoj poraz zabrisati. A to mu niti ne zadošča, mu ne more zadoščati; razmere v rajhu so takšne, da je premalo, če fuhrer samo popravi ta ali oni neuspehi; doseči mora

več kakor samo to, doseči mora nov uspeh, venomer same nove uspehe, če naj si ohrani svoj prestiž.

Doma, v rajhu, so možnosti za kakšne uspehe že docela izčrpane. Politično je Hitler dosegel v tretjem rajhu vse, o čemer je sanjal; njegova »gleichschaltung« je stodoletna, njegovi plebisciti se ne dajo več stopinjovati. Na gospodarskem polju je pas tudi že tako zadržan, da ne more biti bolj; blagodejni vpliv zlata in devizne injekcije iz avstrijske narodne banke

izredno prav prišlo, zraven bi ji pa poraz CSR odprl pot tudi do ogrske žitnice in k romunskim petrolejskim vrelcem. Obe poti sta rajhu danes prav tako zaprti kakor pred 21. majem.

Prav zato mora Hitler slej ko prej iskati zunanjih uspehov samo proti Češkoslovaški. Prav zato trdimo, da nevarnost še zmerom ni minila. Uspeha bo fuhrer iskal najprej po diplomatski poti, saj dobro ve, da mu bodo Angleži prav radi priskočili na pomoč, če jim

Na češkoslovaško-nemški meji pri Seifhennersdorfu so Čehi s prevrnjenimi vozovi zaprli mejo. (Po nemški fotografiji.)

rapidno kopni, presno maslo, meso in beli kruh so postali celo že v Avstriji luksuz, ljudje se oblačijo le še v draga in ničvredne surogate iz kopriv in premoga. Kemična gospodarska politika rajha je, če vsa znamenja ne varajo, blizu poloma — in vendar so narodno-socialistični voditelji baš vanjo poglali svoje največje nade.

Iz tega sledi nujen sklep. Hitler mora iskati uspehov zunaj, ko jih doma ne more več. Če bi bil zmagal proti Češkoslovaški — zmaga bi bila možna tudi brez orožja — bi bil njegov triumf dvojen: psihološki in stvaren. Češkoslovaško naravno bogastvo bi v vseh pogledih izstradani Nemci

bo znal dopovedati, da ne misli zares na vojno; šele če bi po diplomatski poti ne dosegel tistega, kar rajh potrebuje zaradi svoje blazne oboževalne politike — šele tedaj bi prišla zanj tudi drugačna možnost v postev.

Za Evropo sta nevarni obe Hitlerjevi varianti. Za Evropo je rešitev edino v vključitvi Nemčije v skupnost ostalih držav, iz katere se je tretji rajh sam izločil. Takšna vključitev bi pa obenem pomenila zaton Hitlerjeve slave; pomenila bi blagoslovljanje tistega, kar je fuhrer vseh teh pet let, kar je na oblasti, preklinjal. Zato se zelo bojimo, da ne bomo še tako kmalu doživeli takšnega preobrata nem-

Utrinki

Gl. str. 21

ške politike; bojimo se, da je Hitler prevelik zanesenjak, da bi žrtvoval svoj osebni prestiž Evropi — in hkratu Nemčiji — v prid.

Sudeti so postali kronična bolezen Srednje Evrope. Pri tej ugotovitvi je vseeno, kdo je te bolezn kriv; ugotavljamo samo dejstvo. In prav tako pribijemo samo to, kar vsa Evropa vsaj podzvestno čuti, če zapišemo, da za sudetsko bolezen — tudi če pokaže čsl. vlada s svojim manjšinskim statutom še tako dobro voljo — vse dotlej ne bo pravega zdravila, dokler ne izginejo njeni vzroki zunaj češkoslovaške republike.

Naj nam cenj. bralci oprostite, da posvečamo še nekaj tednov v svojem političnem razgledu tolikšno pozornost samo eni stvari — Češkoslovaški — druge svetovne dogodke pa po sodbi tega ali onega morda preveč zanemarjamo. Ta enostranost — ne pristranost! — ima vzrok v stvari sami; naš prostor je preveč omejen, da bi se mogli razpisati o vsem, kar se na svetu dogaja, zato si rajši podrobno ogledamo samo tisto, kar je v središču pozornosti vsega sveta, vse drugo pa najdemo naši čitatelji v Političnem tednu in kroniki. Da so bili češkoslovaški dogodki zdajlec najvažnejše, kar je doživljala Evropa v zadnjih tednih, nam pač ni treba še posebej dokazovati; če ste vzeli v roke kateri koli naš ali tuj list, ste v političnih poročilih povsod opazili na prvem mestu Češkoslovaško. V ozadje so stopili boji na španskem, revolucija v Mehiki in japonsko-kitajski »incidenti« na Daljnem Vzhodu; nikjer na svetu se ni zgodilo nič takega, kar bi se moglo primerjati s tem, kar je grozilo Evropi in z njo vsemu civiliziranemu svetu, če bi bilo zagorelo na Češkem.

Se zdi, ko je najhujša nevarnost že minila, srečujemo v svetovnem časopisju skoraj na sleherni strani Češkoslovaško, tako v uvodnikih in političnih člankih kakor v gospodarskih rubrikah, v kulturnem pregledu, med vsakdanjimi zanimivostmi in drugod. Češkoslovaška je pod silo razmer postala tako rekoč moda v žurnalistiki. Angleški listi seznanjajo svoje bralce z zemljevidi te dežele; potrebna stvar, saj je Angležu vse, kar je zunaj njegovega imperija, španska vas. Francozi razpravljajo o vojaškem potencialu svoje srednjeevropske zaveznice, zraven pa ne zanemarjajo tudi tistega, kar je Galcem že od nekdaj najbližje: v francoskih obzorjih srečaš namreč poleg pariških modnih novostj tudi slike čeških in slovaških deklet v njihovih brhkih narodnih nošah. Obojim, Angležem in Francozom, se pa hkratu tudi odpirajo oči, da človek ne živi samo od lepih besed: tisk obeh zahodnih demokracij je namreč začel prav resno razmišljati o tem, da bi kazalo Češkoslovaško podpreti tudi na gospodarskem polju, ne samo politično. Člankov v tem smislu so polni predvsem levičarski listi.

In nemški tisk? Hvala Bogu, kaže se streznjenje. Tako na primer ponedeljski listi vsi vprek zagotavljajo, »da Nemci od Čehov nič nečejo«, in da »narodnosocialistična doktrina in njen svetovni nazor izključujeta sleherni nadvlado«. Pustimo ob strani vprašanje, ali je to res; že to je nekaj, da Nemci to zapišejo.

In češki tisk? Nič bi mu ne mogel zameriti, če bi bil v teh usodnih dneh poln gneva do svoje nemške sosedice; toda namesto sovraštva srečaš v čeških listih samo dostojanstveno mirnost, pomešano z občutkom grenkobe. »Dvajset let je bila ta država otok miru in reda,« piše »Česke Slovo«. »Ko so bili v naši sosesčini umori na dnevnem redu, ko so tam vpirzljali prevrate in revolucije in atentate, ni naše politično življenje nikdar prekoračilo normalnih demokratskih mej. Vsi vedo, da ne sodi v našo češkoslovaško atmosfero, kar je zadnja leta vdrla k nam, in da ni naša krivda, kar se je zgodilo.«

Observer

Ali je v denarnici kovanec iz niklja ali srebra?

Tudi pri žitni kavi je vse odvisno od tega, kaj je v zrni: navadno žgana škrobovina ali dragocena sladna snov. Vsako zrnce Kneippove je kakor majhna polna denarnica, ki ima v sebi dragoceno sladno jedro, od katerega je vse odvisno! Ono daje namreč kavi iz Kneippove visoko redilno moč, prijeten, zrnati kavi podoben okus in polno aromo.

Kneippova
SLADNA KAVA

XVIII. Ljubljanski velesejem

43. RAZSTAVNA PRIREDITEV
4. DO 13. JUNIJA 1938

Polovična vozna na železnici.

Pri blagajnah železniških postaj kupite rumeno železniško izkaznico za 2.—. Sejmšče obsega 40.000 m², preko 600 razstavljalcev iz 14 držav.

POSEBNE RAZSTAVE:

„Cesta“ - Francija - Pohišče - Avtomobili - Tekstil - Ženska domača obrt

LEPO ZABAVIŠČE

10. - 12. junija: III. državni trgovski kongres

Vstopnica daje lastniku pravico do nagradnega žrebanja. Vrednost dobikov preko 75.000.—

Kronika preteklega tedna

Državni tožilec ga je dolžil odgovornosti za celo vrsto zločinov, med njimi tudi za umor ministrskega predsednika Duce. Codreanu proti sodbi doslej ni vložil priziva.

Drame in tragedije

d V duševni zmedenosti je skočila pod vlak 38letna Ana Napretova, žena rudniškega ključavničarja iz Hrastnika. Samomor je nesrečna žena najbrže izvršila v duševni zmedenosti, ker je že dolgo bolela. Zapušta moža in štiri nepreskrbljene otroke.

d Sovražstvo nikoli ne rodi dobrih sadov. Brata Radunova iz Slatine na otoku Čiovu sta živela v sovražstvu celih 13 let. Mlajši Ivan se je namreč pred 13 leti vrnil iz Francije in vložil v posestvo 12.000 frankov, ves svoj prihranek, zahteval je pa obenem razdelitev posestva. Starejši Dimitrij o tem ni hotel nič slišati, zato je lani prišlo do tožbe. Dimitrij je na mlajšega brata streljal, zato je dobil 17 mesecev zapora. Ko so ondan vodili pazniki Dimitrija vnovič k razpravi, je streljal nanj Ivan in ga nevarno obstrelil. Brata so prijeli in na zasilanju je dejal, da mu ni žal, češ da mu je vrnil le mlo za drago.

d V smrti je šel, ker ni mogel dobiti dela, 28letni zidar Franc Omule iz Maribora. V Razvanju so ga našli obešenega.

d Lizol je bila v samomornem namenu v Framu 21letna služkinja Marija Pulkova. Čeprav so takoj poklicali zdravnika, je dekle kmalu nato v groznih bolečinah umrlo. Vzrok tragedije je najbrže nesrečna ljubezen.

d Pod vlak je skočila Eliza Kumpuška v Dravogradu. Obupanka je pri priči izdihnila. Vzrok samomora so baje nesrečne družinske razmere.

Naš napredek

n Posejilo 100 milijonov dinarjev je odobrila vlada za naše pomorske luke. Tretjino tega denarja bodo porabili za novo luko Plöče ob izlivu Neretve, vse drugo pojde pa za popravila starih pristanišč.

n S polaganjem tirov na železniški progi Bileća-Niški budo kmalu končali. Prvi vlak bo v Niški privozil te dni.

n Pokopališče iz dobe hrvatskih kraljev so odkopali v Mrvincih blizu Splita. Društvo za proučevanje hrvatske zgodovine »Bihac« v Splitu je odkopalo 80 grobov iz srednjega veka.

n Novo zgradbo podružnice Narodne banke v Šabcu so te dni slovesno odprli v Šabcu v prisotnosti guvernerja banke dr. Milana Radosavljevića in zastopnikov banske uprave.

n Staro Čele-kulo (stolp mrtvaških glav) bodo obnovili. Sezidali so je v 17. stoletju Turki v strah tlačeni raji. Spočetka je bilo v trdnjavi vžidanih 3000 lobanj junakov, ki so padli za domovino, pozneje jih je pa mnogo izginilo. Pri preurejanju so našli v razpadajočem zidu še kakšnih 50 lobanj, ki jih bodo spet vzdali. Ko bodo vsa dela končali, bodo kulo vnovič blagoslovili.

Nesreče

Š Podivjan vol se je zaletel pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju v 14letno Nežiko Piženovo, jo nasadil na rogove in ji razparal trebuh. Nevarno ranjeno dekletce so prepeljali v bolnišnico, kjer je pa kmalu nato nevarnim ranam podlegla.

Š Z mlinskega dvigala je padel 36letni mlinarski pomočnik Stefan Grašič iz Maribora in je z nevarnimi notranjimi poškodbami obležal v kleti. Prepeljali so ga v mariborsko splošno bolnišnico.

Š S samokresom so se igrali otroci v Zagorju. Po nesreči je krogla zadela 16letnega Ivančka K. v levoico, da so ga morali peljati k zdravniku. Rana na erčo ni nevarna.

Š Konja sta se splašala pred avtomobilom blapeu Francu Novaku iz Sv. Helene pri Mirni. Avtomobil se je hotel v zadnjem trenutku ogniti, a pri tem se je zvrnil v obcestni jarek. V avtomobilu sta se vozila mož in žena. Žena se je nevarno pobila po glavi. Prepeljali so jo v ljubljansko bolnišnico.

Š 8 vasi je poplavila Mura v okolici Grada. Vse ozemlje od Veržeja do Sv. Martina na Muri je pod vodo.

Ljudstvo je obupano, kajti povodenj mu je prizadejala ogromno škodo. Razen koruze in krme so uničeni vsi posevki.

Š Naglušnega starčka, 70letnega občinskega reveža Julija Novljana iz Medvoda, so ondan pripeljali v ljubljansko bolnišnico. Na cesti mu je privozil nasproti avtomobil, in ker mož precej slabo vidi, se mu je šele v zadnjem trenutku hotel izogniti. Začel je begati v nervoznosti sem in tja, dokler ga ni avto naposled zadel in ga precej hudo pobil po glavi.

Š V rudniku v Zabukovci je pri delu stisnil jamski voziček 29letnega rudarja Stanka Pristovška in mu na

DOBRE SLIKE
napravite takole:

Prvič: **Kupite sveže filme pri nas in...**

Drugič: **Zaupajte nam razvijanje, kopiranje in povečanje**

Janko Pogačnik
specialna fototrgovina
LJUBLJANA, Tyrševa cesta št. 20
Agla - Billy - Clack in 2 filma Din 199-

glavi prizadejal nevarne poškodbe. Ponesrečenca so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Š V Kamniški Bistrici je utonila 4letna Katarina Zajčeva iz Domžal. S 5letnim bratcem se je igrala na pesku ob vodi, na lepem je pa dekletce omahnilo in padlo v vodo. Bratec je žalostno novico takoj sporočil staršem, a ko so le-ti prišli, ni bilo njihove hčerke nikjer več. Šele kakšnih 800 m nižje je otroka potegnil iz vode Lado Sršen, sin mizarškega mojstra iz Domžal. Fant se je na desnem bregu Bistrice sončil in je kljub življenjski nevarnosti skočil v deročo vodo. Otroka je skušal obuditi v življenje z umetnim dihanjem, a bilo je prepozno.

Š V motorno kolo se je zaletela 26letna modistka Olga Krusičeva, žena strojnika jugoslovanske tiskarne iz Ljubljane. Ponesrečenka se je peljala na kolesu. Vrglo je je vstran in obležala je s precej hudimi ranami na cesti. Nevarno se je potolkla tudi Marija Grmovičkova, ki je sedela zadaj na motorju. Obe ponesrečenki so prepeljali v bolnišnico. Kdo je nesrečo zakrivil, bo dognala preiskava.

Š Velik splav se je razbil ob ptujskem lesenem mostu. Vseh šest splavarjev se je rešilo. Splav je bil last tvrdke Steuer iz Vukovara in je priplul iz Vuzenice. Škode je za več tisočakov.

Š V stroj je zašla z levice 35letna delavka Terezija Šrajeva v neki tek-

Salon steznikov I. Salaj

se je preselil v Gajevo
ulico štev. 8, pritličje
Dukičev blok (bivše
stanovanje Katje Delakove)
ter se unaprej najlepše
priporoča cenjenim damam

stilni tovarni v Mariboru. Stroj ji je roko skoraj čisto zmečkal. Ponesrečenka so prepeljali v bolnišnico.

Š Goreti je začelo v Zgornjih Zerrjavcih v Slov. goricah gospodarsko poslopje posestnika Ivana Divjaka. Pogorelo je s hlevi vred do tal. Rešili so le živino, vse zaloge poljskih pridelkov in pojedelski stroji so uničeni. Posestnik Divjak trpi okoli 45.000 din škode.

Š Železniška nesreča se je te dni primerila na progi Misljinje-Slovenjgradec. Pretrgal se je tovorni vlak in 9 vagonov se s hitrostjo 80 km zdrvelo proti Slovenjgradu. Na tretjem tiru so se iztirili in se razbili. Človeških žrtev na erčo ni bilo, ker so delavci takoj poskakali iz vagonov. Za vlakom je vozila derezina. Sekcijski uradniki so poskakali z nje, vozilo samo je pa treščilo v vagon in se razbilo. Škoda je ogromna.

Š Z motorjem se je zaletel v avtomobil pri St. Jerneju kapetan Zelenko iz Brežice. Iz Ljubljane se je odpeljal domov v Brežice, na ovinku pri St. Jerneju je pa trčil v osebni avtomobil. Kapetana je vrglo s sedeža 24 m daleč po cesti. Ponesrečenec je s hudimi ranami na obrazu, nogah in prsnem košu obležal nezavesten. Prepeljali so ga v brežiško bolnišnico.

Nevsakdanjosti

• Klobuk je pojedel za stavo v Prokuplju (Srbija) Milovan Savović, znan pod imenom »Tota«. Zrezal ga je na koščke in ga hitro zmetal vase. Da mu čudna jed ni nič kaj dišala, se mu je bralo z obraza, a vendar je z zmagoelavnim nasmehom spravil 30 dinarjev. Gledalci so zanj nabrali še 20 dinarjev in »Tota« jih je hvaležno spravil v žep.

Osebnosti

o Poročili so se: V Ljubljani inž. Janez Hodnik, uslužbenec v tovarni Zabret & Co. v Britofu pri Kranju, in Nives Peganova. — V Skočija nu ob Klopinskem jezeru na Koroskem: Ivan Urnkar, godni upravitelj na Hmeljniku, in Irena Otčeva. Novoporočencem iskreno čestitamo!

† Umrli so: V Ljubljani: Marija Ogorečeva; Janez Benko. — V Mariboru: 40letna Marjeta Ledinova, žena strugarja delavnice državnih železnic; 43letni Rudolf Krevel, bivši gostilničar; Ivan Kežar, upokojeni višji žel. preglednik. — V Novici vasi pri Celju: 73letna zasebnica Elizabeta Moginova. — V Skopem na Krasu: 86letni posestnik Ivan Gec. — Pri Sv. Janezu nad Marenbergom: 88letni cerkovnik Franc Tomazič. — Pri Sv. Martinu pri Vurbergu: 67letni upokojeni strojevodja Jožef Ingolci. — V St. Juriju ob Taboru: 66letni posestnik Jurij Žuza. — V Višnji gori: 85letna posestnica in gostilničarka Ana Kraljeva. — Zalujočim naše iskreno sožalje!

Po krivih potih

p Nad kurnik rudniškega paznika Franca Beneta iz Zagorja se je spraval neznan tat in odnesel pitanege petelina in eno kokoš. Za tatoma so domači natanko spoznali stopinje na pšenični njivi, ko je s plenom hitel proti gozdu.

p Za 6500 dinarjev blaga so odnesli neznan vlomilec iz prodajalne Zadrge državnih uslužbencev v Velenju. V trgovino so prišli pri glavnih vratih. Odnesli so več kosov blaga za moške obleke, 6 parov čevljev, precejšnjo zalogo salam in še mnogo drugih stvari. Vlomilce zasledujejo orožniki.

p Ves Beograd je razburil škandal, ki se je primeril na obljudi beograjski ulici. Žena profesorja in slikarja Šotre iz Loznice in njena prijateljica Gačinovičeva sta se zvečer vračali domov iz kina. Tedaj so ju napadli trije pijanci. Eden je Šotrovo divjaško pobil na tla in ji prebil lobanjo. Nesrečnica se v bolnišnici bori med življenjem in smrtjo. Eden izmed napadalcev je premožen zasebnik, drugi je živinovozdravnik, tretji je pa profesor na neki beograjski gimnaziji. Ljudstvo je ogorčeno hotelo kar samo obračunati z njimi, ko so jih peljali na sodišče. Nasilneži so se strahopetno izgovarjali s pijanostjo.

p Vloni v zidanice in hrame v okolici Krškega se neprestano množe, storilce pa le redkokdaj izsede. Mariji Lopatičevi iz Zasapa pri Cerkljah so odnesli za 600 dinarjev vina in raznega orodja, posestnika Franceta Švighja so pa oškodovali za dobre tri tisočake.

p Sama se je prijavila orožnikom v Celju 29letna delavka Eržika S. iz Prekmurja, češ da je v Petovju pri Teharju zažgala v duševni zmedenosti gospodarsko poslopje posestniku Krulcu. V celjskih cerkvah so zadnje čase pokradli več prtov in zaves s spovednic. Aretiranka je priznala tudi te tatvine. Cerkevne prte so našli cele in razrezane med njeno prtljago, zaves s spovednic je pa pometala v Savinjo. Eržika trdi, da je kradla v duševni zmedenosti in da se je svojih dejanj zavedla šele pozneje.

p Mladega pustolovca so prijeli obmejni organi pri St. Ilju. Begunčku

84 koles

najboljših znamk, še prav malo rabljenih in

več šivalnih strojev

Singer, Pfaff in drugih, ki tudi šitkajo, ter

60 otroških vozičkov

najmodernejših, športnih in globokih, po izredno nizkih cenah na prodaj pri

„PROMET“

LJUBLJANA, nasproti križanske cerkve

Utrinki

TVOJE JE MOJE...

Prve dni narodnosocialistične idile so nekega mladega Dunajčana iz ugledne družine poslali zaradi njegove »varnosti«, kakor toliko drugih, v koncentracijsko taborišče, njegovo premoženje so pa sekvestrirali. Rekli so mu, da so tako storili v njegov prid; njegovo imetje bo pa vse dotlej ostalo njegovo, dokler se ne bo z begom skušal otresti blagoslova novega režima.

Mladji privilegiraneec je bil hkratu tudi mladoporočenec; poročil se je bil z neko tujko, ki je zdaj vsa v strahu ugrabila, kaj se je zgodilo z njenim možem, da ga od nikoder ni: žalostna pesem, ki jo zadnje čase pogosto pojo po besedilu Beethovnov sonate. Tedaj so se je usmili poluradni Samaritani: sporočili so mladi ženi, da je njen mož v veliki nevarnosti in da bi najbolje storil, če bi z njo vred zapustil Avstrijo; zadeva ni tako težka, in če bo treba, mu bodo še sami pri tem pomagali. In tako se je tudi zgodilo. Mladji mož se je srečno vrnil k svoji ženi in oba sta jo mahnila čez italijansko mejo. In njegovo premoženje je pri priči postalo državna last.

Če bi se kaj podobnega zgodilo na českoslovaškem in če bi bil glavni junak te povesti sudetski Nemec — nu, prepuščamo uganjanje o razpletu takšne istorije rajši našim bralcem.

SE ENA AVSTRIJSKA

Na Dunaju šušljajo tole anekdoto: V Berlinu. Neki gospod stopi v kavarno, navdušen iztegne roko in grmoko pozdravi: »Heil Hitler!« Gosti se osuplo spogledajo. Celo kavarnar sam se začuden ozre po novodošlec. Dolgo ga ogleduje z vseh strani, potem pa sam zase zamrmra: »Siromak! Gotovo je iz Avstrije!«

(»Europe Nouvelles«)

700 MILIJONOV...

Priprave za sprejem nemškega kanclerja Adolfa Hitlerja v Italiji so stale po opreznih cenitvi dobrih 300 milijonov lir, to je skoraj 700 milijonov din.

V primeri z 200 milijardami lir, kolikor je imela Italija konec lanskega leta državnih dolgov, se teh 300 milijonov resda dosti ne pozna.

TIHA, A POMEMBNA SPREMENBA

V katalogu nemškega alpskega muzeja v Monakovem, ki so ga te dni spet odprli, opaziš pomembno spremembo: vsa imena, ki bi iz njih mogli uganiti nemški značaj Gornje Adide (Alto Adige, t. j. južna Tirolska, ki so jo po vojni dobili Italijani), so v njem izpustili in tudi nemška krajevna imena so zamenjali z italijanskimi. V tem vidijo dokaz, da se je Nemčija odrekla vsem pravicam do italijanskega Južnega Tirola. (Reuter)

je 14 let. Pri njem so našli dva velika samokresa in 100 nabojev. Orožnikom ne ve povedati, zakaj je ušel čez mejo in zakaj se je tako oborožil.

Razno

r Stanje vinogradov je precej dobro. Mrzlo vreme sredi aprila je napravilo nekaj škode le vinogradom v nižjih legah, najbolj so pa trpeli vinogradi v višjih legah, odprti proti severu. Na splošno lahko letos pričakujemo obilno trgatve.

r Naša trgovinska delegacija v Berlinu bo po zaključku trgovinskih pogajanj z Nemčijo odpotovala v Švico, da uredi z njo trgovinske odnose. V kratkem se bo sestel tudi stalni jugoslovansko-italijanski gospodarski odbor; razpravljal bo o vseh vprašanih trgovinskega in plačilnega prometa z Italijo.

r Znižane cene na železnici se bodo mogli poslužiti vsi, ki bodo potovali na letošnji pomladanski velesejem v Ljubljano. Na postajni blagajni kupijo poleg voznega listka še rumeno železniško izkaznico za 2 din. Ko bodo dobili potrdilo o obisku velesejma, bodo imeli s to izkaznico in s starim voznim listkom brezplačen povratek. V Ljubljano lahko odpotujejo že 30. maja pa do 13. junija, za vrnitev imajo pa čas od 4. do 18. junija. Na parnikih Jadranske in Dubrovniške plovbe se obiskovalci pomladanskega ljubljanskega velesejma lahko vozijo z voznim listkom nižjega razreda v višjem razredu. Na parnikih Zetske plovbe pa velja 50%ni popust.

V okviru jubilejnih svečanosti v proslavo 20letnice českoslovaške republike je za rojstni dan prezidenta dr. Beneša okrog 44.000 šolarjev in šolaric manifestiralo pred prezidentom. — Zaradi zastoja na frontah je začel general Franco napadati republikaneka mesta s letali. — Po porazu pri Kajfengu so Japonci skušali vnovič predreti kitajsko fronto, a so jih Kitajci krvavo odbili. — Na Japonskem je zaradi delnih neuspehov japonske armade na kitajskih bojiščih nastalo v vojaških krogih veliko razburjenje, češ da vlada armada premalo podpira. Zato je vlada odstopila. V novi generalni vladi so zunanji minister general Ugaki, prosvetni minister general Araki, vojni minister general Itagati, prometni minister general Inagati, finančni minister pa industrijec Ikeda. — Druge občinske volitve v CSR so v nedeljo potekle v popolnem redu. Volili so v 2740 občinah. Povsod je šlo gladko, le v nekem majhnem obmejnem kraju so se spopadli henleinovci in nemški socialni demokrati. Henleinova stranka je pridobila 30 do 40% in ima 80–85% nemških občin v svojih rokah, t. j. znatno manj, kakor je Henlein pričakoval. Njene pridobitve gredo na rovaš komunistov in socialistov. — Na evharistični kongres v Budimpešti so se zgnile ogromne množice iz vseh držav. Pariškega kardinala Verdierja so sprejeli zelo svečano in prirčno. — Velikih slovenskih svečanosti v Clevelandu (USA) se je udeležilo okrog 100.000 ljudi. Staro domovino sta zastopala ljubljanski župan dr. Adlešič in njegova žena. — Kornelija Codreanu, voditeljica nekdanje romunske »Železne garde«, je vojno ministrstvo obsodilo zaradi veleizdaje, kovanja zarot in pripravljanja državnega prevrata na 10 let ječe.

SLAVIJA
jugoslovanska zavarovalna banka
v Ljubljani

VAM PRIPOROČA, DA SE
PRI NJEJ ZAVARUJETE

TELEFON ŠTEV. 21-76 IN 22-76

Da ne bomo po krivem sodili

Ne čustva — številke naj govore!

Češkoslovaške narodnosti v luči statistike. — Separatizem je med Slovaki v manjšini.
Pomen čl. težke industrije za vojni potencial srednjeevropskih držav

Ena izmed temeljnih točk programa, ki ga je voditelj sudetskih Nemcev Konrad Henlein razvil konec aprila v Karlovih Varih, je bila tudi zahteva po razmejitvi in priznanju avtonomnosti ozemlja, kjer prebivajo Nemci. Nastane vprašanje: ali je tej zahtevi sploh moči ustreči?

Če si hočemo ustvariti vsaj približno sliko o zamotanosti nemškega problema v ČSR, si moramo malo približje ogledati narodopisni zemljevid čsl. republike. Zemljepisna razdelitev nemškega prebivalstva, sad dolgih stoletij, kaže, da 3/4 milijona čeških Nemcev niti zdaleč ne tvori strnjene celote; narobe, raztreseni so tako rekoč širom po vsej državi in razdeljeni na več skupin tako v obmejnih predelih kakor v osrčju republike.

Res homogeno in upoštevanja vredno skupino vidimo na zemljevidu samo eno: v zahodnem predelu Češke, ob bavarski in delno ob saksonski meji. Tod prebiva okoli 840.000 ljudi.

Le preštudirajte zemljevid in oglejte si statistiko!

Na nepoučenega človeka napravi takšno dokazovanje katastrofalen vtis. Saj se vse okoli Češke visoke planote zaletava vanjo nemški val; še posebno po anšlusu je ČSR dobila podoba čudnega klina, segajočega v nemško ozemlje. Toda v čem naj bi bil ta klin smešnejši kakor klin nemške Slezije? Ali se ne zadržuje le-ta vzporedno z njim — da rabimo izraz, ki se je udomačil zadnje čase — kakor 300 km dolg trn v slovansko meso? In kaj naj rečemo o znamenitem poljskem koridorju, ki se Nemčija dela, kakor da bi bila začasno pozabila nanj? In Švedska ali Norveška, po pravici tolikanj občudovani in zavidani deželi, ali nimata tudi oni dve kaj čudno podobno? Takšnih primerjav bi lahko našli še več in doživeli bi, da bi marsikatera država postala čez noč smešna, če bi jo zadel nesreča, da bi bila na poti kateri lačni velesili.

uradno ugotavlja, da v Srednji Evropi ni moči spraviti v sklad narodopisnih in političnih mej. Dokazujejo tudi, da ni češkoslovaška afera nič slabša in nič boljša kakor toliko drugih, in če ostanejo druge začasno v senci, je to zgolj zato, ker je tretjemu rajhu toliko do tega, da nastopa v etapah in da naperja svoje žaromete vselej samo v eno samo točko. Ta ugotovitev resda ne razplete problema, daje nam pa priložnost, da si ogledamo zadevo v pravi luči. Daje pa tudi priložnost vsakomur, kdor ima dobro voljo, da ne bo naivno pisal pravičnosti na rovaš zahtev, ki sodijo v prvi vrsti v poglavje o nasilnosti.

Avtonomizem in irendentizem

Morda bi bila narodnostna sestava pri ČSR absurdnejša kakor drugod, če bi narode, ki se sestavljajo, gnala narazen nepremagljiva centrifugalna sila. Zato je prav, da poudarimo pri vsaki priložnosti nekaj temeljnih res-

turo slovaških mej na obeh straneh; za korekturo, ki jo je tudi Masaryk zadnja leta svojega življenja pripočeval.

In Poljaki? Njihov delež pri celotnem prebivalstvu znaša 0,6—1%, kakršne statistike pač gledamo, praške ali varšavske. Ali jih je 80.000 ali 150.000, ne igra velike vloge. Imajo 80 šol, eno gimnazijo in dva poslanca, medtem ko ima en milijon Poljakov v Nemčiji samo 20 šol, eno gimnazijo in nobenega zastopnika v rajhstagu. Sprico takšnih okoliščin moramo hočeš nočeš misliti, če se Varšava druži z Berlinom proti Pragi, da jo vodi razlogi, ki niso v prav nikakršni zvezi z manjšinsko politiko.

Ostane še slovaško vprašanje. Pravosodni minister Derer, sam Slovák, je pred kratkim s številkami dokazal, da je svojih 900.000 Slovakov

ČSR in vojaško ravnotežje v Evropi

Oglejmo si še druge številke, to pot nekoliko drugačne.

Med vsemi srednjeevropskimi državami premore ČSR največ železa in jekla. Tako so lani producirale (v milijonih ton):

	sur. železa	jekla
ČSR	1,7	23
Poljska	0,7	1,5
Ogrska	0,4	0,6
Romunija	0,1	0,2
Jugoslavija	0,05	0,1

Te številke povedo, da čsl. produkcija železa in jekla presega produkcijo vseh ostalih štirih držav skupaj. Toda medtem ko je na primer poljska produkcija v glavnem doma v Gornji Šleski, torej na meji, je češkoslovaška enakomerno razdeljena po vsej republiki: železno rudo kopljejo ne samo v Srednji Češki in v Rudogorju, temveč prav tako tudi na Slovaškem in v Podkarpatski Rusiji. Leta 1915. sta Češka in Moravska sami stopili 860.000 ton litiga železa, med njimi 240.000 domače produkcije. Leta 1913. so nakopali na Slovaškem 1,5 milijona ton železne rude, t. j. 76 % celotne ogrske produkcije. Večino te rude so potem predelali na Moravskem in v češki Sleziji.

Romunska produkcija surovega železa znaša komaj 6 jekla pa 9 % čsl. produkcije. Jugoslavija, Romunija in Ogrska, ki štejejo skupaj več ko 40 milijonov ljudi, premorejo vse skupaj komaj toliko železa in jekla kakor ČSR, čeprav šteje le-ta samo 15,5 milijona prebivalcev.

Železo in jeklo sta najvažnejši surovini za vojno. V svetovni vojni je šlo za armado 1 milijona mož 300.000 ton železa in jekla na mesec. Poljska lahko postavi na noge 60—70 divizij; njeno železo in jeklo more »prehraniti« kvečjemu 30—40 divizij. Češkoslovaška lahko vrže v boj (po nemških računih) 35 divizij, »prehraniti« jih pa 60—80. Te številke kažejo, da bi bila ČSR mogočen arzenal za poljedelske države v Srednji Evropi, če bi jim zavezniki ne mogli dobavljati orožja iz Baltika, čez Jadransko ali Jonsko morje.

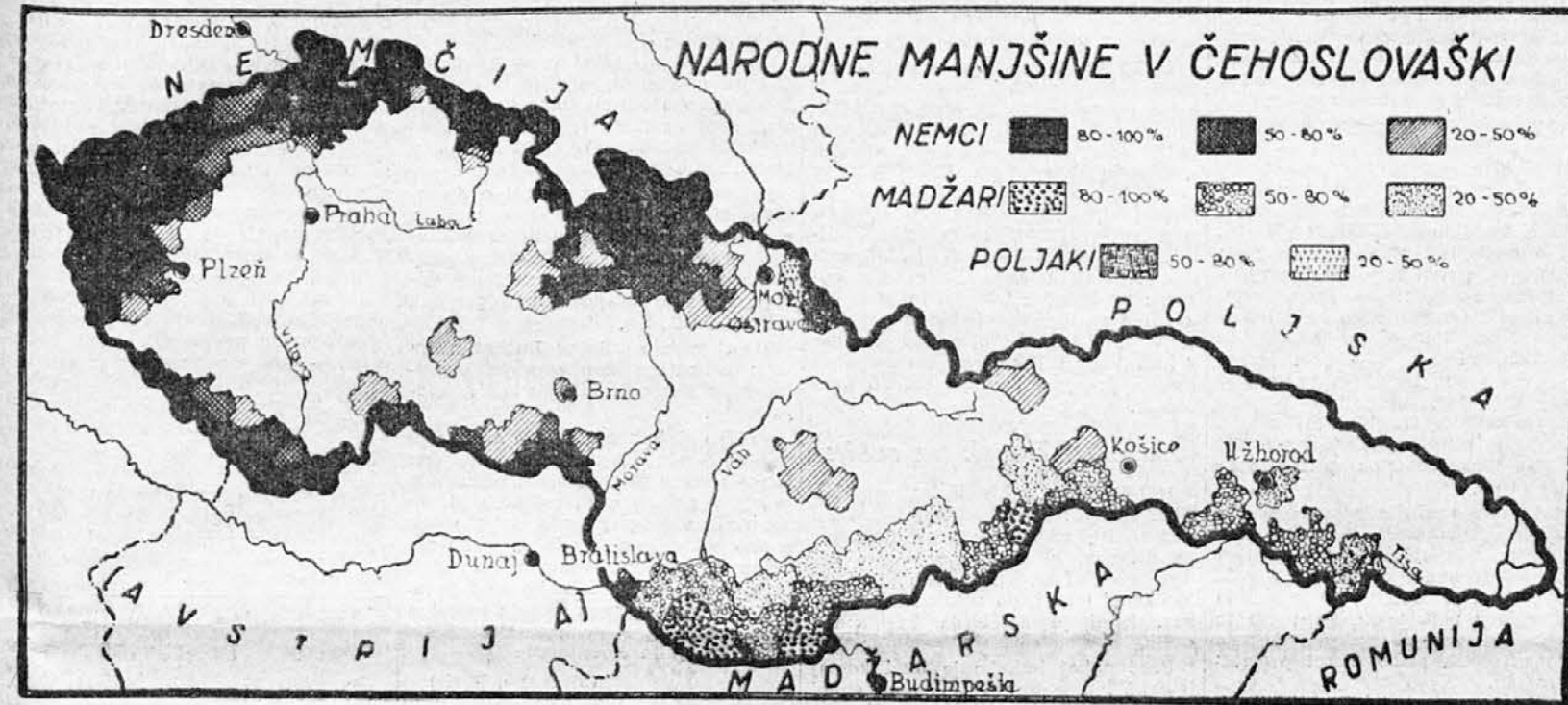
Nedvomno je, da bi države Srednje Evrope, ki jih deli od zahodnih demokracij os Rim-Berlin, tvegale veliko nevarnost, če bi izgubile arzenal, ki ga zanje predstavlja češkoslovaška. Kajti ne zadošča postaviti na noge na tucate divizij — treba je tudi hrane njihovim topovom! Armade brez železa niso sposobne ne za ofenzivo ne za uspešno obrambo.

Vojaški potencial države seveda ni odvisen samo od surovini, ampak tudi od stanja njene industrije. Na tem področju je ČSR — glede na število svojega prebivalstva — prava velesila. Pred vojno je imela Avstro-Ogrska 1/4 svoje industrije na ozemlju današnje Češkoslovaške. Posebno odlično mesto zavzemajo v tej industriji škodove tovarne v Plzinu. V svetovni vojni so te tovarne same kriale vse vojaške potrebe avstroogrskih monarhije, t. j. države z 51 milijoni prebivalcev. V zadnjih letih so se te tovarne še znatno izpopolnile in razširile ter izdelujejo poleg vsega drugega vojnega materiala še automobile in tanke. Zmogljivost škodovih tovarn je danes zdaleč presega njihovo produkcijsko kapaciteto v svetovni vojni.

Češkoslovaška težka industrija bi torej v vojni mogla solidno oborožiti in »prehraniti« ne samo svoje lastne vojske, temveč še 30—50 poljskih, romunskih in jugoslovanskih divizij. Če bi male in srednje države v vzhodnem delu Srednje Evrope izgubile v ČSR svojo zaveznico, bi jim vse junastvo dosti ne pomagalo; zaradi pomanjkanja železne »hrane« bi bile kaj kmalu na kolenih.

Tudi to je, poleg narodnostnega momenta, eden izmed vzrokov — in ne najzadnji! — zakaj ima tretji rajh tolikšen tek po češkoslovaški.

(Po pariškem »Figaroju«)

Dve okrožji mešanega prebivalstva delita te kraje od drugega nemškega pasu, na severu Češke: tudi ta predel šteje kakšnih 800.000 prebivalcev. Potem srečamo predel popolnoma češkega ozemlja in nato sledi tretji nemški pas s 130.000 ljudmi (ob meji pruske Slezije). Razen na vedenih strnjjenih nemških področjih vidimo v republiki celo kopico nemških otokov in otočkov, obdanih s češkim prebivalstvom; a tudi v tistih predelih, ki jih naš zemljevid riše kot popolnoma nemške, je raztresenega mnogo češkega življa. Tako imamo torej tudi znotraj nemške manjšine same novo manjšino, slovaško.

Vse to dokazuje, da med češkimi in nemškimi predeli ni moči potegniti takšne narodopisne ločnice, da bi bili na eni strani sami Nemci in na drugi sami Slovani. V tem pogledu je mnogo težje načrtovati narodnostni problem v ČSR kakor pa drugod, in švici na primer ali v Belgiji. V tisočletnem zgodovinskem sožitju so se Čehi in Nemci v deželah češke krone neločljivo pomešali med seboj. To je tudi vzrok, zakaj se niso nemški predeli na Češkem prav nikoli mogli združiti v samostojno enoto, ne v politično ne v upravno.

Konservativni Francozi o čl. manjšinah

Kmalu potem, ko je francoski vseučiliški profesor Barthélemy dokazoval v pariškem »Tempsu«, glasilu desničarskih francoskih konservativcev, da Francija ni dolžna iti zaradi Čehov v vojno, je izšel v istem »Tempsu« daljši članek o češkoslovaških manjšinah, opremljen z narodopisnim zemljevidom, ki smo po njem tudi mi narisali današnji zemljevid. Članek je napisal praški posebni poročevalec lista, Hubert Beuve-Méry; iz njega povzemamo najvažnejše misli.

Eno izmed najzanesljivejših sredstev, da izoliramo katero državo ali ji celo po možnosti vzamemo vero vase, pravi pisec, je v tem, da jo predstavimo kot sad smešne fantazije ali pa kot nevaren nestvor. Ali ni mar tolikanj podolgovata oblika čsl. republike smešna? In ali ni nevaren ta njen konglomerat narodov, kjer Čehi prav tako kakor Nemci v nekdanji Avstriji, nimajo večine? A pri tem se ČSR niti ne more izgovarjati z zemljepisno enotnostjo in zagroženostjo!

In številke? Tudi tu bomo kaj hitro videli, da niso tako nenavadne, kakor bi nam hoteli dopovedati. Za 140.000 kvadr. kilometrov svoje površine šteje ČSR 4000 km mej, t. j. 35 km² na 1 km meje. To se pravi, malo površine in mnogo mej. V Španiji, t. j. v tisti evropski državi, ki se ji v tem pogledu najbolj godi, pride na 106 kvadr. kilometrov ozemlja 1 km meje — toda pri Švici je razmerje 22:1, in pri Belgiji celo 21:1, torej mnogo manj kakor pri ČSR.

Statistika narodnosti nam podobno govori, Čehi in Slovaki tvorijo 66,2 % celotnega prebivalstva države, a na Poljskem ni razmerje Poljakov skoraj nič boljše (68,9 %), razmerje Rusov v SSSR pa celo mnogo slabše (53 %). Ali naj spomnimo na odstotek Flamencov (42,9 %) in Valoncev (37,6 %) v Belgiji? Hudo je, da je v ČSR 3,3 milijona Nemcev in 700.000 Madžarov — toda ali je kaj manj hudo, da živi na Poljskem 3,2 milijona Ukrajincev in 750.000 Nemcev? Nemara bo kdo oporekel, da ne kaže metati v isti koš Čehov in Slovakov. Toda tudi tedaj, če jih štejemo ločeno, tvorijo Čehi še zmerom 50,6 % prebivalstva. Če bi si z istega vidika ogledali Jugoslovane, bi videli, da je Srbov komaj za 45 % celotnega prebivalstva.

Kaj dokazujejo te številke, skoraj vse nalašč povzete iz »Malega statističnega letopisa za Poljsko 1937.«? Dokazujejo, da ima fuhrer prav, ko

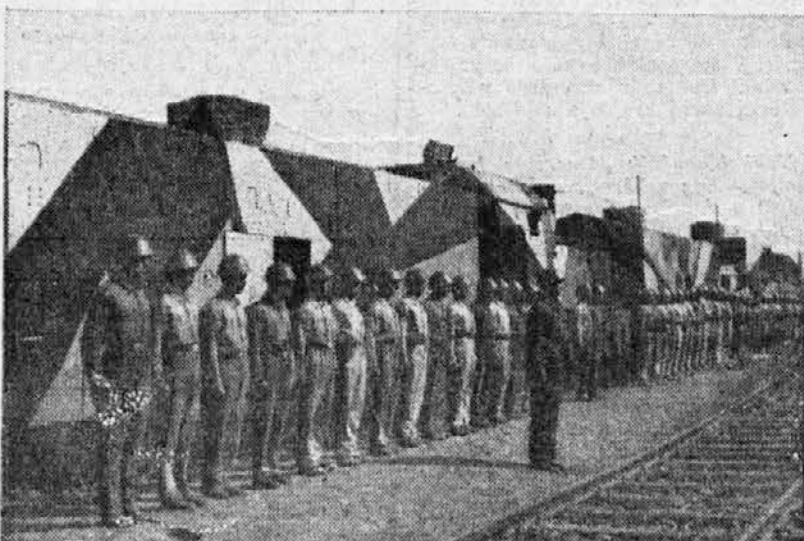
nic, resnic, ki jih le preradi pozabljam. Trije milijoni Nemcev, kolikor jih živi v ČSR, niso nikdar spadali k rajhu, in le-ta ni nikdar zahteval njih priključitve. Naseljeni v glavnem na obodu Češke, ne tvorijo češki Nemci strnjene celote, in ko so hoteli 1. 1918. izrabiti polom Avstro-Ogrske za proglasitev svoje neodvisnosti, so spontano ustanovili tri republike. Toda zunaj teh mrtvo rojenih republik je ostalo še prav mnogo Nemcev. Sama država Slovaška jih ne šteje nič manj ko 150.000. Če ne pride do izmenjave prebivalstva — in zelo neverjetno je, da bi do tega prišlo — so torej Čehi in Nemci obsojeni na sožitje, tako neločljivo so prepleteni med seboj. Ali je to zadosten vzrok, da sme nacistična Nemčija diktirati Pragi svojo voljo?

Kar se Madžarov tiče, je boljše brez ovinkov priznati, da bi jih bilo lahko na Slovaškem in v Podkarpatski Rusiji mnogo manj. Razlogi, večidel strateškega značaja, ki so leta 1919. narekovali takšno mejo, so precej zvoedeneli, zdaj ko stoji Nemčija pred vrati Bratislave. Tisti dan ko bosta Varšava in Budimpešta dali slovo upanju na dediščino, od katere bi edino rajh imel korist, in ko bosta sprevideli, kako tesna solidarnost ju hočeš nočeš druži s Prago — tisti dan se bodo nedvomno začela in uspešno končala pogajanja za korek-

proti avtonomiji in le 450.000 glasov zanj, čeprav je tveba tem glasovom pristihi še 250.000 madžarskih in nemških glasov. Tu torej ne gre za problem, ki naj se uredi med Čehi in Slovaki, ampak med Slovaki samimi. Ta problem je pa že rešen, ker večina prebivalstva Slovaške in 1/3 Slovakov samih avtonomijo odklanjajo.

A tudi če bi slovaški avtonomizem gnali na konico, tja v separatizem — za kar ni danes nobenega vzroka — imamo pred seboj devet milijonov Slovanov, složnih, dobro oboroženih in odločenih, da si ne dajo vnovič vzeti svoje neodvisnosti. Brez konca in kraja bi lahko razpravljali o pomenu češkega in slovaškega nacionalizma. Toda boljše je brez ovinkov pribiti: če ta nacionalizem ni podlegel strašnim preizkušnjam stoletij, si je težko predstavljati, da bi odnehal sedanjim grožnjam po dvajsetih letih procvita v svobodni državi. Čehi in Slovaki — ali pa Čehoslovaki, kakor že hočete — so se zmerom borili za svobodo. Kako bi mogli zdaj žrtvovati to tako težko pridobljeno svobodo, svobodo, ki so se — naj zapišemo te besede kljub obrekovanju, ki se danes na široko razliva čeznje — izkazali tako zelo vredne?

Popolnoma neresnična je tudi trditev, da češkoslovaška sila v vojno, ki bi jo morala vojevati skoraj natanko v istih usodnih okoliščinah kakor Srbija in Belgija leta 1914. Popolnoma neresnično je, da se v ČSR svobodno širi komunizem. Narobe: zasluga Češkoslovaške je, da je do današnjega dne dajala prednost nacionalnemu čustvovanju pred novimi ideologijami. Kakor povsod drugod je tudi njihove stranke in njihove voditelje obiskovala dvojna izkušnja fašizma in komunizma. Toda že dobrih deset let dele socialisti, ki so odločno zavrnili misel o ljudski fronti v kakršni koli obliki, oblast in odgovornost z agrarci in katoličani. Brez političnih napak tudi v ČSR ni šlo. Toda pokaže naj se tista velika ali pa mala država, ki ni nikoli grešila, in naj prva vrže kamen nanjo! Vsekako drži, da je skoraj ni države v Evropi, ki bi se stabilnejše vladala, ki bi se bila znala bolje ubraniti strahotne gospodarske krize in ki bi bila pokazala več socialne modrosti. Ali ni morala prav ta modrost tisto, kar ji danes ustvarja toliko zagrozenega sovražstva?

Češkoslovaške tehnične čete pred vstopom v oklopni vlak.

Pavilion „G“ št. 595

tu se Vam zastoj pokaže in razločmači, kako se politira s „POLINIT“ polituro. Obenem lahko sami poskusite „DURLIN-LAK“ v vseh barvah, ki je že znan po svoji kakovosti in trajnosti.

Zahtevajte brezplačne prospekte!

Zakon z moževim dvojnikom

Roman izgubljenega življenja

(nT-i) Pariz, junija.

Predigra te nenavadne življenske drame se je odigrala v viharjih časih svetovne vojne. Tedaj je prišel z ameriški četa na francosko tudi neki Kanadčan francoskega rodu, Henri Riel po imenu. Med kratkim vojaškim dopustom se je seznanil z ljubko Francozinjo Liano Perrinovo in se z njo tudi poročil.

Mlada dva sta bila neskončno srečna, dokler niso v njuno kratko golobčijo idilo posegli grabežljivi, neusmiljeni krempiji vojne. Henri Riel je moral že nekaj dni po poroki odriniti na fronto. Njegova mlada žena je ostala sama na velikem očetovem posestvu v Vogezih. Nekaj časa so ji preganjala samota moževa pisma, ki so redno prihajala s fronte. Lepega dne so pa pisma prenehala.

Henri Riel je kakor milijoni drugih postal žrtev vojne vihere in vse ženine solze in molitve ga niso priklale nazaj.

Človek brez imena

Liana je sprva neotolažljivo jokala; žalostna novica jo je tako potrla, da se ni nekaj časa zmenila za nič več na svetu. Lepega dne se je pa zbudila iz svoje omotice; kakor bi trenil, se je vrnila v njeno ubogo srce energija in mlada žena se je odločila, da bo po vsaki ceni zvedela za usodo svojega pogrešanega moža. Pričela je z obupno vztrajnostjo iskati sled za Henrijem Rielom. Na svoji poti je prišla tudi v neko vojaško bolnišnico, kjer so ležali tisti bolniki, ki so v strašnem dežju krogi in ognju granat doživeli hude živčne in možganske pretrse. Tedaj se je Liana zadelo, da je prišla na sled svojemu izgubljenemu možu. Eden izmed bolnikov je bil namreč za čudo podoben njenemu ljubljenu Henriju.

Ironija usode je pa hotela, da ta bolnik ni znal Liani ničesar povedati o svojem življenju ne o svojem imenu. Zaradi hudega živčnega pretresa je bil čisto pozabil na svojo preteklost, bil je kakor novorojenček; lepega dne se je znašel v bolnišnici, kamor so ga bili prepeljali, in samo do tega usodnega dne je segel njegov spomin.

Gospa Rielova je bila pa vseeno trdno prepričana, da je našla svojega moža. Vzela je vojaka iz bolnišnice domov, da bi ga sama negovala in ozdravila. Bolnik je bil kajpak zadovoljen, saj je tako odšel iz hiše trpljenja, iz hiše bednih, v srečno življenje tistih, ki imajo preteklost in spomin. Po malem se je docela privadil novemu življenju in novi okolici. Ljudje so mu skušali zbuhati skupne spomine in ti, najbrže pozabljeni dogodki iz srečnejše preteklosti so mu s časom zadelali vrzel v spominu, tako da je zaživel novo življenje in nov svet.

Varovaneč ciganov

Pred kratkim — 19 let je že minilo od Rielove vrnitve iz bolnišnice — je

nenavaden dogodek razgibal malo voško vasio, kjer sta ves ta čas živele v srečnem zakonu Liana in Henri Riel. V vasio se je namreč pripeljala tolpa ciganov in s svojim sumljivim vedenjem zbudila tolikšno zanimanje pri orožnikih, da so vse člane potepuške družine natančno preiskali. Pri tem je neki mož med cigani zbudil njihovo pozornost; vzlic njegovi razcapani obleki so namreč na prvi pogled spoznali, da nikakor ni cigan.

Toda neznanec orožnikom ni vedel povedati svojega rojstnega dne ne svojega rojstnega kraja. Njegov spomin je segel samo do leta 1919. Cigani so povedali, da so to leto srečali na cesti neznanca in opazili, kako izgubljen tava okrog. Iz usmiljenja so ga vzeli na svoj voz; od tistih dob živi in se vozi z njimi po svetu.

Orožniški poveljniki se je pa za neznančev usodo zelo živo zavzeli. Čim dalje je silil v neznanca z vprašanji, tem bolj se je v njem zgostevalo prepričanje, da mora neznanec biti kako v zvezi z Liano Rielovo. Kmalu se je pričelo poveljniku svitati, da ima pred

Hotel za otroke

(nF-w) London, maja. V Londonu so te dni dogradili svojevrstno hišo — pravi pravcati hotel za otroke. V tem hotelu se bodo otroci lahko mudili več dni, lahko pa tudi samo en dan, kakor bodo pač odločile skrbne mamice.

Hotel — velika, mogočna zgradba v kar se da modernem slogu — stoji sredi prostranega parka. Vsak otrok ima svojo sobo in svojo vzgojiteljico. Jedilnica, ki se v njej dobe vsi otroci, je polna vseh mogočih igrač. Vsi prostori so svetli, beli, okrašeni s cvetjem; vse sobe pa povrh tega še obsejajo z umetnim soncem. Lahko skoraj trdimo, da so tla ravno tako čista kakor mize; otroci teka po gumijastih preprogah, ki jih uslužbenici stalno čistijo, in grade hišice in potičke iz peska, ki so ga preprali v kemični vodi za pranje. Otroci žive torej v svetu, ki je prirejen nalašč zanje, saj ima celo vsaka sobarica spričevalo za vzgojo otrok.

Zdaj bodo angleške mamice lahko brez skrbi odpotovale za nekaj dni, saj bodo njih ljubljenci skoraj v boljši oskrbi kakor doma. Kajpak ta otroški hotel ni zastoj; to je morda edini njegov nedostatek, kajti vse to higiensko in vzgojno razkošje si bodo lahko privoščili samo otroci premožnih rodbin.

Kakšna mora biti sodobna detektivka?

(nF-i) Newyork, maja. Vodstvo newyorške policije bo najelo te dni 5000 detektivk. Nikar pa ne mislite, da je kar vsako dekle pripravno za to naporno službo — o ne! Evo vam celo kopico zelo strogih pogojev, ki jim

seboj pogrešanega Riela, pravega Lianinega moža.

Tedaj se je poveljnik odločil, da bo skušal svoje domneve uresničiti in dokazati s preizkušnjo.

Vrnitev pravega moža

Lepega dne — Henri Riel se je bil pravkar odpeljal v mesto — je pozvonil pri vratih gospe Rielove neki neznanec; gospa Rielova mu je odprla in ga prvi hip zamenjala s svojim možem. Ko je opazila svojo pomoto, je smrtno prebledela: prevzela jo je strašna slutnja.

Tudi tujec se je pričel po malem spominjati tega ali onega in na lepem se je spomnil vsega, kar je tako dolgo počivalo v njegovem spominu pod tenčico pozabe. Neznanec res ni bil nihče drugi kakor pravi Henri Riel!

Raziskovanje je dognalo, da je dozdevni Riel, ki je skoraj dvajset let nehoti igral vlogo pravega Riela in postal v tem času srečen oče srečne družinice — da je ta možak tudi nekdanji kanadski vojak, po imenu Durand. Toda ironija usode je hotela, da je gospa Liana v teh dvajsetih letih tako vroče vzljubila svojega dozdevnega moža, da ji ne kaže drugega ko ločitev s pravim Rielom in poroka z Durandom, očetom njenih otrok...

(N. W. Journal)

bodo morale bodoče detektivke ustrezati, če bodo hotele dobiti službo: bodoča detektivka mora imeti 21 do 29 let, tehtati mora najmanj 50 kg, a visoka mora biti vsaj 1 m 60 cm.

To pa še ni vse. Dobra detektivka mora biti tudi dobra peškinja, imeti mora dobre oči in ne sme nositi naočnikov; v skakanju mora biti vsaj toliko izurjena, da preskoči zapreko, visoko do 1 m 50 cm. Hkrati s temi „detektivskimi“ lastnostmi mora pa imeti detektivka tudi nekaj pristnih ženskih čarov: biti mora ljubka, milavna kakor filmske zvezde, govoriti mora več tujih jezikov, a ne sme pozabiti na čednost. Ob vsej tej nežnosti naj ima pa tudi dovolj hladnokrvnosti in moči, da spravi svojega nasprotnika v koš. Vzlic težkim pogojem se je pa menda prijavilo že lepo število kandidatk.

Najvišji človek na svetu

(nO-d) Kairo, maja. Egipt je prekosil Ameriko: med svojimi državljani ima namreč najvišjega človeka na svetu, človeka, ki meri nič več in nič manj ko 297 m. Ta velikan je Sayed Mohamed Ghazi, po poklicu sobni slikar. Rasti je začel na kaj čuden način.

Pred nekaj leti, ko je imel komaj trinajst let, je Sayed Mohamed padel s slikarskega odra s tretjega nadstropja; na srečo je pa priletel na kup peska in ta je padec ublažil. Sayed bi bil na svojo nezgodo nedvomno prejel ali slej popabil, da ni pričel že dva meseca po padcu od sile hitro rasti. Prvo leto je zrasel za 20 cm, drugo pa že za 30 cm; leta 1936. je že meril 2 m 28 cm. Sprva Sayed ni kaj prida premišljeval, kaj naj to pomeni; šele,

ko je postal sprito svoje hitre rasti tako šibak, da ni mogel več na delo, se je zavedel, da ima opravka z neko čudno boleznijo; a vdal se je v svojo usodo s pravih vzhodnjaškim fatalizmom.

Pridno je raste, tako da so morali lepega dne podreti zid male hišice v predmestju, kjer je stanoval, sicer se Sayed ne bi mogel več zadržati v njej. Naposled je za ta nenavadni primer zvedel sam kralj Faruk; na njegovo zapoved so Sayeda oddali v bolnišnico. Tamkaj se je ob primernem zdravljenju in ob izdatni hrani nekoliko popravil. Ko je dosegel 2 m 85 cm, se pa ni mogel več zadržati. Zanimivo je, da Sayed lepo enakomerno raste; vsi deli telesa razen jezika, postajajo enakomerno večji. Le jezik dela nesrečnejšo preglavico, saj tako hitro poganja, da ga je še s težavo suka v premajhnih ustih.

Če računamo, da zraste Sayed vsako leto nekako za 30 cm, je pričakovati, da bo že letos v juliju dosegel 3 m. Zdravniki menijo, da bo Sayed najbrže še raste in da utegne doseči celo 4 metre.

Moderni Salomon

(nW) London, aprila. Angleški sodnik Bucknill je pred kratkim tako duhovito razsodil spor med dvema zakonca, da ga je svetovno časopisje krstilo za modernega Salomona.

Majord Grigg je vložil ločitveno tožbo proti svoji ženi, nekdanji londonski plesalki. Žena je na to odgovorila ravno tako z ločitveno tožbo.

Obe tožbi sta prišli v razpravo isti dan in pred istega sodnika. Oba obtožena sta v svojo obrambo in očrtnitev drug drugega pripovedovala stvari, da so se še marsičesa vajenim sodnikom pričeli lasje jeziti.

Zakonca sta hitela praviti o dvomljivih filmih, ki sta si jih ogledovala v Cannesu; o nekem učitelju smučanja, ki je preživel noč v gospenji spalnici... in za spremembo o neki lepi neznanici, ki je krajšala noči gospodu Griggu. Itd., itd.

Tedaj je bilo sodniku Bucknillu dovolj; ustavil je slap njunega opravljanja in s strogim glasom izrekel svojo sodbo.

»Teško si je predstavljati afero,« je vzklinal, »ki bi razgalila sodnikom toliko nprave pokvarjenosti, kakor sta je vidva pokazala. Prepričan sem, da sta vredna drug drugega, saj sta oba enako pokvarjena. Glede na to ne dovolim ločitve, ker vama nočem dati priložnosti, da bi se lahko spet poročila. Ne moč ne žena nimata moralne pravice, da bi se spet poročila s kakšnim dostojnim človekom!«

(Intran, Pariz)

RADENSKO ZDRAVILNO KOPALISCE

zdravi z dobrim uspehom bolezni srca, ledvice, žilave, nervoze, želodce, jetra, ženske katere, spolne motnje, norranje žleze. Ako trpite od katere teh bolezni ali sploh obiskujete zdravilišče, zahtevajte naš prospekt, v katerem imate mnogo koristnih navodil o zdravlju.

Uprava Radenskega zdravilnega kopališča

SLATINA RADENCI

Direktni vagon za zdravilišče SLATINA RADENCI odhaja iz Ljubljane ob 8.00 ter prihaja v RADENCE ob 14.42.

ŠIROM PO SVETU

v 41 vrsticah

Posebne znanke bo 28. junija izdala francoska vlada, na čast obisku angleške kraljevske dvojice v Parizu. — Preprogo za 90 milijonov dolarjev (400 milijonov din) so te dni prodali na dražbi v Čikagu; pred 600 leti je bila last ruskega carja Petra Velikega, nazadnje pa gospe Edite Rockefellerjeve. — 100.000 krat bo povečal najnovejši supermikroskop, ki sta ga pred kratkim sestavila dva mlada raziskovalca v glavnem laboratoriju Siemens-Halskovihih v Berlinu. Doslej je bila mogoča samo 2000 kratna povečava z navadnimi svetlobnimi žarki; supermikroskop bo povečal pa z elektronskimi žarki. — Železniško nesrečo v londonski podzemeljski železnici (o njej smo poročali v prejšnji številki) je povzročila napačna signalna zveza, ki so jo zakrivilo elektromonterji, ker so bili pri popravilu zvezali napačne električne žice. — Kolera že nekaj tednov razsaja v Kalkuti v Prednji Indiji; pobrala je že 3300 ljudi. — Najstarejša sestra egiptovskega kralja, princesa Favcija se bo letos poročila z dve leti starejšim iranskim prestolonaslednikom Šahpurjem Mohamedom Rizo. Poročne svečanosti bodo v Teheranu. — Zakon o umetnem splavu sta te dni sprejeli obe švedski zbornici; splav bo od sedaj dovoljen, če se bo zgodilo materi nasilje, če mati še ne bo imela 15 let, ali če bi utegnil otrok po starših podedovati kakšno dedno bolezen. — Dionnske peterke so praznovale 28. maja svoj 4. rojstni dan. Njim na čast bo mesto Callender v državi Ontario spremenilo svoje ime v »Dionneville«.

Po trudapolnem delu — zabava in razvedrilo v »Družinskem tedniku«!

ALI STE SE RODILI 1859-1930?

Citatelje tega časopisa, ki so se rodili v letih 1859-1930, prosimo, naj napišejo svoje ime in točen datum rojstva.

Imeniten astrolog, čigar znanstvene napovedi so žele obca priznanja in obsežna obravnavanja v vseh časopisih, se je odločil, da bo bralcem tega lista postregel s senzacionalnimi prerokbami, ki bodo na njih podlagi lahko generacije, rojene med 1859. in 1930. letom popravile svoje življenjske pot in dosegle srečo v vsakem pogledu.

Ta objava je največje važnosti in nudi bralcem edinstveno priložnost, da dosežejo svojo življenjsko srečo. Neizpolnjen jasnovidnost grafologije in astrologije vam bo tole objasnila:

SPODNJE NI TISTO, KAR TRDIMO MI, AMPAK NASPROTNO TISTO, KAR TRDIJO ONI, KI SO MERODAJNI:

»Naredili ste mi veliko uslugo. Zahvaljujem se vam za horoskop...«
»Izkazali ste mi veliko uslugo...«
Madame B. S.
»Vse se je zgodilo tako, kakor ste mi bili povedali...« G. D.
»Očarana sem ob resničnosti Vaših besedi...« Gospodična L.
»Moje najlepše priznanje za Vaš modri nasvet...« Madame Anne B.

IZVLEČKI IZ DRUGIH PISEM:

»...to je zares odlično delo...« M. M.
»...dokaz Vašega daru pogoditve...« M. R.
»...Neomejene usluge...« A. N.
»...Nobenega vzroka nimam več, da bi dvomil v astrologijo...« H. V.
»...žal mi je, da Vas nisem prej poznal...« I. C.
»...vse, kar ste mi pisali, je res...« C. A.
»...spet sem dobil dobiček...«
»...mogel sem nastopiti službo po Vaših nasvetih...« C. H.
»...Vse je res...« D. F.

»...moj horoskop je čudovito resničen...« P. P.
»...mislim, da je nemogoče napraviti boljše...« A. G.
»...blagoslovim dan, ko sem Vam pisal...« P. S.
»...V korist Vašega podjetja...« A. B.
»Ugotavljam, da je Vaša metoda dobra in da vsi tisti, ki kupujejo samo na slepo srečo, nikakor ne vedo. Mednje sem spadal tudi jaz, dokler nisem spoznal Vas...«

Gospod Janko Popović, Industrijec iz Beograda, se zahvaljuje njegovemu izvrstnemu nasvetu in ga je bogato nagradil, ker je po njegovem nasvetu zadel v loteriji 100.000 dinarjev. Izpolnite tudi Vi še danes, brez odlašanja spodnjo naročilnico in pošljite za stroške za izdelavo in ekspedicio Vašega življenjskega horoskopa samo din 50 — na poštni čekovni račun št. 14.999. Hkrati naj opominam, da nimam v službi nikakršnih zastopnikov ali agentov in da je to moj edini in točen naslov

FRANC TERZAN, CELJE, poštni predal 25

NAROCILNICA

Ki z njo naročam posebni življenjski horoskop, samo za din 50 —, ki jih pošljam po čekovni Položnici št. 14.999 hkrati s to naročilnico.

Dan vplačila _____
Ime in priimek _____
Poklic _____
Dan, mesec in leto rojstva _____
Barva oči _____ las _____ Naslov, ki želite, da Vam nanj pošljemo diskretno Vaš poseben življenjski horoskop _____

ČUDNI LJUDJE • ČUDEN SVET

Kadar Kitajec ne vidi red, da bi obiskovalce ostal še pri kosilu ali večerji, upraša gosta: »Ali ne bi hoteli ostati tudi pri kosilu?« Takšen namig gost že razume in se kmalu poslovil.

Preiskava, ki jo je izvršil ameriški urad za zaščito otrok, je pokazala, da so zvišali mejno starost otrok za žnitev in moštitev v 39 državah Unije in v okrožju Kolumbiji. Zdaj se po zakonu deklet ne more poročiti poprej, dokler ni izpolnila 14. leta, in mladenič ne, dokler ni dosegel 16 let. Vendar se pa v Colorado, Floridi, Idaho, Missisippiju, Marylandu, Novem Jerseyu, Rhode-Islandu, Tennesseeju in Washingtonu še zmerom lahko zakonito moše in ženi 12letna dekletka in 14letni fantiči.

Na portugalskem otoku Madeiri mora vsakdo, kdor poseka drevo, po zakonu na ravno tistem mestu vsaditi novo; tako hočejo ohraniti lepoto gozdov in vrto, ki je zaradi njih otok zaslovel po vsem svetu.

V Gonzalesu v državi Texasu (USA) je te dni praznovala neka ženska svoj 99. rojstni dan. Slavnosti se je udeležilo 283 njenih potomcev: otrok, vnukov, pravnukov in prapravnukov.

Zdaj pa nekaj za vas, ljube moje nečimrnice! Ali morda veste, koliko presedi ali prestoji pred ogledalom ženska, ki ukača 70 let? Nič manj in nič več ko 10.000 ur; tako je vsaj izračunal neki švedski profesor. Ne verjamete? Pa poslušajte njegovo račun: vsaka ženska preživi vsak dan

pred zrcalom vsaj pol ure; na leto zneso to 180 ur, pomnožite jih s 70, pa boste videli, da je bil dobri profesor še prizanostljiv...

Pred 40 leti si je neka ženica v neki vasi blizu angleškega mesta Hereforda zapičila v levo roko šivanko; Ker ženska ni čutila nikakršnih bolečin, je zdravnik šivanko pustil v roki. Pred nekaj tedni je pa pričela zdaj 80letna starka tožiti o bolečinah v levi nogi. Te dni so ji zdravniki potegnili šivanko iz stegna nad levim kolonom.

V severni Irski vsak tujec najprej zavoha vonj po dimu. Ta dim nastaja iz vseh vasi in prihaja od šote. Šota režejo Irski v gorskih močvirjih, jo vozijo domov in suše. Pogosto naletijo tudi v zelo zapuščenih gorskih predelih na čudne samokolnice za prevažanje šote. To kurivo je dokaj cenejšo od premoga, hkrati se pa zaloge neizčrpne. Šota zgori v tako fin pepel, da tako rekoč od nje nič ne ostane. V Ulstru imajo ognjišča, kjer ni ogenj ugasnil že več rodov; zjutraj namreč ostane od prejšnjega dne še dovolj žerjavice, da gospodinja naloži nanjo goriva in ogenj samo podpiha.

Neko 19letno dekle iz Brooklyna pri Newyorku so tako silno boleli zobje, da vso noč ni mogla spati; to ji je tako izbičalo živce, da je vstala, napisala materi poslovilno pismo, potlej se je pa z nekega mosta vrgla v morje. V mrzli vodi je pa zobobol odnehal, kakor bi odrezal; dekle je pričelo vpiti na pomoč, dva vojaka sta slišala njene klice in jo rešila. Tipično ameriški razplet!

Na svetu so poklici, ki niste o njih najbrže še nikoli slišali. Stavim, da ne veste, da imajo v Avstraliji za šteje živine posebne števece. Na prostiranih planjavah se namreč pase na stotine glav; te ogromne črede je treba vsaj enkrat na leto prešteti. To stori posebej za to izurjen števedomačin. Na travniku zgrade dolg lesen hodnik in skozi ta hodnik mora vsa živina. Števec stoji ob vходу in šteje po tri in tri glave. Ko našteje do 99, da posebno znamenje svojemu pomočniku, ki si število zaapiše. Tako preštejejo natančno vso čredo — baje še bolj točno, kakor če bi šteli električni števeci.

Francoska severna železnica je uvedla pred kratkim novo vrsto izletniških vlakov; vsako nedeljo zjutraj se odpelje izletniški vlak iz Pariza v kakšno letovišče. Posebnost novih vlakov je, da so vsi vagoni urejeni kot plesne dvorane in da igra v njih radio kar se da zapeljive plesne melodije. V teh vlakih se namreč vozijo le mladi ljudje, ki si vožnjo v letovišče in nazaj krajšajo s plesom.

Neki blaginjak Ameriške legije (ameriških prostovoljcev v svetovni vojni) v Pontiacu (država Michigan, USA), si je dolgo belil glavo, kako bi izterjal plačilne zaostanke nekaterih članov. Kar mu šine v glavo srečna misel: kupil je veliko vrano, jo vtaknil v kletko in kletko poslal dolžniku s pisemcem: »Prosim, daj mi piče, snazi kletko in menjaj mi vsak dan vodo, vse dokler ne poplačaš svojega dolga!« Dolžnik je že ko drugi dan plačal svoj dolg, hkrati je pa vprašal v tajništvo, kdo bo prihodnja žrtev. In res je v nekaj tednih poplačalo svoj dolg 150 dolžnikov. Blaginjkova zamisel se je torej obnesla. Dolžniki, pozor!

ŽRČALO

naših dni

Za vsak prispevek v tej rubriki
plačamo 20 din

Dr. Ivan Lah in Josip Jurčič

Ob smrti književnika dr. Ivana Laha sem bila nemalo presenečena, ko sem poslušala tale razgovor dveh deklet. (Njena starost: 13 ali 14 let.) Pred izlobo, kjer je bila razstavljena oltarna slika dr. Ivana Laha. Slika je bila tako lepa, da se je človek nehote ustavil in jo občudoval. Pa zastihnil za seboj:

»Kakšen lep človek!«

»Kdo neki je bil to?«

Dekle je svedea prezrlo napis pod sliko.

»Čitala sem, da je bil to brat Josipa Jurčiča!«

Dr. Ivan Lah, brat Josipa Jurčiča! Časopisi so pisali, da je bil pokojni pisatelj — prav tako kakor Josip Jurčič — izredno klen pripovednik.

Zdi se, da je bil pokojni dr. Lah pač vreden, da bi ljubljanska mladina poznala njegovo ime — če prej ne, vsaj ob njegovi smrti. **Andra**

Balkan

Bil sem v Zagrebu. Gledal sem teniške tekme med Čehoslovaki in nami. In rečem vam: z razočaranjem. Močnejši smo od Čehoslovakov v tenisu, a visoko nas nadkriljujejo v kulturi.

Naše občinstvo navdušuje svoje igralce z »Dajmo, naprej, tempo!« in še celo tisti »Hoo-ruke« se je nekajkrat ogledal, češkoslovaško občinstvo pa — čudite se — z molčanjem.

In bodo pisali tuji listi: »Je pač Balkanec.«

Vljudnost

V mnogih trgovinah in prodajalnah bereš lepi pregovor: »Če si z blagom zadovoljen, povej drugim, če si z blagom nezadovoljen, povej to meni!«

Ko sem ondan kupil v mesariji 1/2 kg govedine, se mi je meso zdelo nekoliko pretemno in pusto. Ko sem ga še poduhal, sem bil prepričan, da je meso staro in pokvarjeno. Zato sem vljudno opozoril prodajalko, da je meso pokvarjeno. Prodajalka me debelo pogleda, mi vzame meso iz rok ter se zadere nad menoj: »Če vam meso ni všeč, pa pojdithe drugam!« In to vprico vseh prisotnih. Najbolj nesramno je pa to, ker je bila prodajalka žena lastnica tiste mesarije. Čutil sem, da me je občila lahna rdečica, zaklical sem v slovo »Hvala lepa« in odšel.

Ljudje trde, da živimo v težkih časih krize, toda ta dogodek dokazuje nasprotno. **P.**

Izobražena mladina

Mislím, da spada tudi ta kratka zgodba, ki se je dogodila pred kratkim na majhni železniški postaji blizu Maribora, pred »zrcalo naših dni«, da bo zrcalila v njem našo »izobraženo« mladino.

Na neki majhni postaji je torej čakala dobro uro pred prihodom vlaka skupina, sestojela iz treh približno 18letnih deklet, enega fanta in dveh mlajših deklet od 8 do 10 let. Najbrže jim je bilo čakanje predolgočasno in pusto, zato so začeli vsi brez izjeme tretji orehe in metati lupine po čakalnici. Isto so storili tudi z jabolki in pomarančami.

Toda to ni bilo zadosti. Dekletom je začel ugajati postajenačelnik z rdečo čepico ter so ga prav neumljeno zafrkavale, češ da je lep, luškan, fleten in kaj vem kaj še vse. Ubrani so se jih reže in mogli. Ko je vlak nazadnje prisopihal, je bila čakalnica kakor zanemarjen hlev.

Iz vlaka so pa dekleta mahale postajenačelniku z robcí, mu klicale na svidenje, dokler ni najbolj razposajeni odletel robček skozi okno.

Vstopila sem nalašč v isti oddelek kakor mala družba ter ugotovila, da jim čakalnica na mali postaji in nje postajenačelnik nista zadostovala, temveč so prav do Maribora in bržkone še dalje delale zgago, kjer je le bilo mogoče. **S. M.**

Prepotrebna vnema

Neka porodnišnica v naši državi ima lepo — ali nelepo? — navado, ki sem jo doživela tudi jaz. Bila sem v sobi in čakala rešitve, torej v neprijetnem položaju, pa ti pride uradnik bolnišnice blagajne, sede k postelji in začne izpraševanje, kdaj si se rodila, kje, kam si pristojna, kaj je mož, itd. Mislím, da bi bilo vsaki to zelo neugodno odgovarjati, ko si v tako kritičnem trenutku, ko ne veš kaj bi počela, ne pa da bi dajala odgovore blagorodnemu gospodu. V sobo nima vstopa niti mož porodnice niti mati, zakaj pa ta človek sme? Tega ne razumem. Saj bi lahko po-

Mož s sto triki

Nemški napisal J. H. RÖSLER

V velikem varieteu so utrili vse luči. Na širokih stopnicah glavnega vhoda je bilo že temno. Odpeljali so bili že poslednji avtomobil, pri stranskem izhodu so odšle iz gledališča garderobierke, vratar je za njimi zaklenil in počasi zavil okoli hiše proti poslednjim še odprtim vratom, držečim k artistskim garderobam.

V senci vrat je stal neki mož. Obleden je bil v siv plašč, na glavi je imel pa okrogel, črn klobuk. Njegov nekam oholi obraz je bil razoran.

»Ali ste vi vratar?«
»V gledališču ni nobene dame več,« je nevljudno zagodrnjal starec.

»Ne čakam na plesalke.«

»Na koga pa?«

»Ali je mojster Zarini še tu?«

»Mož s sto triki?«

»Da.«

»Bom pogledal.«

Zarini, mož s sto triki, je ravno skrbno zaklepal svoj veliki kovčeg. Tovariši so bili pogosto radovedni, tem bolj, ker bi radi naredili kariero. Potrkalo je.

»Naprej!«

»Gospod Zarini?«

»Kaj je?«

»Spodaj vas pričakuje neki gospod.«

»Mene?«

»Da.«

»Ali vam je povedal svoje ime?«

»Ne. Vprašal je le, ali ste še tu.«

»Ali je kateri izmed mojih tovarišev?«

»Ne bi rekel.«

»Pripljite ga k meni.«

»Prosim, gospod Zarini.«

»Hvala.«

Tujec se je priklonil, ko je vstopil.

»Moje ime je Fant,« je dejal.

»Znani draguljar?«

»Torej me poznate, mojster Zarini?«

Artist mu je ponudil roko.

Saj bi bil celo vaš kupec, če bi si lahko privoščil.«

»To vam ne bo težko.«

»Ali mi mislite ponuditi kakšen prstan?«

Draguljar je odkimal.

»Z nakitom si ne boste mnogo opomogli.«

»Drži.«

»A z dvajset tisoč markami?«

Njegov glas je bil prežeč. Artist se je izognil:

»To ne bi bil slab honorar.«

»Saj tudi je honorar.«

»Za kaj?«

»Za enega od vaših sto trikov.«

»In kje naj ga izvršim?«

»Jutri. Pri meni. Hočete?«

Zarini je priklimal: »Zakaj ne!«

Drugi dan. Pogovor je trajal že deset minut. Draguljar je jezno dejal:

»Torej nočete?«

»To je navadna sleparija.«

»Zato pa dobite visok honorar.«

»Koliko ste rekli?«

»Dvajset tisoč. Tudi pet in dvajset tisoč.«

»In koliko je vredna ovratnica?«

»Sto pideset tisoč.«

»Ni slaba kupčija za vas.«

»Tudi za vas ne, gospod Zarini,« je odvrnil draguljar. »Kolikokrat ste ta trik že izvedli! Prav nič drugega vam ni treba narediti, kakor položiti ovratnico pred grofičinimi očmi v skrinjico in jo izmakniti.«

»In ko bo doma opazila, da ni več nakita?«

Draguljar se je nasmehnil: »Priče bodo prisegle, da ste nakit položili v skrinjico in ga izročili grofici. Nisem odgovoren za to, če se nakit med potjo izgubi.«

Uro pozneje je stopila v draguljarjo grofica. Spremljal jo je mlad gospod. Bežno ga je predslavila. Bil je njen

čakal, da bo porodnica rešena vsaj težkoč, in potem šele naj začne izpraševanje.

Kaj mislite vi, dragi bralci in bralke? Potrebno bi bilo, da se ta napad z vpraševanjem preloži za nekaj ur, saj s tem ne bo nič škode, pač bo pa prihranjena porodniška muka, da jo tuj človek gleda in nadleguje z vprašanji v takšnih trenutkih. **T.**

Prepovedan sad najbolje diši

Ni dolgo od tega, ko je ljubljanski kino »Sloga« predvajal francoski film »Beli tovor«. Film obravnava prodajanje mladih deklet v javne hiše, in je bil zaradi nekaterih prizorov, ki so po navadi s takimi filmi v zvezi, mladini izpod 18. leta prepovedan. A kako sem se začudil, ko sem zagledal v čakalnici vse polno dekčev in deklic, starih 14 do 16 let, in celo nekaj otrok v spremstvu staršev.

In še tole: Ko so po končani predstavi ljudje odhajali iz dvorane, sem slišal nekega fantalima, ki je rekel svojemu tovarišu: »No, saj ni bilo tako divje, kakor si rekel, da bo.« **I. S.**

tajnik. Draguljar je odprl težko jekleno omaro.

»Veselite boste imeli z nakitom, madame.«

»Ali je že pripravljen?«

»Saj sem vam obljubil.«

»Ali bi lahko ovratnico videla?«

»Tu je.«

Veliki dragulji so se čudovito lesketali. Bili so tako tesno vdeleni drug zraven drugega, da se je dragoceni platinski obroč med njimi skoraj izgubil.

»Neki prijatelj iz Amsterdama mi je prinesel še poslednje kamne. Veselilo ga bo, če vam bodo všeč, madame.« Pokazal je na Zarinijo, ki je stal zraven njega. Zarini se je priklonil.

»Nakit vam utegne prinesiti srečo, gospa.«

»Hvala. Zenske so potrebne sreče,« je odvrnila in se spet obrnila k draguljarju. »Cena je kakor sva se dogovorila?«

»Sto pideset tisoč.«

»V gotovini — da, poznam vaše pojge.«

Namignila je svojemu tajniku. Le-ta je odprl listnico in odšel denar na mizo. Draguljar je denar zaklenil v omaro. Zarini je vzela ovratnico v roke.

»Ali vam smem medtem nakit zaviti?«

»Prosim.«

Zarini je položil ovratnico v skrinjico.

»Pričajte se, prosim, še enkrat, da je nakit v skrinjici, gospa,« je resno dejal. »Pri tako dragoceni nakitih človek nikoli ni dovolj previden.«

»Ali, prosim vas...«

»Na svetu je vse mogoče,« je odgovoril Zarini. Potlej je zaprl skrinjico pred grofičinimi očmi in ji jo izročil.

To ste čudovito naredili, gospod Zarini.«

Artist se je skromno nasmehnil.

»Takšno umetnijo izvedem vsak večer.«

»Natanko sem vas opazoval.«

ŽENA PRI KRMILU

Napisal I. Clemens

Elegantni, svetlorjavi avtomobil je drčal po sončni cesti. Toda John Lebrant, mož dame, ki je sedela za krmilom, se je zviljal od muk na svojem sedežu. Z vsemi napori volje svojih dva in dvajsetih let je krotil jezo nad Enininim nepredvidnim vožarjenjem, ki se je kar rogalo vsem avtomobilskim predpisom.

Peljala sta se po široki cesti, ki se je po malem vzpenjala v hrib. Kako je Ena meni nič tebi nič pritisnila na vzvod za največjo hitrost! Skoraj na vrhu klanca je hitrost še bolj pospešila in avtomobil je kar vrglo na desno. V tistem trenutku jima je privozil nasproti neki drug avtomobil.

Njegov voznik je preprečil nesrečo. Naglo je obrnil vstran. Avtomobil je odhruvel mimo. Vendar je pa z dvema kolesoma obvisel skoraj v zraku in šofer je ogorčeno pritisnil na trobljo.

»Za božjo voljo, Ena, bodi tako dobra in vozi previdneje!«

Resno se je obrnila k možu.

»Saj vendar nisem naredila nič slabega,« je menila. »In tudi zgodilo se mi ni nič.«

»Ne, a prej ali slej se ti bo zgodilo, če boš vozila tako lahkomišno.«

»Nisem lahkomišna!« mu je osorno odgovorila.

Potlej ne vem, kako naj temu pravim,« je odvrnil z onemoglim nasmehom. »Zakaj ne voziš po predpisani strani? Zakaj voziš tako hitro? Preveč tvegaš, Ena, in to postaja od dne do dne hušje...«

»Povej mi,« mu je ledeno segla v besedo, »čigav je prav za prav tale avtomobil?«

Lebrant je stegnil roko proti stranski zavori.

»Dovolj, da izstopim,« je vzkliknil. Potlej je stal zunaj pred brnečim motorjem in ves blede od jeze pogledal svojo ženo.

»Da, tvoj je,« je dejal, »in nikoli več ne bo treba, da bi me na to spomnili. Kadar se bova spet peljala ven, se bova peljala v mojem avtomobilu. In potlej bom jaz sedel pri volanu!«

»Ali pojdeš danes peš domov?« ga je hladno vprašala.

»Ne skrbí, to je moja stvar.«

»O, saj me nič ne skrbí.«

Pritisnila je na trobljo in elegantni, svetlorjavi avtomobil je odbrzel dalje. Gospod Lebrant je bil na vendarle nekaj vznemirljivega opazil.

Ena ga ni več ne ljubi. Ta prepričani v desetih mesecih njunega zakonca, ga je prevzel z boleštno in kesom. Na Enininem obrazu ni bilo opaziti niti sence kakšnega razburjenja. Njegove maševne misli so veljale možu, ki je za vse to nosil odgovornost: stricu,

»In niste ničesar opazili?«

Draguljar je občudovaje odkimal.

»Ničesar. Če ne bi bila ovratnica v mojih rokah —«

»Dovolite?«

»Zakaj ste vzeli ovratnico?«

Zarini je tiho dejal: »Najprej, prosim, honorar.«

»Nezaupljivi?«

»Nikakor ne; je praznoveren sem.«

Draguljar je odšel na mizo dvajset tisoč mark.

»Samo dvajset tisoč?«

»Tako sva se dogovorila.«

»Pozneje ste rekli pet in dvajset.«

»Zediniva se za srednjo pot.«

Artist je malomarno spravil denar v žep.

»In zdaj bom spravil ovratnico v vašo jekleno omaro,« je potlej dejal.

»Prosim vas, priččajte se sami, da je notri.«

»Oprostite, med nama vendar...«

»Ne, prosim, priččajte se sami.«

Ovratnica je ležala na sivi jekleni plošči v drugem predalu. Zarini je potlej omaro zaklenil in izročil ključ Fautu.

Artist je poklical avtomobil. Še enkrat je pomahal v slovo. Draguljar je za steklenimi vrati svoje prodajalne tlesknil z rokami, potlej je pa stopil k jekleni omarí in jo odprl. Ključí so mu padli iz rok. Nakit je izginil.

Na njegovem mestu je ležalo pismo.

»Upam, da ste bili z mojo posebno predstavo zadovoljni,« je bral. »Pri-

znam, da je bil vaš honorar nenavadno visok, tako visok, da ga mi artisti le redkokdaj tolikšnega doživimo. Toda če pomislite, da sem enega svojih najslavnejših trikov izvedel dvakrat zapored — najprej pri vaši stranki in potlej v vaši jekleni omarí — boste sprevideli, da je zadeva vredna tega denarja. Ovratnico vrnem še to minuto njeni lastnici; se ji bom že kako izgovoril. Ne maram namreč, da bi izgubili stranko, ki vam bo gotovo še pogosto omogočila, da si ogledate moje nastope v gledališču. — Mož s sto triki.«

(ri)

GOD DAG

Ta pozdrav lahko na Švedskem slišiš ves dan. Pogosto zveni zelo nerazločno, kajti oni, ki pozdravljajo, imajo ravno novi bonbon „505 s črto“ v ustih. Kakor povsod, postaja 505 tudi na Švedskem zmerom bolj priljubljen.

„505 s črto“

v ustih. Kakor povsod, postaja 505 tudi na Švedskem zmerom bolj priljubljen.

505 BONBON EVROPE

Pri nas izdajajo samo „Union“ Zagreb

Humor

Preprosta naloga

Učitelj vpraša: »Enajst dečkov gro na obalo; štirim je mati prepovedala, da bi se kopali. Koliko se jih je torej kopalo?«

»Enajst,« odgovore soglasno učenci.

Iz dna sreča

»Strašno vreme, zdaj toplo, zdaj mraz, človek res ne ve, kaj naj bi nesel v zastavljalnico!«

Velikodušni gostilničar

Trebušnik rad veliko in dobro je. Trebušnik si privoščí v gostilni ocvrto piško in steklenico najboljšega. Ko pristopi plačlini, izjavi Trebušnik: »Nimam niti prebite pare.«

»Nič hudega,« odvrne ljubeznivo gostilničar, »bomo pa kar tjale na črno desko napisali, koliko ste mi dolžni.«

»Velja,« meni zvito Trebušnik, »a veste, hm, nekoliko nerodno mi je, da bi vsakdo lahko tamkaj bral moje ime.«

Ljubeznivemu gostilničarju se obraz široko raztegne: »Tudi na to sem se mislil. Obesili bomo vaš plašč na žebel nad desko in tamkaj bo visel tako dolgo, dokler ne boste poravnali svojega zapitka.«

Izbira

Marjanca: »Mama, če se poročim, ali bom dobila takšnega moža, kakor je naš atek?«

Mati: »Kajpak, ljubica.«

Marjanca: »In če ne se poročim, ali bom postala takšna, kakor je teta Elizabeta?«

Ko mati samo pokima z glavo, vzklikne Marjanca vsa obupana: »Joj, mama, ali ni nobene druge izbire?«

Najnovejša škotska

Neki škot je v svojih mladih letih odpotoval v Ameriko. Čez trideset let se je vrnil v svojo domovino in na domači postaji sta ga čakala oba brata, oba z dolgimi košatimi bradami, da ju je komaj spoznal.

»Zakaj imata pa tako dolgo brado?« je začuden vprašal.

»Ali si mar pozabil, da si vzel britev s seboj?«

Prebrisani slon

»Ta slon je zelo inteligenten,« hvall neki cirkuški ravnatelj svojega slona. »Kakšno umetnijo pa zna?« vpraša radovedno neki mlad, elegantno oblečen gospod.

»Navadili smo ga, da vrže denar v omaro, ki stoji tamle pri zidu.«

»Ah, zanimivo,« vzklikne mladi gospod in pomoli slonu 10dolarski bankovec. Zival ga res z rilcem spretno spusti v odprtino pri omarí.

»Ali ga zna zdaj tudi ven vzeti?« vpraša spet zvedavo gospod.

»Zal ga pa te umetnije še nismo naučili,« se prebrisano nasmehne ravnatelj.

Še ena o škotih

ZA NA POT V POLETJE...

...ti bo tale športna volnena jopica kar dobro došla. Tenka je in topla, mehka in kaj lahka za delo. Pogosto ti bo s pridom nadomestila kostimovo jopico, oblekla jo boš lahko ob hladnejših poletnih večerih, ali pa ob deževnih dnevih pod dežni plašč. Kakor vidiš, je zelo čedna, kar krojaške oblike.

Zanjo potrebuješ 400 g berlinske volne, 2 polovici pramen v dveh nasprotnih si barvah, na primer v rdeči in temnomodri, tri gumbice in pletilke štev. 3/2.

Vzorček je zelo enostaven, saj pleteš vso jopico samo v desnih petljah, in sicer eno vrsto desno, drugo vrsto levo, tako da je videti vzorec na lice gladek, spleten v desnih petljah. 10 petelj je 3 1/2 cm v širino, 14 vrst je pa 3 cm v višino.

Kajpak delaš jopco natanko po kroju, zato ti dela ne bom podrobno popisala, kajti mere so odvisne tudi od načina dela in debeline volne. Povedala ti bom le mere za našo volno, in sicer pri nasnutkih.

Hrbet: Nasnuj 120 petelj, naredi tri vrste izmenično eno levo, eno desno vrsto, četrto vrsto pa spet levo, potlej pleti pa v vzorčku, ki sem ga zgoraj opisala. Pri 29 cm višine in ko imaš na pletilki 124 petelj, prični delati izrez za rokave. Snemaj po malem na vsaki strani po 14 petelj, potlej pleti 4 cm naravnost, nato spet po malem razširi kroj na vsaki strani za 4 cm, pri 46 cm višine pa oblikuj rame in vratni izrez.

Desni prednjik: Nasnuj 40 petelj, na levi strani pridaš 6 petelj, 5 petelj, 3 petlje in potlej 3 krat po 2 petlji in 6 krat po 1 petljo. Pleti nato naravnost, naredi prvo gumbnico pri 13 cm višine, potlej pa vsako naslednjo na 8 cm medsebojne razdalje. Na desni strani prednjika pa pleti ravno 2 cm visoko, nato snemaj 5 krat po eno petljo, pleti dalje naravnost 3 cm visoko, nato pa pridaš po eno petljo na vsak centimeter, in sicer 14

Iščemo pisarniško moč...

...z znanjem nemščine in francoščine, strojepisja in slovenske stenografije. Ponudbe pod značko »Perfektno 333« na oglasni oddelek lista.

Pogosto čitamo podoben oglas v časopisju, v stolpcu »Službo dobe«; preletimo ga brez misli, obrnemo stran in si poiščemo kaj zanimivejšega, bolj napetega. So pa ljudje, ki hodijo dan za dnem čitat časopise, nalepljene pred tiskarnami. Ti ljudje imajo pogosto komaj še nekaj dinarjev, da si kupijo spodoben pisemski papir, da nanj napišejo ponudbe. In odgovori na te ponudbe čisto odločajo o njihovi usodi in o njihovem življenju.

Morda si tudi ti, ki čitaš ta članek, brez službe, morda tudi ti prebiraš stolpec »Službo dobe« in pišeš potlej ponudbe pod vsemi mogočimi značkami. Z menoj ni bilo nič drugega. Čudežni stolpec v časopisu me je zanimal njega dni vsaj tako kakor zanima ljubitelja knjig razkošna izdaja priznane umetnine, odgovore na ponudbe, ki sem jih razposlala, sem pa čakala tako nestrpno in hrepenela, kakor zaljubljeno dekle na pismo svojega dragega. Lepega dne se mi je čakanje in pisarjenje obnesla; dobila sem službo in ostala v njej vse do danes.

Ali dobiš službo ali ne, pa ni samo stvar sreče; kajpak ima tudi ta spogledljivka svoje prste vmes, res je pa tudi, da je pogosto samo od nas odvisno, ali dobimo delo ali ne. Mislim, da ne boš užaljena, ako ti iz lastne skušnje naštejem nekaj nasvetov, ki ti bodo bržkone večkrat dobro došli.

Ako imaš trdno voljo dobiti službo, jo boš tudi dobila. Tej trdni volji po zaslužku pa pridaš kaj v začetku tudi trdno voljo po izobrazbi in znanju. V času torej, ko čakaš na službo in ko pišeš ponudbe, glej da ne pozabiš na svojo izobrazbo, ponavljaj

tisto, česar si se naučila v šoli, pa bodisi da je to kakšen tuj jezik ali pa stenografija in strojepisje. Stenografijo in strojepisje potrebuješ tako v vsaki pisarni, zatoorej se kar poprimi dela in se sama nauči teh dveh nič posebno umetnih umetnosti. Kupi si strokovne knjige že koj ko skoniš čisto ali pa za prvi denar, ki si ga dobila od dobre tete, ali si si ga pa že zaslužila s kakšnim postranskim zaslužkom. Uči se vztrajno, v s a k dan, hkrati se pa izpopolnjuj tudi v tistih predmetih, ki jih že kolikor toliko obvladaš. Ne pozabi na našo materinščino; vsakemu gospodarju se dobro zdi, če so tudi uradni spisi sestavljeni v lepi in pravilni slovenščini. Glede tujega jezika ti priporočam konverziranje, bodisi z domačimi, bodisi s kakšno prijateljico. Če imaš pa smolo, da nihče izmed znancev ne obvlada tega jezika, si kupuj vsaj časopisje (dnevnik) v tujem jeziku, če že ne zmoreš pripovedne knjige, in jih prebiraj v prostem času. Tako se boš privajala na tujo stavno besedi in stavkov, obogatlja si boš pa tudi tuje besedišče. Pri učenju pa nikar ne pozabi na splošno izobrazbo; Spet jo črpaj iz knjig; zavedaj se, da mora biti danes dobra pisarniška moč vsestranska izobrazba, da mora biti njeno obzorje kar se da široko in brez »lukenj«. Ščepec soli o svetovnem gospodarstvu, o svetovni zgodovini, o ljudeh, ki so v življenju dosegli posebne uspehe, o svetovni politiki, o umetnosti in literaturi, ta ščepec — prgišče bi bilo še izdatnejše — ti bo vselej in povsod utiral pot navzgor.

Glede ponudbe naj omenim, da pri pisemskem papirju raji ne varčuj. Ponudbe, napisane na neosebem papirju z neosebno pisavo kaj pogosto romajo v koš. Sleherni gospodar je kar podzvedno daje prednost ponudbi, napisani na lelem, precej velikem pisemskem papirju, napisani v čistem jeziku in v osebnem slogu, vljudno, a spet ne hlapčevsko moledujoče. Torej nobenih rožnatih pisem in ne okornih pisarniških pol!

Če hočeš kmalu dobiti službo, prečitaj vsak dan vse oglase, izpiši si tiste, ki se ti zde primerni, in takoj, še tisti dan, odgovori nanje. Kdor prvi pride, prvi melje, pravi naš pregovor in ne kar tjavdan. Pogosto se v pisarnah delo hitro kupiči in zastaja, tedaj mora gospodar vzeti tisto izmed prvih, ki se mu zdi najbolj primerna in zmožna za njegovo delo. Ko pride tvoja ponudba — napisala si jo šele drugi dan — je pogosto že prepozno, vržejo jo neprebrano v koš in ti zaman čakaš odgovora nanjo, čeprav si se znamko priložila.

Kaj pa napišeš v ponudbo? Osebnostne podatke kajpak, kdaj si se rodila in kje, kakšne šole imaš in kaj znaš. Točno, kratko in — resnično. Če pri stenografiji ne obvladaš debatnega dela, prosim ne napiši, da jo znaš »perfektno«; pravico pa imaš, da zato znanje korespondenčnega dela toliko bolj poudariš — seveda če to znanje ne šepa. Dobro je, ako ob koncu ponudbe napišeš, da imaš voljo do dela in do napredovanja in da se boš tudi v službi skušala še izpopolniti in izobraziti; seveda pa to ne bo smelo ostati samo na papirju. Če se res izpopolnjuješ po kakšnem sistemu, ne pozabi tega na kratko v ponudbi omeniti; povsod imajo namreč radi ljudi, ki vedo, kaj hočejo.

Denimo torej, da si na ponudbo dobila odgovor, s povabilom, naj se prideš predstaviti ali pa naj prideš na preizkušnjo. Prosim, nikar nepotrebnega strahu! Če si bila doslej marljiva, bo preizkušnja nedvomno uspela. Poskrbi raji za svojo zunanost — ne mislim na lišp, ampak na vse tiste malenkosti, ki jih v splošnih pripravah marsikatera pozabi. Pazi, da boš imela svežo bluzo

ali obleko, sicer preprosto, a brez-pogojno čisto; nohte pristrižene, da se ti ne bodo lomili, če boš pisala na stroj; pričesko skromno, pete na čevlji primerno nizke in v redu, nogavice zašite in čiste, na obrazu neopazno malo pudra ali rdečila, na ustnicah sploh ne rdečila, zobe dobro umite. Smejala se boš, češ saj to ni važno; a stavim, da sploh ne veš, kolikšne važnosti so takšne malenkosti! Nikakšnih pisanih oblek, ne koketnih klobučkov, ne svojevrstnih zaponek in okrasij, najboljše je sploh nobenih okrasij, razen morda zapestne ure.

Nastopaj neprisljano, bodi vljudna tudi v vratarjem in ostalih uslužbenci, kajti pozneje, če te bodo sprejeli v službo, boš morala biti vsak dan z njimi in med njimi. Ne imej preveč strahu pred gospodarjem in preizkušnjo, ogibaj se pa sleherne pretirane ljubeznivosti in domačnosti; to naredi navadno na ljudi zelo slab vtis. Skušaj prodreti z duševnimi, umskimi prednostmi in ne s telesnimi. Ko boš preizkušnjo končala, odgovori še odkrito na vsa vprašanja in ko prideta z gospodarjem do plačilnih pogojev, bodi posebno pre-

vidna in taktna. Svoje zahteve — če jih boš sploh smela imeti — povej takoj, a vljudno; če bo gospodar pristal nanje, glej da se mu boš oddolžila tako, da boš izpolnila njegove zahteve. Svetujem ti, da bodi zadovoljna s plačo, ki ti jo ponudi gospodar, kajpak če je primerna. Odkrito pretehtaj v duhu, ali boš s to plačo mogla živeti; če boš prišla do spoznanja, da to ne bo mogoče, povej in ako ne boš našla razumevanja, raji vse skupaj pusti. Kajpak lahko tako ravnaš samo tedaj, ako res nekaj znaš in ako se zavedaš, da boš za ta denar tudi drugod lahko dobila delo. Če ti pa povedo, da s službo ne bo nič, se nikar ne sili, ker takšno ponujanje tako nič ne pomaga, zraven pa še mučno učinkuje. Hrabo pretrpi poraz in se odloči, da se boš še borila, da boš s svojo marljivostjo povečala svoje zmožnosti in z zmožnostmi tudi možnost zaposlitve.

Če ti je bila pa sreča mila in si službo dobila, se odloči, da boš zastavila vse svoje sile in da boš izpolnila, kar si obljubila in — če le mogoče — v svojem delu in s svojim znanjem napredovala!

Saska

Naša kuhinja

KAJ BO TA TEDEN NA MIZI?

Četrtek: Krompirjeva juha, čebulna omaka, dušen krompir, kuhane telečje kosti. — Zvečer: Špageti s paradižnikovo omako.

Petek: Zelenjavna juha, sirovi štrklji, kompot iz posušenih krehljev. — Zvečer: Krompirjevi svaljki in solata z jajci.

Sobota: Golaževa juha, dušen krompir, hrenova omaka, govedina. — Zvečer: Vampi s parmeskim sirom. Nedelja: Riževa juha, lovska pečenka, mešana solata, binkoštno pecivo. — Zvečer: Mrzel narezek s francosko solato.

Ponedeljek: Goveja juha z vlivanci, nadevane telečje prsi, glavata solata, dušen krompir, orehova torta. — Zvečer: Dunajski zrezki s solato, palačinke.

Torek: Ričet, špinača v omaki, krompirjev pir. — Zvečer: Hrenovke z gorčico.

Sreda: Možganova juha, dušen rdeč korenček, krompirjev pir, kuhana telatina. — Zvečer: Goveji golaž.

Pojasnila

Špageti s paradižnikovo omako: Kuhaj špagete na precej vode, nato jih na cedilu odlij in še gorke razdeli na krožnike; na vsak krožnik daj košček presnega masla, čezenj pa vlij srednje sladko paradižnikovo omako. Prežgane za paradižnikovo omako mora biti svetlo, da ga moka ne prevzame.

Hrenova omaka: 1/2 ure kuhaj v juhi maslen kruh, ki si ga nadrobila na kosce, pridaš košček presnega masla; med tem nastragaj hren, počakaj, da se nekoliko izhlapi, in ga tik preden neseš na mizo, pridaš kruhu, sicer bo grenil.

Lovska pečenka: Zmelji v mesoreznic 35 dkg telečjega in 35 dkg prašičjega mesa, namoči v mleku 1/2 žemlje in hkrati z mesom prelaži v stroju. Zmešaj vse skupaj v večji skledi, pridaš 2 celi jajci, osoli, opopraj, dodaj 2 osnaženi in sesekljani sardelici, nekoliko zelo stisnjene čebule in nato na deski s pomočjo moke oblikuj podolgovato štručko, ki jo po vrhu potakneš z rezanci slanice. Daj štručko nato v namazano železno pekačo, polij z vročo maslo in peci; med peko pridno zalivaj kakor drugo pečenko.

Binkoštno pecivo za birmance

Orehovi hlebčki: Vmešaj rahlo testo iz 34 dkg moke, 34 dkg presnega masla, 16 dkg zmletih orehov, 16 dkg sladkorja v prahu, 2 celih jajc, nekoliko limonove lupinice in malo cimeta. Testo naj počiva 1/2 ure, nato ga zvaljaj, zreži na okroglo in speci kakor kekse. Ko se hlebčki shlade, jih namaži z mezo, stisni po dva in dva skupaj in posipaj s sladkorjem.

Poljubčki: Vmešaj sneg 3 beljakov, 18 dkg lešnikov ali orehov in 18 dkg sladkorja v prahu. Napravi kupčke na namazano pekačo in jih speci v neprevročni pečici.

Vaniljevi roglički: Vmešaj 14 dkg sladkorja v prahu, 50 dkg moke, 45 dkg presnega masla in 25 dkg lešnikov. Zgneti na deski, oblikuj rogličke, jih polagaj na pekačo in daj peč. Še vročega vsakega povaljaj v sladkorju, ki si ga odšavila z vaniljo.

Rozinove ploščice: Rahlo vmešaj 28 dkg presnega masla, primešaj 5 rumenjakov, 28 dkg sladkorja v prahu, dišave, sneg 5 beljakov in naposled še prav rahlo 28 dkg lepe moke. To razmaži na pekačo, ki si jo dobro omastila s presnim maslom, in sicer razmaži za nožev rob debelo, potresi z zbranimi in opranimi rozinami (1/2 kg) in speci. Še gorke zreži in oblikuj poljubne like.

Mandljeve rezine: Dobro vmešaj 1/2 kg sladkorja in 5 celih jajc, in sicer mešaj približno 1/2 ure; nato pridaš 1/2 kg moke, vse skupaj zamešaj in

stresi na desko; vgneti testo, slehtaj ga in razdeli na 4 enake dele; potlej 1 del oblikuj v štručko, vanjo pa zapleči nekaj mandljevih rezin, in sicer drugo poleg druge. To pokrij z drugim delom testa in napravi ravno tako tudi s 3. in 4. delom. Potlej daj obe štručki na rahlo omasteno pekačo in jo v 1/2 ure peci. Še gorke zreži na rezine. To pecivo ponudi k vinu ali čaju.

O izdatnosti in svežosti hranil

Vsaka prava gospodinja mora pri nakupovanju posebno paziti, da kupi sveža in izdatna hranila, sicer ne trpi samo zdravje vse družine, ampak tudi njen močnjak. Prinašamo torej nekoliko nasvetov, ki bo po njih lahko vsaka, še tako neizkušena mlada gospodinja spoznala, kaj velja kupiti in česa ne.

Dobro mleko ne sme biti modrikasto, ampak čisto belo ali rumenkasto; ko ga prevreš, mora imeti prijetenokus po mandljih. Ako mleko stoji in ne naredi smetane, ali pa le zelo tanko in ako je pod smetano mleko modrikasto, potlej je zanesljivo zmešano z vodo. Najizdatnejše je polnomastno mleko, a tudi najtežje prebavljivo. Zato hranimo dojenčke z mlekom, ki smo mu primešali nekoliko vode.

Sir: Čim bolj je sir masten in mil, tem bolj redilen je; sir ne sme biti suh (razen za strganje, namesto parmeskega sira); jejujo ga s kruhom, a ne pre pogosto, sicer ulegnejo nastati motnje v prebavi.

Jajca so sveža, če jih podrimo proti svetlobi in so v sredi svetlejša; dobra preizkušnja je tudi, če jih položimo v slano vodo; sveža jajca se pogreznejo na dno posode, stara pa plavajo po gladini vode. Opozorjam te, da jajca, ki si jih vložila v apno, ne moreš mehko vkubati in tudi ne vtepati iz njih beljakovega snega.

Riž: imamo več vrst riža; najboljši je tako imenovani »karolinski« riž, z velikimi, dolgimi, svetlimi zrnci in riž »Glacé« z majhnimi, svetlikajočimi se zrnci. Kajpak so dobre tudi druge, cenejše vrste riža, samo gospodinja naj pri nakupu pazi, da bodo zrnca čista, cela in ne pomešana s prahom. Pri kuhanju naj ostanejo zrnca cela, a vseeno mehka. Riž je zelo priporočljiva in lahko prebavljiva hrana.

Dobra govedina je zanesljivo sveža tedaj, kadar ima lepo temno rdečo barvo; svetlordeča barva pri govedini pomeni, da je bila žival še zelo mlada; tudi mesnati deli morajo biti prepreženi z mastjo; ta mast pa ne sme biti rumenkasta, ampak čisto bela.

Teletina mora biti bela in mastna. Najboljšo teletino dajejo štiri do šest tednov stari teletčki.

Kopalne obleke so iz posebnega klobkeja, ki je vitan na gumijastih nitkah. Te kopalne obleke so na pogled videti smešno majhne, na životu se pa raztegnejo in se lepo obležejo. Samo za vitko linijo!

Čevlji so pogosto iz usnja in ne več toliko iz semisa.

KOLESA

damska in moška, najnovejši letošnji modeli v največji izbiri naproday po neverjetno nizkih cenah.

NOVA TRGOVINA

TYRŠEVA (DUNAJSKA) CESTA 36

nasproti Gospodarske zveze

Za kolesa samo »Durlin-lake«!

krat. Tako imaš na igli okrog 75 petelj; pri 29 cm višine prični oblikovati izrez za rokave; snemi 8 petelj, 5 petelj, 2 petlji in 3 krat po 1 petljo, pleti naravnost 4 cm, nato pridaš pa 3 krat po eno petljo na vsaka 2 cm. Na levi strani prični pri 34 cm višine oblikovati vratni izrez, in vsake 3 vrste snemi po eno petljo, in sicer 25 krat. Pri 48 cm skupne višine oblikuj rame.

Rokav: Nasnuj 56 cm, pleti naravnost 10 cm, potlej pridaš pa na vsaki strani po eno petljo na vsaka 2 cm, in sicer stori to 17 krat. Tako imaš na igli 30 petelj. Pri 47 cm višine prični oblikovati izrez za rokave, na vsako drugo vrsto snemi na vsaki strani po eno petljo, in sicer 17 krat, potlej pa na vsaki strani in vsaki vrsti po eno petljo 18 krat. Ostalo ti bo 20 petelj, te pa vse hkrati snemi in zadelaš.

»Dragonar« na hrbtu: Na nu

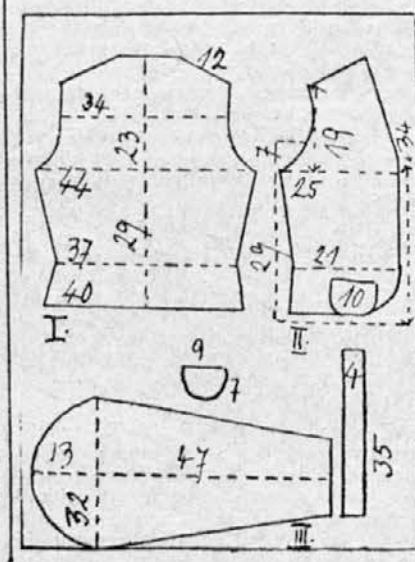
90 petelj, pleti 80 cm v višino in zadelaš.

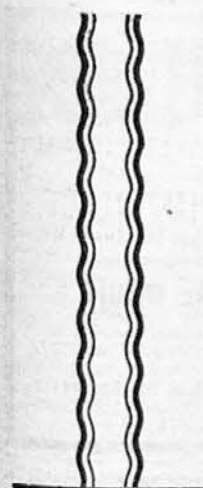
Zep: Nasnuj 15 petelj, potlej pa na vsaki strani pridaš po eno petljo, vsako 2. vrsto in sicer 5 krat, nato pa v vsaki vrsti 4 krat. Pleti nato 5 cm naravnost in zadelaš.

Naposled še prepleti velike kvadrate z drugobarno volno, in sicer tako da se bodo navpični šivi krili z eno stranjo desne petlje, povprečni pa z vsako drugo stranjo desne petlje. Jopico nato sešij. »Dragonar« prepogni na dvoje, sešij, a pazi, da bo šiv na spodnji strani. To boš dosegla, ako ga boš polikala z vročim likalnikom.

Za delo izberi lepe, solidne barve. Na primer za temeljni vzorec svetlorjavlo ali »beige«, za vezenje kvadratov pa kakšno živo barvo. K globokemu vratnemu izrezu nosiš živobarvno pahovko, ki jo zavežeš v koketen voz.

Simona

Cvetje! Cvetje! Cvetje! Povsod šopki, kite opojnega, pisanega cvetja! Kako vesela, ponosna je soba, okrašena s šopkom vitkih, žgoderdečih tulpanov, kako ljubka je nežna mlada žena s kito ponižnega poljskega cvetja v naročju! Ljubimo cvetlice! One so naše prijateljice, mile in tihe. Zive in cveto in... umirajo, svoje kratko polno življenje žrtvujejo nam, ki smo jih utrjali v preserni želji po lepoti. In cvetje na oknu je kakor valjiva predstraža na poti v cvetočo naravo.

Prosimo svoje može... in svoje žene

Žena:

Prosim, vsaj enkrat me nikar ne nahruli, ako zjutraj slučajno pozabim, da pred prvo cigareto nisi za razgovor.

Ne daj, da na cesti vsa upehana hitim dva koraka za teboj; prosim te, spomni se vsaj vsak drugi terek v mesecu, da nikakor ne morem delati tako dolgih korakov kakor ti.

Ne stresaj zmerom samo strupene opazke ob mojih novih klobukih; sem in tja vendar tudi kakšnega pohvali, da se mi dobro poda.

Nikar me ne kritiziraj pred otroki; že tako je dovolj težko ohraniti si vsaj drobec avtoritete pred njimi.

Pojdi vsaj sem in tja z menoj gledat film, ki bi ga jaz rada videla, da ne bom zmerom gledala samo tiste, ki so tebi všeč.

Prosim te, ne čitaj pri mizi, saj je to skoraj edina urica, ko se lahko kaj pogovoriva. O tem kako je to nesposobno, naj rajši molčim.

Nikar mi ne govori: »Poglej si gospo Černačovo, to ti je žena in gosposinja!« Verjemi mi, da gospod Černač tudi ni zadovoljen z njo.

Prosim te, ne hodi vsako božjo nedeljo na nogometno tekmo, ampak pojdi včasih s svojo družino na sprehod v naravo!

Nikar ne bodi zame živ očeček, da ti nisem, kakor pravijo pesniki, »žena, mati in ljubica«. Menda je ni ženske, ki bi bila hkrati vse to troje. Zakaj naj bi bila torej ravno jaz? In ali meni, da me nisi ti nikoli razočaral?

Mož:

Da ima naša služkinja Mica spet novega zaročenca, utegne biti zanjo res od sile zanimivo; razumeti moraš pa, da zame, ko se ves utrujen vrnem zvečer z dela domov, to res ni važno, zato mi to pripovedovanje rajši prihrani.

Prosim, ne vprašuj me, kaj naj kuhaš, saj veš, da ne slšim rad tega.

Danes že spet toliko kadiš, katera cigareta je že to? Ne vem, kaj bi dal, ako ne bi nikoli več takole vprašala.

Vi vzgoji otrok si nikar ne pomagaj z grožnja: »Bom že očetu povedala.« Ne veljam rad za »bavbava« in nič kaj rad ne gledam jokavih prizorov, takoj ko pridem domov.

Nikar mi ne telefoniraj v pisarno, kadar se ti ravno zaadi, in ne bodi užaljena, če ti skušam po desetih minutah pomenka razložiti, naj bi razgovor rajši odložila do večera.

Nikar me ne povprašuj po vsaki četrt uri, ki je nisem preživel v pisarni ali doma, in nikar me ne zaslšuj kakor kakšen državni pravnik.

Ne govori mi: »Oglej si gospoda Černača, kaj vse on privoščil svoji ženi.«

Ne muči me z večnimi prošnjami, naj gremo vsako nedeljo na izlet; saj veš, kako mi gredo ljudje in gneča v tramvaju na živce.

Prosim, ne pospravljaj moje pisalne mize! Prosim, ne pospravljaj moje pisalne mize! Prosim, ne pospravljaj moje pisalne mize!

(»Pionier«, Zlin)

Zdravje — priborimo si ga same!

Le malo je ljudi na svetu, ki so zdravi ko dren, ki se nikoli ne pritožujejo, da jih boli glava, da jih trga v ušesih ali da jih zavija po trebuhu. Ti ljudje navadno ne razumejo revežev, ki jih večkrat nadlegujejo te ali one težave, in menijo, da so vse to samo »slabi živci«. Denimo pa, da je tudi med našimi bralkami nekaj takšnih »živčnih« bolnic, in posvetimo njim teh nekaj poučnih vrstic.

Najprej naj povemo, da je napačno mnenje, da ima vsaka bolezen svoj izvor v slabih živcih. Moderna veda o zdravilstvu navadno išče vzroke raznih »neurbanosti« v napačni prehrani. In prav ima; kako radi ljudje kupijo vase enolično hrano, bodisi da jedo preveč mesa ali pa preveč sladkarij, bodisi da se ne znajo omejiti pri kajenju ali pitju, bodisi da dražijo svoj organizem z raznimi dražili, kakor s črno kavo, ostrimi začimbami itd. Ljudje le preradi pozabljajo na zdravo naravno hrano, na zelenjavo in sadje.

Menda ne bo težko razumeti, da imajo bolezn, kakor zapeka, težave v želodcu, razne kožne bolezni, zamaščenje, svoj izvor v slabi prebavi. In slaba prebava je kajpak v najožji zvezi z nepravilno prehrano. A tudi druge, hujše bolezni, na primer žolčni

kamni, migrena, protin, poapnenje žil in motnje v krvnem obtoku, se nenehno hitro izboljšajo, ako se ravnamo po pravilni dieti.

Naj vam našteto nekaj vsakdanjih bolezni in nekaj porabnih zdravilnih nasvetov, kako se boste teh nadlog kar najlaže odkrižali.

Zapeka: Črevo vsak dan dvakrat izprazni. Tam kjer je zapeka postala že kronična, priporočamo takoj spremembo prehrane, in sicer uvedbo presne hrane. Zjutraj in zvečer spij kot naravno neškodljivo odvajalo jedilno žlico očiščenega parafinovega olja, ki se nanj telo tudi pri daljši uporabi ne privadi, tako da ga po ozdravljenju spet lahko opustiš. Mlčica ob koncu debelega črevesa je pri hudi zapeki pretirano napeta, zato jo z vročimi obkladki in s pikolovsko snažnostjo spet ublažimo. Paz, da ne boš jedla svežega kvašenega kruha, močne kave, čokolade in sladkarij. Tudi mesu se med ozdravljenjem rajši čisto odpovej.

Migrena: pogosto spremlja hudo zapeko ali pa nastopa zaradi preobilice sečne kisline. Vsak drugi dan nadomestimo kuhano hrano s svežo zelenjavo, solato in sadjem. Bolje je, da ta čas mesa ne jemo; kis, ostre začimbe, kavo, alkohol in nikotin pa sploh

črtajmo iz vsakdanje prehrane. Takojšnje izboljšanje dosežemo navadno z vročimi obkladki, ki jih 10 minut držimo na čelu, tilniku in debelem črevesu. Skrbimo za redno izpraznjenje.

Zamaščenje ima razne vzroke: navadno je pa glavni vir zamaščenja v prekmerni jedi, in sicer v čezmernem uživanju sladkarij, ki je v njih mnogo ogljikovih hidratov. Če se zamaščenju pridruži še srčna oslabelost, se je treba obrniti do zdravnika.

Nespečnost nima vselej vzroka v duševnih težavah ali v preobilici skrbi, ki človeku ponoči roje po glavi in mu preganjajo sladki spanec. Pogosto je vzrok nespečnosti slaba prebava, zastajanje ogljikove kisline in sploh preveč kisline z želodcu. Takoj moramo opustiti vsa dražila, torej alkohol, nikotin, čaj in kavo. Preden gremo spat, pojedimo jabolko ali pa spijmo kozarec sadnega odcedka. V prehrani se izogibajmo težkih jedi, posebno zvečer je priporočljiva presna hrana. Zvečer, eno uro pred spanjem, si dajmo tople obkladke na trebuh in na stegna, dajmo enakomerno in globoko, tako se bomo duševno in telesno sprostili in kmalu zaspali.

Lišaji in mozolji — posebno pogosto se pojavljajo v pubertetnih letih — so očiten dokaz nečiste krvi. Tudi tukaj dosežemo najhitrejšo ozdravitev s presno hrano in z opuščanjem vseh mesnih jedi. Skrbeti je treba za redno iztrebljenje in si pri zdravljenju pomagati s kakšnim kričistilnim čajem. Takšen čaj si lahko sama doma pripraviš iz 3 dkg brinjevih igel, 3 dkg repinčevih korenin, 1½ dkg priroke, 1½ dkg brinjevih jagod in 1 dkg sladica. Vse to lepo razdrobi, zmešaj in skuhaj.

Ravno zdaj spomladi je najprimernejši čas za splošno čiščenje raznih telesnih nedostatkov; topleje postaja in na trgu je vsak dan kakšna nova zelenjava, ki kar vabi, da jo kupimo in še svežo pripravimo. Naše telo potrebuje pa spomladi in poleti tudi manj masti in sladkorja kakor pozimi, ker mu ni sila za toliko toplote kakor mrzle dni. Tako nam presna hrana tudi tekne, kar je kajpak še več vredno ko sami dobri nasveti.

Vsako se mora pač zavedati, da ga ni človeka, ki ne bi bil nikoli bolan, čeprav se nekateri s svojim »železnim« zdravjem tako radi bahajo. Če te torej muči ta ali ona nevroza, hitro poskrbi, da se je boš čim prej odkrižala, a ne meči puške v koruzo, če ne boš koj drugi, tretji dan opazila uspeha. Znana stvar je namreč, da zdravje mnogo hitreje zapravimo, kakor si ga spet pridobimo.

Teta Meta

TVOJ VSAKDANJI RED

- 1.—7.: Vstani, telovadi, opravi jutrnjo toaleto.
- 7.—8.: Zbudi otroke, pomagaj jim pri oblačenju, pripravi zajtrk, zajtrkuj, daj zračiti posteljino.
- 8.—9.: Očisti kopalnico, uredi pošto.
- 9.—10.: Uredi jedilnico, postelji postelje in uredi vse sobe.
- 10.—11.: Pojdi na trg, opravi nakupovanje.
- 11.—12.: Pomij posodo od zajtrka in kuhaj.

- 12.—1/2.: Obeduj in se posveti družini. Pazi, da bodo otroci odšli v šolo s čistimi nohti in zobmi.
- 1/2.—3.: Pomij posodo in operi perilo, ki ga pereš sproti.
- 3.—4.: To poldrugo uro privoščil čisto sebi; piši pisma, ali kaj čitaj.
- 4.—6.: Delaj po potrebi: krpa, šivaj, čisti okna, kljuke, kar koli že. Sicer pojdi na sprehod z otroki.
- 6.—7.: Pripravi večerjo.
- 7.—8.: Večerjaj in spravi otroke v posteljo.
- 8.—10.: Posveti se rodbini; uredi proračun, pomeni se z možem.
- 10.—10.: Opravi večerno toaleto.
- 10.: Utrni luč in zaspi. S.

Moda • diktator?

»Moda zapoveduje... priporoča... veva...« čitamo vsak dan v stolpcih ženskih modnih listov. Navadno si nad takšnimi nasveti ne belimo glave, ampak si skušamo kar najbolj pazljivo zapomniti, kaj spet zapoveduje in veva moda, sicer nam bi utegnil kdo očitati, da ne gremo s časom. Potlej pridemo s polno glavo najnovejših modnih zapovedi k šivilji, si damo tako ali drugače sešiti obleko, lepo ali grdo, samo da je moderno.

Ali res tako počnemo? Potrkajmo se na prsi in sklonimo glave; le prepogosto kar slepo ubogamo razne modne novosti in norosti. Ali se spomnite platinasto plave Jeane Harlowe? Kako lepo so ji beli kodri obdajali pikantni obrazek. Nikakor pa to še ne pomeni, da se platinasti lasje podajo vsakemu obrazu. In vendar se ženske tedaj niso obotavljale za barvanjem las: koliko jih je bilo plavolasih, skorajda belolasih, koliko z lepimi klasičnimi črtami, ki se kar čudovito ubirajo s temnimi lasmi. A kdo je tedaj pomislil na lepoto in ubranost? Moderno je pač bilo!

Značilno za gospo modo je, da silno rada pretirava. In ženske se kaj hitro sprijaznijo s takšnim pretiravanjem, ne glede na to, ali je to lepo, ali pa samo »modno«. Morda si ravno ti, ki to čitaš, pred letom dni nosila na klobuku smešno zeleno pero — bilo je pač moderno. Ali si pa pred nekaj leti krilo tako na gosto nabrala v zvončaste gube, da si bila videti kakor naspol razprt dežnik. Ne morem ti očitati — bilo je moderno.

Ali je pa tudi letos muhasta moda priporočila kaj takšnega, kar je samo moderno, ne pa tudi smiselno in lepo? Kajpak, sicer ji ne bi mogli več reči »moda«. Letos si je pa izmislila nekaj posebno nesmiselnega — podplate iz plutovine. Ti podplati so 3 cm do 4 cm debeli in tako neznanstveno okorni, da bi jih nobena ženska ne obula; če bi pač ne bili »moderni«. Debeli plutovina naredi nogo okorno in nerodno; nič čudnega, da je tudi še tako lepo oblikovana noga v takšnih čevljih štorčljasta. Ljube moje, če hočete, da vas bodo moški prištevali k resnim ženskam, ne kupujte si takšnih čevljev! Videla sem jih že na tenkih in debelih nogah, a povsod niso bili lepši od kopit.

Zal le prepogosto je moda diktatura

O ZAKAJ morajo trpeti dojenčki na kožnem vnetju in nadležnih izpuščajih?

K ZAKAJ morajo trpeti matere, da jih pri dojenju mučijo razpokane in razbolele prsi?

A ZATO, ker matere še ne vedo za hitro in zanesljivo pomoč, ki jo nudi obema edino pravo rastlinsko mazilo

M »OKAMA«

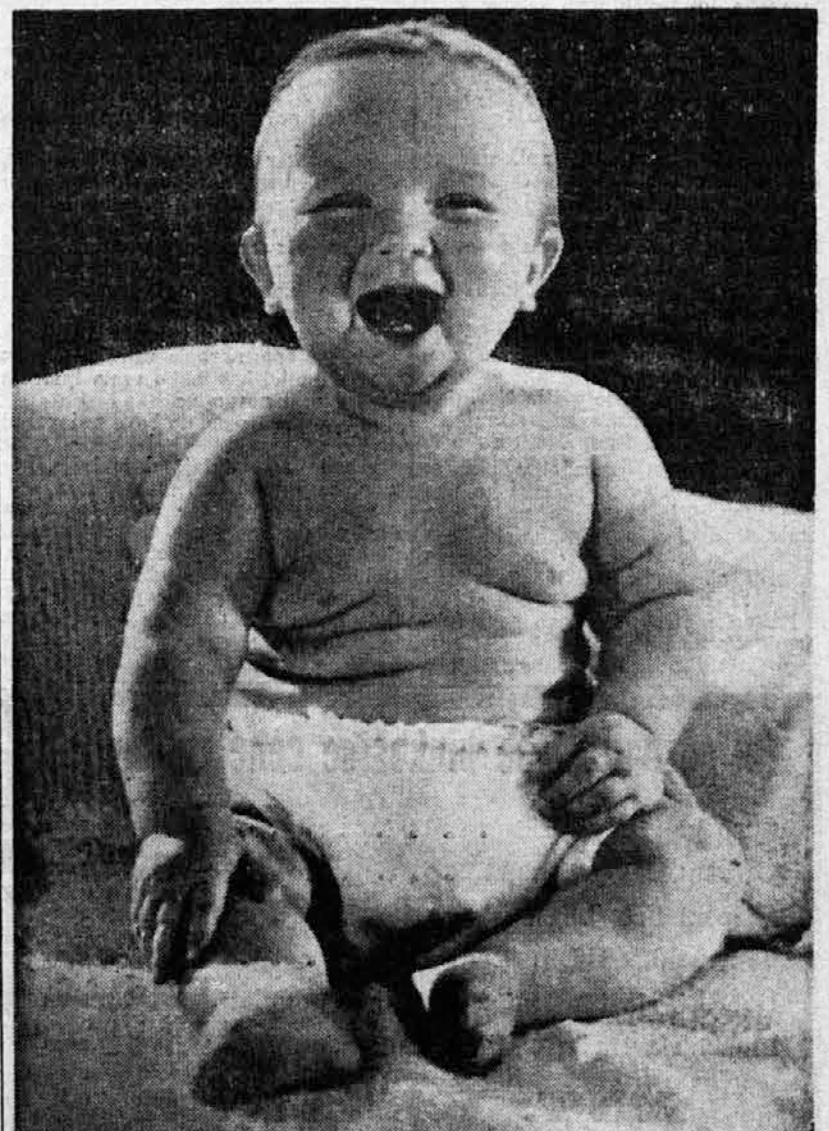
A Dobi se v lekarnah in drogerijah, škaticah din 8. Razpošilja proti predhodnemu nakazilu din 10 (tudi v znakah): Lekarna Mr. J. Oblak, St. Vid nad Ljubljano

in resna ženska se po njej ne bo do sledno ravnala. Hvala Bogu pa lahko kaj hitro doženeš, da ima večina žensk že umerjen in ustaljen okus in da ne podleže slepo modnim muham. Ako opazuješ ženske po kavarnah ali na promenadi, boš ugotovila, da so razmerno še dokaj elegantno oblečene in da ima skoraj vsaka količjak okusa. Skoraj sleherno dekle že z 19 leti ve, ali se ji bolj poda športna ali bolj fantazijska obleka; ko se ženski odpre spoznanje, kaj se ji poda in kaj ne, je že zunaj vode. Tedaj le še redko kdaj zagreši grobo napako proti dobremu okusu; to je pa tudi prava sreča, sicer bi ta prešmetana moda kmalu prišla na boben.

Do raznih modnih zmot nas pogosto zavede film. Filmske zvezde kažejo v filmih svojevrstne obleke, ki se morda res podajo njih izklesanim, lepo oblikovanim postavam in ki jih od prave strani osvetljuje jarka filmska luč, da so na pogled videti še lepše. Kako drugačne so te obleke v življenju. Obleka, ki se je tej ali oni filmski zvezdi tako čudovito podala, se v življenju zdi okorna, smešna, pretirana. Po drugi strani je pa tudi res, da film pomaga do dobrega okusa — kajpak le tedaj, če razne modne stvaritve gledamo skozi lečo vsakdanjosti in praktičnosti. Jasno je, da ženska s skromnimi prejemki ne bo mogla do sledno posnemati »velike« mode, torej si bo morala sama ustvariti neko modno merilo. Morda se mi je to merilo posrečilo ujeti v en sam stavek: dobro obličena ženska ne bo nikoli zbujala pozornosti s svojo obleko. Torej, ljube moje bralke, enkrat za vselej sklenimo: ne bomo se suženjsko uklanjale modi, ampak jo bomo rajši same ustvarjale!

Simona

NEKA PODJETNA PARISKA MODISTKA je sešla nove vrste klobuk, ki ga lahko zložiš in spraviš v žep, ne da bi se pokvaril. Novi klobuk ima še to prednost, da ga lahko sestaviš v vseh mogočih oblikah, tako da je videti res vsak dan drugačen. (Menda bodo te »iznajdbe« najbolj veseli moške, ki se tako radi pritožujejo nad izdatki.)

Ali ni srčkan naš Debelinko? In priden je, nič ne joka, čeprav dobiva zobčke. V noske je podeden atku, oh pardon, mamič! Sicer pa: glavna, da je fant od fare!

8. nadaljevanje

»Kolikar jo poznam, zaradi Helene ne bo hotela voditi še drugega gospodinjstva. Odslej bodo kuhali v Veliki Zülhi in ne bodo gledali na to, ali je pri njej eden več ali manj. Karla je sicer čudna, a je vendarle sestra, in malce dela naši mali princu tudi ne bo škodovalo. Razen tega je Jurij zelo fin in plemenit človek in bo rade volje skrbel za Heleno.«

Težko ko gora so legle te besede na moje srce. Samo tega ne, samo to se ne sme in se ne sme zgoditi! To bi se reklo skušati Boga.

»Ne verjamem, da bi bilo Heleni to všeč, sem dejala, nič kaj rada ni od nikogar odvisna.«

»Meni se pa zdi, da sama niti obstati ne bi mogla. Heleni je družina potrebna; ona potrebuje človeka, da se nanj nasloni!« je vztrajala pastorica. »Ko je pa tako drobno in nemočno bitje.«

»Če le ne bo propadla pri tej družini,« sem zamrmrala.

»Kako? Kaj? Ne razumem vas,« je rekla pastorica.

»O, nič, le skrbim me, kaj bo s Heleno,« sem kratko odvrnila.

Spet sem sedla h Helenini postelji in si razbijala glavo, kako bi bilo najlažje ubrati pravo pot. Vsi mogoči pustolovski načrti so mi rojili po glavi. Heleni bo menda kot dedični nekaj že pripadlo, sem pomislila, in če bi njeno združilo z mojim in se prebilo v malo stanovanje moje pokojne babice v Dessau, in bi vzel na stanovanje nekaj upokojenk, potem bi že nekako šlo...

Medtem so se vrnili pogrebci in me zmotili v premišljevanju. Helena je na široko razprla oči in se bistro ozrla okoli.

»Ah, oče,« je rekla. »Teta... moj oče, moj stari, dobri...« in solze olajšanja so ji kar v curkih vrele iz oči.

Potlej je prišla Karla in se sklonila nad sestro.

»Pomisli, očetu je zdaj dobro,« je je preprosto tolažila. »Privoščimo mu mir, saj tako ne bi bilo nič več z njim. Zdravnik je dejal, da je veliko trpel.«

»Karla, kako moreš kaj takega reči, ko je bil pa vendar še tako poln življenja!«

»Saj je čisto lepo umrl,« je menila Karla. »To je boljše, kakor če bi bolehal mesece in mesece in bi ga od samega ležanja že vse bolelo. Da ne govorim o zdravniku in stroš...« Sama se je prestrašila nad tem, kar je hotela reči, potlej je pa pristavila: »Jurij te lepo pozdravlja, in ko se ti bo zdravje obrnilo na bolje, se bomo pomislili o tvoji bodočnosti.«

»O moji bodočnosti?« je ponovila Helena. »Moj Bog... Ah, tako... tu najbrže ne bom smela več ostati? Seveda ne... Kaj ne, Karla?«

»No, nikar se ne razburjaj, zdaj ni pravi čas, da bi se pogovarjali o tem. Še vse bo prišlo. Zdaj se mi pa mudi domov. Novo služkinjo imam in se še ni privadila pri nas. Zbogom, Helena! Zbogom, gospodična Meissenovale!«

Odšla je.

Pastorica je prišla še za trenutek, da bi se tudi ona poslovila. Poljubila je Heleno.

»Težki dnevi so to, ljuba Helena, in vsaka tolažba bi bila odveč. Zdaj bomo samo bridko žalovali za nedomestljivim očetom. Pokonci glavo, Helena, čeprav si obklocana.«

»Nikogar več nimam, teta, prav nikogar, ki naj bi zanj živela!«

»Boš že koga našla!«

»O ne,« se je branila, »nikogar ne bom našla!«

»Misiš? Če ti pa rečem, da bo prav kmalu nekaj novega stopilo v tvoje življenje, kar boš vzljubila z vsem srcem — nekaj ljubkega, majhnega, ki ti bo reklo: Teta Helena, tako zelo rad te imam!«

Helene od joka rdeče obrobene oči so se nerazumljivo upirale zdaj vame, zdaj v pastorico.

»Spomladi, ko bodo prišli škorklje,« e šepnila pastorica, »vseh, takrat bo le tudi v Veliki Zülhi nosile.«

Na Heleninem lepem obrazu so se brala razna čustva. Spočetka je bila zmedena, potlej se ji je na obrazu bralo strmenje, ki je prehajalo že v strah, nato je prebledela ko zid, se v postelji obrnila v zid in ni črhnila niti besedice več.

Pastorica me je zmedeno pogledala. Namignila sem ji, kajti lahko ječanje je prihajalo z blazine, kamor je bila

PREPOVEDANA LJUBEZEN

PO NEMŠKEM IZVIRNIKU PRIREDILA R. L.

*
LJUBEZENSKI
ROMAN DVEH
MLADIH LJUDI

Helena zarila obraz. Obe sva po pristih odšli iz sobe.

»Kaj je vendar to?« me je zmedena vprašala lepa gospa in me gledala tako vprašujoče, kakor bi mi hotela prodreti v dno duše.

»Nič, nič,« sem jo potolažila. »Helena je silno pretresena in ta novica ji najbrže...«

»Kaj bi tisto! To bi ji bilo lahko prav vseeno, ali pri Rhodnovih pričakujejo potomca ali ne.«

»Morebiti ji je hudo, ker oče tega ni čakal, ali kaj,« sem se izgovarjala.

»Ali kaj! No da, čudno je to dekletce. V večnem strahu mora človek biti zanj. Mene je ta novica zelo razveselila. Karla mi je je bila sporočila danes, ko sva se vračali iz cerkve.«

Kmalu nato je odšla in z Jurijem sva ostala sama.

»Kako je Heleni?« je hlastno vprašal.

»Skrbi me, gospod Jurij.«

Vprašujoče je zastrmel vame. Čudovite oči je imel ta mož. Vsa gib se je odražal v njih v menjajočih se barvah in v živahnem pobiskavanju, kakor bi se v njih kresale iskre, in nežno, tiho prisluškovanje je bilo v njih, in če so bile žalostne kakor pravkar, takrat so imele nekaj posebno tihega, močnega, nekaj ganljivega, kakor olozne otroške oči. In prav te oči so dajale lepemu odločnemu obrazu s pravih nosom in z vojaškimi brki čisto poseben čar.

»Hud udarec je to zanj,« je zamrmral.

»Da! A kaj zdaj, gospod Jurij?«

»Da, kaj zdaj? Doslej se nisem domislil še ničesar primernega. Moji ženi se zdi samo po sebi umerno, da bo prišla Helena k nam, saj to je tudi najprimernejše, toda...« umolknil je in zmignil z rameni. »Bojim se, da bo Karla to zahtevala,« je pristavil.

»Ali bi vam to ne bilo všeč?« sem mirno vprašala.

»Ali bi mi ne bilo všeč? Zakaj naj mi ne bi bilo? Meni je prav vseeno. Nobenih posebnih želj nimam in jih tudi nečem imeti. Čudno se to sliši, gospodična Meissenova, kajne? Imenujte to zastran mene ravnodušnost ali pa sebičnost, moram pač potrpeti. Ponašam samo, da se v to zadevo nočem vtikati. Prosim vas, gospodična Meissenova, pozdravite moje vsakojno in — da, kaj sem že hotel reči? Helena ima v meni zmerom svojega zavetnika. Upam, da ji bo jutri že toliko bolje, da bomo lahko odprli oporoko.«

»Hvala, gospod Jurij. V najslabšem primeru bomo tu v sobi zagrnili okna. Še eno prošnjo imam. Nikar ne pregovarjajte Helene, če bi se hotela v življenju postaviti na lastne noge.«

Vprašujoče me je pogledal, potlej je pa počasi in s poudarkom dejal:

»Pravkar sem vam rekel, da se v to zadevo nočem vtikati. To naj odločita Helena in njena sestra sami!«

Ponoči me je Helena zbudila. »Teta Ana, saj me razumeš, zakaj ne morem ostati v Zülhi. Ne tukaj ne tam.«

»Zakaj ne?« sem vprašala in hlinila nevednost.

»Zato, ker nočem!« se je ognila. »Počakala bom, da bom videla, koliko mi je oče zapustil, in če se bo od tega dalo živeti, se bova odpeljali v...«

»Dessau!« sem ji segla v besedo.

»Ne, v Dresden.«

»Lepo, meni je tudi prav. In kaj bova tamkaj počeli?«

»Učila se bom, drugega nič.«

»In jaz bom skrbela zate ko mati?«

»Da. Potlej boš lahko vzela ljudi na hrano in stanovanje.«

»Nu, prav. Upam, da bova zadovoljni druga z drugo.«

»Hvala, teta! Zdaj mi je lažje, ker vem, da je tebi tudi prav tako.«

Ko smo drugi dan odprli oporoko, smo videli, da je oče zapustil Heleni dosmrtno rento dva tisoč mark na leto. Helena je od ganotja jokala. Toliko ni pričakovala. Nadgozdar je denar najbrže dolga leta dajal na stran. Karla je podedovala samo nekaj spominov glede na to, da je moja starejša hči

podedovala bogato zapuščino svoje matere in njene rodbine. Nikar naj ne dvomi v mojo očetovsko ljubezen, če sem vse svoje prihranke zapisal samo njeni sestri. Upam,« tako se je glasila poslednja nadgozdarjeva volja, »upam tudi, da bo moja hči Karla svoji sestri Heleni po vsaki ceni pomagala v stiski, in trdno tudi upam, da bo Helena v Veliki Zülhi vsak hip lahko našla svoj dom in zavetišče. Dalje pričakujem, da bo moj zet Jurij svoji mladi svakinji stal ob strani z nasvetom in dejanjem.«

Jurij, ki je ves čas tiho sedel, kakor bi se ga vse to prav nič ne tikalo, je pritrdil pokimal z glavo.

Karla ni niti za trenutek dvignila oči iznad žepnega roba, ki ga je neprestano vrtela v rokah. Potlej ko so oporoko vsi podpisali, ji je Helena sporočila, kako se je odločila. Karla je nekoliko ugovarjala, a videlo se je, da je bilo vse samo hlinjeno.

»Saj ne boš mogla živeti s tistim pičlim denarjem v Dresdenu, posebno še, ker boš morala plačevati gospodično Ano!«

Helena me je pogledala.

»Z gospodično Heleno bom živela čisto na svoje stroške,« sem odvrnila.

»Tako? No da, sicer je pa Helena sama svoj gospod,« je pristavila Karla. In tako se je odločilo.

Odpotovala sem še enkrat v Dessau, da bi urečila svoje stvari, odondod sem pa krenila v Dresden iskat stanovanje. Našla sem majhno stanovanje blizu glavne železniške postaje, v pritičju, s štirimi sobami. Zada je gledalo na prostran, star vrt. Malce dražje je bil kakor sva pa sklenili, da bova zanj dali, a zdelo se mi je skoraj potrebno, da najdem za Heleno stanovanje, kjer bo lahko gledala tudi drevesa. Helena mi je pisala, da že šteje ure, ko bo jemala slovo, in zato sem pohitela, da vse čimprej uredim.

Na lepem sem pa prejela tole njeno pismo:

»Ljuba teta, nekaj žalostnega ti moram sporočiti. Snoci so me pastorjevi povabili na poslovilni večer. Povabili so tudi Rhodnove, a Karla ni šla z Jurijem, češ da jo preveč glava boli. Jurij je hotel spočetka povabiti iz obzirnosti odkloniti, potlej je pa šel zgolj

zaradi vlnudnosti z mano. Rekla sem mu sicer, da sem prepričana, da mu gospa Brinkmannova ne bo šela v zlo, če se bo oprostil, a njemu se je zdelo to premalo vlnudno in me je spremil. Karla je hotela po vsaki ceni v posteljo. Spotoma sva se z Jurijem pogovarjala o Justinem novem gospodinjstvu.

Pri pastorjevih so kajpak vlnudno obžalovali, da Karla ni prišla, a gospa Brinkmannova je nazadnje dejala, da je sploh boljše, da se varuje. Jurij in pastor sta bila zelo dobre volje. Sploh se mi zdi, da je Jurij čisto drugačen, kadar je sam, brez Karle. Skoraj vesel je in to me zmerom zelo boli.

Zdaj pa pomisli! Ravno, ko smo sedeli pri večerji, stopi v sobo služkinja in nam pove, da je prišel sluga iz gradu in sporočil, da je gospe zelo slabo in želi, naj se gospod čimprej vrne domov.

Jurij je ves iz sebe planil pokonci in odhitel z gospe ven, kmalu nato se je pa pastorica sama vrnila v sobo.

»Kar tu ostani, Helena, ti tako in tako ne moreš nič pomagati. Te bomo že spremili domov.«

Na moje vprašanje, kaj neki je, mi je zelo nelogično odgovorila:

»Da, to je vse samo zato, ker si Karla nikoli ni privoščila počitka. Predvečerašnjim je menda vlekla poln čeber perila iz sobe v sobo.«

»Da!« sem priznala, »služkinja ni takoj prišla na klic, zato je prosila mene, naj ji pomagam. Pošteno težko je bilo.«

»No da,« je pokimala gospa Brinkmannova, »potem si je vsega pač sama kriva in ji zdaj živ krst ne more več pomagati. Da bi se vsaj vse srečno končalo!«

Ko sem se pozneje vrnila domov, se je njeno prerokovanje že izpolnilo. Upanje na družinsko srečo je bilo uničeno in Karla je zelo bolna ležala v postelji. V hiši je vse hodilo po pristih.

Jurij je bil bled ko zid in ves zmeden. Danes opoldne sva čisto sama sedela pri kosilu. Ves čas je molčal ko grob.

Najbrže ga to zelo boli. Meni se zdi, da bi bil ravno otročiček tisto svetlo sonce, ki bi zasijalo v drugače tako mračni hiši.

Po kosilu me je Karla poklicala k sebi. Imela je hudo vročino in je go-

Moški!

ZA ZDRAVLJENJE SPOLNIH SLABOSTI.

SEKSUALNE IMPOTENCE, ter za ojačanje spolne funkcije, poskusite originalne hormonske

VI-HA-GE pilule

Dobite jih v vseh lekarnah: 30 pilul dtn 84, 100 pilul dtn 217, 300 pilul dtn 500.

Diskretno po povzeli pošila: Mr. Gavrančić lekarnar, a glavni dego: Farm. Kem. Laboratorij VI-VII, Zagreb, Langov trg 3.

vorila počasi in v pretiranih stavkih. Dala mi je celo kopico naročil in mi izročila ogromen šop ključev. Sama ne vem, kaj vse mi je naročila, a rada ji ustrežem, prav vse, draga teta.

Potlej me je Karla še enkrat poklicala k sebi in je dejala, da ji je zdravnik dejal, da mora štiri tedne ležati v postelji in da pač upa, da bom medtem ostala pri njej, sicer bo v hiši vse narobe.

Teta Ana, saj ji tega nisem mogla odreči in vendar sem tako silno žalostna. Zvečer je prišla bolniška strežnica in povedala, da je Karla zelo bolna, najbrže se je morala prevzdigniti. Dejala mi je še, da nikoli več ne bo mogla imeti otroka.

Menda si lahko misliš, draga teta, kako mi je pri srcu! Zvečer nisem Jurija nič videla. Sam je sedel v svoji sobi in niti k večerji ni prišel.

Draga teta, žal moram zdaj vse najine načrte pustiti tebi sami. Uredi jih tako, da bo prav za obe. Ne bodi huda... a menda me razumeš. Zdaj ne morem odtod.«

Da ni mogla proč, je bilo na dlani, a sam Bog ve, koliko sem zato prestala zanj.

Najrajši bi se bila odpeljala kar k njej, a kaj, ko nisem utegnula. Vsa dan sem namreč pričakovala pohištvo in v tujem mestu nisem poznala nikogar, ki bi me pri prejemu lahko nadomestoval. Potolazila sem se pač s tem, da bo Karla kmalu ozdravela, saj je bila zmerom zelo odprna in sploh se mi je zdelo, da kaj hudega ne more biti. Gospe Brinkmannovi sem napisala nekaj vrstic in jo prosila, naj se včasih, kadar utegne, pobriga za Heleno; drugače nisem mogla ukreniti.

Pastorica mi je koj nato odgovorila in mi napela cele litanije o Karlini nesreči. Zastran Helene mi je dejala, naj me nikar nič ne skrbi, da je zdrava in cvetoča ko češnja. Tako pridno nadomestuje Karlo, da bi je boljše sploh ne mogla. Bel predpasnik ima opasan in šop ključev ji rožlja za pasom. Kakor je videti, ji delo dobro de. Pastorica je videla v delu pravo srečo za nežno dekletce.

V prihodnjih štirinajstih dneh sem dobila samo skopa sporočila o Karlini bolezn. Zdaj ji gre na bolje, zdaj je spet slabše. V splošnem je pa zelo, zelo bolna.

Nazadnje sem vendarle dobila daljše pismo. Čitala sem ga prvi večer, ko sem v najinem stanovanju vse uredila. Na smrt utrujena sem sedela pri skodelici čaja in pravkar sanjarila, kako lepo bi bilo, če bi na lepem vstopila Helena in bi mi ljubko in otroško dejala:

»Teta, pogledaj me, sem že tu! Za zmerom ostanem skupaj!«

Zdajci je pa pozvonilo in pismošča mi je prinesel pismo. Pisala mi je Helena:

»Ljuba teta Ana!

Od včeraj sem je Karla že zunaj nevarnosti. Vročina je znatno padla in čedalje bolj upamo, da bo ostala pri življenju. Vendar je pa še zmerom zelo slaba. Strežnica rri kakor ne more trpeti, da bi ostala dolgo v njeni sobi, kajti če se le prikažem, me Karla takoj začne sprasevati, kako gre gospodinjstvo. Blizajoči se božični prazniki jo posebno vznemirjajo. Jurij ji je dejal, da upa, da se bo dotlej že toliko popravila, da bo lahko sama nakupila darila, a ona zmerom samo z glavo zna je in venomer joka.

Sprito sedanjih okoliščin mora Jurij govoriti z menoj. Zdi se mi, da se mu smilim, kajti strašno je obziren z menoj. Kakor bi se bal, da ne bi bil prezaupljiv in bi si jaz ali drugi to napak razlagali.

Čim dalje ga poznam, toliko težje mi je, kajti vse bolj spoznavam, da so Karlini interesi čisto drugačni kakor njegovi.

Ondam me je Jurij povabil v svojo sobo in mi razkazoval fotografije s svojega potovanja. Pripovedoval mi je vse tako živo, da sem se morala zdaj pa zdaj ozreti okoli sebe, ker nisem vedela, ali sem v Afriki ali na Japonskem.

V kamini je počasi gorel ogenj. V sobi je bilo prijetno in udobno in nekajkrat sem se ujeła, da si na lepem umišljam, da sem vse to nekoč že doživela. Tiste ure sem skoraj pozabila, da sem revna in oblečena v žalno obleko.

Sklenila sem, teta, da ti bom svojo sleherni misel povedala čisto po pravici. Dela imam toliko, da ne utegnem mnogo premišljevat.

Natanko mi opiši mojo bodočo sobo. Tvoja Helena.«

Vam pomaga, da zopet ozdravite s pomočjo zdravilnih zelišč. Ne bodite sovražnik sami sebi!

Obolenja pri menl in bolečine pri mesečnem čiščenju (menstruaciji) ublažuje HERSAN ČAJ.

Ali Vas ovira debelost? Ali želite biti vitki? Potem uporabljajte lahko HERSAN ČAJ.

Zakaj trpite bolečine pri revmatizmu in protinu (gihfu), ko je to nepotrebno. HERSAN ČAJ je sredstvo, ki Vam lahko olajša muke.

HERSAN ČAJ pomaga pri arteriosklerozi in hemoroidih (zlati žili). Ali res ne veste, da je HERSAN ČAJ dobro sredstvo pri obolenjih želodca, jeter in obisti?

HERSAN ČAJ se dobiva samo v originalnih zavitkih v vseh lekarnah. Zahtevajte brezplačno brošuro in vzorec pri

„RADIOSAN“, Zagreb
DUKLJANINOVA BROJ 1

S. št. 19.834/1933

Ali poznate naše binkošne cene za čevlje?

Otroški rjavi, nizki	Din 16'—
Otroški, lakasti, nizki	Din 24'—
Otroški beli, birmanski	Din 53'—
Fantovski, rjavi in črni, nizki	Din 66'—
Damski, rjavi in črni, z usnjenimi podplati	Din 68'—
Moški, rjavi in črni, nizki, z usnjen. podplati	Din 78'—

ANT. KRISPER

Mestni trg 26 LJUBLJANA Stritarjeva ul. 1-3

Rezultat našega nagradnega tekmovanja

Preberite natanko — morda ste tudi vi med srečnimi nagrajenci!

»Družinski tednik« je ob koncu prejšnjega leta razpisal veliko nagradno tekmovanje, ki je z njim hotel v prvi vrsti dognati, kaj naši čitatelji in čitateljice v »Tedniku« najraje berejo, po drugi strani jim je pa hotel pripraviti prijetno zabavo s tekmovanjem za lepe nagrade.

Vzlic krasnim nagradam, ki jih je »Družinski tednik« razpisal, moramo pa reči, da je bila udeležba precej pičila. Tekmovanja se je udeležilo 1068 tekmovalcev, kar je v primeri s priljubljenostjo in razširjenostjo našega lista res malo. Res je, da smo nekaj odgovorov dobili že po razpisnem terminu, res je, da nekateri, čeprav so v redu prišli, niso bili pravilni ali pa ne popolni. A vendar; odziv je sorazmerno majhen, najbrže pač zato, ker smo postavili precej težke pogoje in ker marsikdo ni hotel razrezati 16 števk našega lista.

Delo z urejanjem kuponov in razdelitvijo nagrad je bilo precej zamudno in težavno. Tako smo ga šele te dni končali, danes pa lahko objavimo imena srečnih nagrajencev.

Največ glasov je dobila rubrika »Kratke zgodbe«, torej članki, ki jih prinašamo na naši 3. strani. Dobila je 1057 glasov — torej je samo 11 bralcev izjavilo, da te rubrike ne čita. V skladu s določili nagradnega natečaja smo iz te rubrike izbrali tiste naše čitatelje, ki so se številu 1057 kar najbolj približali z navedbo bralcev, ki po njih mnenju to rubriko čitajo. In tako se je sreča nasmehnila naslednjim nagrajencem:

1. nagrado: 500 din v gotovini dobi Martin Ambroz, šolski upravitelj, Stranice, Sl. Konjice. Napisal je številu 1090, torej samo za 33 glasov več, kakor jih je rubrika v resnici dobila.

Naslednja najbližja številka je bila 1000. Ker so jo navedli štirje tekmovalci, je moral vrstni red nagrad, ki jih dobe, določiti žreb.

2. nagrado: komplet jedilni servis za šest oseb, izdelan iz prvovrstnega inozemskega porcelana in obrobjen z zlatim robom (26 kosov), darilo trgovske hiše Kastner in Öhler v Zagrebu, je določil žreb gospodični Kristi Gobčevi, zasebnici, Jarše 52, Ljubljana-Moste.

3. nagrado: vrtno garnituro iz dveh foteljev in mize, vse iz najboljšega lesa, v vrednosti 350 din, darilo tovarne stolov in parketov Remec & Co. v Kamniku, je določil žreb Mariji Trdanovi. Zalog, Devica Marija v Polju.

4. nagrado: Parkerjevo nalivno pero, izdelek svetovne tovarne Geo S. Parker, Kanada, ročno delo, z nezlomljivim držalom in peresom 14 karatnega zlata z iridijevo konico, v vrednosti 330 din, darilo tvrdke »Radioval«, Ljubljana, Dalmatinova 13, je žreb določil posestnici Milki Tešarjevi, Dolnji Logatec 143.

5. nagrado: na okvir šivane, lakaste ali boka, črne ali rjave moške čevlje, najnovejši model jugoslovanske tovarne Baťa iz Borova, v vrednosti 169 dinarjev, je žreb prisodil Jakobu Kranjcu, delavcu, Celje, Breg 14.

6. nagrado: 50 rezil za britje »Viktoria Extra«, v vrednosti 150 din, darilo tvrdke »Ostrica«, trgovine s finim jeklenim blagom in brusilnice v Zagrebu, Ilica br. 38, je dobila Pavlina Klančnikova, učiteljica, Mošnje, pošta Radovljica. Napisala je številu 980.

7. nagrado: komplet pribor za britje, z britvijo, jermenom za brušenje rezila, milom, galunom in čopičem, vse v lepi lakirani leseni skrinjici, darilo tvrdke »Ostrica«, trgovine s finim jeklenim blagom in brusilnice v Zagrebu, Ilica br. 33 je dobil Andrej Čopi, Jesenice, Obrtniška 1. Napisal je številu 972.

8. nagrado: najfinije ženske čevlje iz semisa, izdelane po najnovejšem modelu, udobne in elegantne, za 149 din, darilo jug. tovarne Baťa iz Borova, je dobila Franciska Sežanova, kmetica, Cerknica 160. Napisala je številu 1150.

9. nagrado: platneno jedilno garnituro za šest oseb, v velikosti 140x140 cm, azurirano, s šestimi pamiznimi prtičji v velikosti 55x55 cm, darilo veleblagovnice Kastner in Öhler v Zagrebu, je dobila Pepi Istiničeva, Retlje št. 85, Trbovlje I. Napisala je številu 960.

10. nagrado: ljubke in elegantne ženske čevlje iz najfinije laka za 129 din, poklon jug. tovarne Baťa iz Borova, je dobila Julija Kositrova, posestnica, Selnica ob Dravi 45. Napisala je številu 950.

11. nagrado: komplet pribor za britje s pripravo »Gillette«, s tremi britvicami, čopičem in milom, vse v lepi leseni šatulji z ogledalom, v vrednosti 100 din, poklon tvrdke »Ostrica«, trgovine s finim jeklenim blagom in brusilnice, Zagreb, Ilica br. 33, je dobil Franc Žnidar, mizar, Stara Fužina, Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru. Napisal je številu 1200.

12. nagrado: zbirko Sistemovih preparatov za nego zob: ustna voda Sistem, higienska zobna ščetka Sistem, radioaktivna zobna pasta Sistem, anti-septična zobna pasta Sistem in medicamentozna zobna pasta Sistem, v vrednosti 102 din, je dobila Marija Kolarjeva, odvetnica uradnica, Maribor, Sodna ulica 23/I. Napisala je številu 1200.

13. nagrado: zbirko Sistemovih preparatov za nego zob, s istimi pripravami kakor v 12. nagradi, v vrednosti 102 din, je dobil Karlo Jazbinšek, rudar, Log 120, Hrastnik. Napisal je številu 1200.

Med 11., 12. in 13. nagrado je moral zaradi iste navedbe števil čitateljev odločiti žreb.

14. nagrado: zbirko Sistemovih preparatov za nego zob, s istimi pripravami kakor v 12. nagradi, v vrednosti 102 din, je dobil Mirko Senica, mizar, Maribor, Aleksandrova št. 3. Napisal je številu 913.

15. nagrado: zbirko Sistemovih preparatov za nego zob, s istimi pripravami kakor v 12. nagradi, v vrednosti 102 din, je dobil Karl Doblšek, rudar na Lešah, Prevalje. Napisal je številu 900.

16. nagrado: zbirko Sistemovih preparatov za nego zob, s istimi pripravami kakor v 12. nagradi, v vrednosti 102 din, je dobil Mirko Senica, mizar, Maribor, Aleksandrova št. 3. Napisal je številu 913.

17. nagrado: kaseto »Nobilior« z vsemi toaletnimi potrebščinami za dame, vse skupaj v vrednosti 100 din, prekrasno darilo parfumerije »Nobilior«, Zagreb, Ilica 34, je dobil Franc Korošec, trgovec, Gornja Radgona. Napisal je številu 900.

Mem 15., 16. in 17. nagrado je moral zaradi iste navedbe števil čitateljev odločiti žreb.

18. nagrado: kaseto »Nobilior«, z vsemi toaletnimi potrebščinami za dame, vse skupaj v vrednosti 100 din, prekrasno darilo parfumerije »Nobilior«, Zagreb, Ilica 34, je dobil Janko Veber, tov. delavec, Sp. Gorje pri Bledu 21. Napisal je številu 1218.

19. nagrado: kaseto »Nobilior«, z vsemi toaletnimi potrebščinami za dame, v vrednosti 100 din, prekrasno darilo parfumerije »Nobilior«, Zagreb, Ilica 34, je dobil Jože Skerjanc, krojač, Ljubljana, Križevniška ulica. Napisal je številu 1220.

20. nagrado: fotografski aparat »Agfa« Cadet, v vrednosti 75 din, darilo specialne fototrgovine in parfumerije Joško Smuc, je dobil Franc Brišar, tov. uslužbenec, Sl. Javornik 112. Napisal je številu 893.

21. nagrado: tri frotirke z modernim pisanim robom, v velikosti 48x115 cm in frotirasto vrečko za umivanje, vse skupaj v vrednosti 63-50 din, darilo veleblagovnice Kastner in Öhler, Zagreb, je dobila Poldi Gabrovškova, Mošče, Mahničeva ul. 32. Napisala je številu 888.

22. do 24. nagrado: brezplačno bodo vse leto prejemale »Družinski tednik«: Anton Rakovič, orožniški narednik, Tržič (1240), Jože Rozman, tovarniški delavec, Sl. Javornik (869) in Silva Rastliva, uradnica, Ljubljana, Gajeva ul. 10/II, (1250).

25. do 29. nagrado: Elida kasete s toaletnimi potrebščinami za dame, pre-

vami kakor v 12. nagradi, v vrednosti 102 dinarjev, je dobil Ivan Lasnik, tovarniški delavec, Guštanj 4. Napisal je številu 900.

17. nagrado: kaseto »Nobilior« z vsemi toaletnimi potrebščinami za dame, vse skupaj v vrednosti 100 din, prekrasno darilo parfumerije »Nobilior«, Zagreb, Ilica 34, je dobil Franc Korošec, trgovec, Gornja Radgona. Napisal je številu 900.

Mem 15., 16. in 17. nagrado je moral zaradi iste navedbe števil čitateljev odločiti žreb.

18. nagrado: kaseto »Nobilior«, z vsemi toaletnimi potrebščinami za dame, vse skupaj v vrednosti 100 din, prekrasno darilo parfumerije »Nobilior«, Zagreb, Ilica 34, je dobil Janko Veber, tov. delavec, Sp. Gorje pri Bledu 21. Napisal je številu 1218.

19. nagrado: kaseto »Nobilior«, z vsemi toaletnimi potrebščinami za dame, v vrednosti 100 din, prekrasno darilo parfumerije »Nobilior«, Zagreb, Ilica 34, je dobil Jože Skerjanc, krojač, Ljubljana, Križevniška ulica. Napisal je številu 1220.

20. nagrado: fotografski aparat »Agfa« Cadet, v vrednosti 75 din, darilo specialne fototrgovine in parfumerije Joško Smuc, je dobil Franc Brišar, tov. uslužbenec, Sl. Javornik 112. Napisal je številu 893.

21. nagrado: tri frotirke z modernim pisanim robom, v velikosti 48x115 cm in frotirasto vrečko za umivanje, vse skupaj v vrednosti 63-50 din, darilo veleblagovnice Kastner in Öhler, Zagreb, je dobila Poldi Gabrovškova, Mošče, Mahničeva ul. 32. Napisala je številu 888.

22. do 24. nagrado: brezplačno bodo vse leto prejemale »Družinski tednik«: Anton Rakovič, orožniški narednik, Tržič (1240), Jože Rozman, tovarniški delavec, Sl. Javornik (869) in Silva Rastliva, uradnica, Ljubljana, Gajeva ul. 10/II, (1250).

25. do 29. nagrado: Elida kasete s toaletnimi potrebščinami za dame, pre-

krasna darila tvrdke Schicht Lever, Osijek, dobe: Leopold Simončič, žel. v pok., Studenci pri Mariboru (858), Alfred Koderman, zlat. pom., Celje, Mariborska 26 (1263), Marija Svabova, Novo mesto, Ragovska 4 (1265), Polona Čejeva, šivilja, Straža, Dolenjsko (845) in Milvana Bratina, uradnica, Kranj, Jezerska cesta 5 (840).

30. nagrado: prijetne, udobne ženske copate z visoko peto, ali pa nizke copate brez pete, darilo jug. tovarne Baťa iz Borova, dobi Kristijan Grabner, sin Filipa, rudar, Mušenik, Črna pri Prevaljah. Napisal je številu 805.

31. do 34. nagrado: polletno brezplačno naročnino na »Družinski tednik« bodo dobili: Zdena Verčičeva, uradnica, Ljubljana VII, Frankopanska 12; Tončka Kosičeva, Sl. Javornik 99, Gorenjsko; Milka Bedinova, Rudnik 48 in Janko Marn, krojač, Kaplja vas, Komenda. Vsi so napisali številu 800 in da ni bilo treba žrebati, smo-k razpisanim 32 nagradam primaknili še eno tolažilno nagrado.

Vsem, ki se jim je tokrat sreča nasmehnila, priskrbeno čestitamo in želimo, da bi jim bile naše nagrade v zadovoljstvo in veselje. Tistim pa, ki se jim sreča ni to pot hotela usmiliti, bomo ustregli drugič, o prvi priložnosti, z novimi, še zabavnejšimi in bogatejšimi nagradnim tekmovanjem.

Darila bomo delno razposlali, delno jih bodo pa razposlale tvrdke, ki so jih našim čitateljem podarile. Prihodnje dni, po binokosnih praznikih, bomo srečne nagrajence še posebej obvestili, nato bomo pa razposlali darila.

Za odgovore, ki smo jih dobili s to anketo in ki nazorno kažejo, katere rubrike so v našem listu čitateljem posebej pri srcu, se vsem tekmovalcem prav priročno zahvaljujemo. Obhajljamo, da se bomo tudi v bodoče držali smernic, ki so nam jih pokazali ti odgovori, po našem starem geslu: Dober časopis, zadovoljni čitatelji!

»Družinski tednik«

Kvadratnih metrov

Vaše kože — kajti tako velika je površina kože, ki služi za »dihanje« —

je sedaj najbolj dovzetnih, da se pomladi in okrepi. Nudite ji torej kolesterol vsebujočo Solea kremo, ki kožo hladi in jo žametno mehko porjavi.

SOLEA
Milo in krema

veliko trgovsko hišo, kjer je med tehničnim osebjem v službi okoli dvanajst Japoncev.

Siamski prebivalci imajo zelo slabo kupno moč, zato so poceni japonsko blago z veseljem sprejeli. L. 1935, so Japonci izvozili v Siam za 40 milijonov jenov (l. 1933, komaj za 18 milijonov). Pred l. 1931, med Japonsko in Bangkokom sploh ni bilo redne pomorske zveze. Danes pa vozi na tej progi šest 6.000 tonskih parnikov na Dieslov motor, last družbe Mitsui, in trije parniki družbe A. S. K.

Takšen razvoj Japonsko-siamskih trgovskih zvez pomeni težak udarec za britanski izvoz, posebno še za lancaširsko blago. Približno 65% blaga, ki ga Japonska izvažava v Siam, gre na bombažne izdelke. L. 1933/34, je znašal britanski izvoz v Siam 23.500.000 bahtov (okoli 235 milijonov francoskih frankov), l. 1934/35, pa 21 milijonov bahtov (210 milijonov francoskih frankov).

V istih letih je siamski izvoz z Japonske poskočil s 14.600.000 bahtov (146 milijonov fr. frankov) na 21 milijonov 100.000 bahtov (210 milijonov fr. frankov), 21. marca 1936, je siamska vlada uvedla novo carinsko tarifo, mnogo nižjo od prejšnje.

Bilanca trgovinskih zvez med Siamom in Japonsko je za Japonsko zelo ugodna. L. 1935, je Siam prodal Japoncem komaj za 5 milijonov jenov blaga. Zdi se pa, da bo kmalu mogče izkoristiti siamsko naravno bogastvo, ki je zelo veliko. Siam ima namreč posebno veliko kavčuka, kosti in drevesa teaka. Japonci strokovnjaki so v Siamu nasadili že zelo prostrane nasade bombaža.

L. 1919, je bilo v Siamu 285 Japoncev, l. 1929, komaj 295. Po japonskih uradnih podatkih je danes njihovo število naraslo na 1000. Tu pa niso všteti množični trgovski potniki, ki neutrudljivo potujejo po Siamu. Vendar pa lahko rečemo, da v Siamu ni prostora, da bi Japonci tja pošiljali prebeteke svoje prebivalstva.

Siam in nemško-japonska zveza

Kaj neki tiči za tem japonsko-siamskim prijateljstvom, ki se čedalje bolj razvija? Mladi Siamci se vojaško izobražujejo v japonski vojski in mornarici, zračno progo Tokio-Bangkok bosta pa eksploitalirali obe vladi skupaj.

Britanskim oblastim ni bila nič kaj po godu izjava poveljnika Hna, bivšega japonskega pomorskega atašea v

Nadaljevanje na 12. strani.

* Vrsta indomalajskega hrasta, ki ga uporabljajo za gradnjo ladij.

Problemi našega časa

Cgroženi Singapur

Skrbi in težave angleške politike na Daljnem Vzhodu

Ali bodo zemeljsko ožino Kra kmalu predrl s prekopom? O tem je še zmerom mnogo govora kljub uradnim preklomom, ki trde, da Japonska nikoli ni mislila na to, da bi to podjetje finansirala. Naj bo kakor koli, ta misel še zmerom plava v zraku. Trdimo lahko še celo, da ni nič več kakšna navadna časopisna raca, ampak je že danes realnost.

Pisec teh vrstic se je o tem prepričal v zasebnem pogovoru s polkovnikom Fia-Bahelom, predsednikom siamske vlade, »rešiteljem Sijama« in z začetnikom kakšnih deset uspešnih revolucij. Med tem pogovorom v palači Puruskavan v Bangkoku mi je Fia Bahel razkril načrt, po katerem bi vodil dela za prekop mednarodni odbor, kjer bi bile udeležene vse pomorske velesile, ki imajo interese na Daljnem Vzhodu. Siam bi temu odboru odstopil nevtralen pas, velesile bi mu pa v zaščeno zajamčile trajno nevtralnost; to bi mu bilo poročilo, da se ne bo zapletel v morebitno angleško-japonsko vojno.

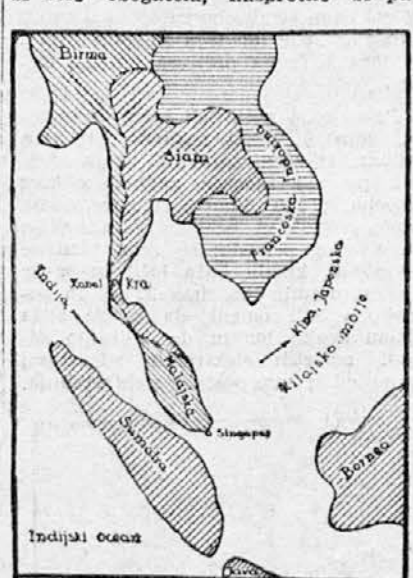
Kaj bi ta prekop pomenil?

Pretehtajmo zdaj načrte za ta prekop, ki tolikanj vznemirja uradne britanske kroge.

Prekop bi se začel z reko Pakhan, ki se izteka v Bengalski zaliv, in bi segal z enega na drugi konec zemeljske ožine Kra prav do Siamskega zaliva ter bi odprl nov prehod iz Tihega oceana v Indijsko morje. Če bi se Japoncem posrečilo, da bi dobili prekop Kra v svoje roke, bi s tem ogrozili samo srce britanskega imperija. Pri

tem pa ne smemo pozabiti, da bi bila južna točka Birme del severne obale tega prekopa. Angleško letalsko oporišče Viktorija Point bi nadzorovalo zahodna vrata te nove morske poti, tem bolj, ker bi ji pri tem pomagal otoček Svetega Matije, ki leži natanko nasproti projektirani vzhodni točki.

Prednosti prekopa Kra, ki bi za cel dan skrajšal pot med Evropo in Indijo z ene strani in med Daljnim Vzhodom z druge strani, so zelo mnogobojne. Bangkok in Zahodni Siam bi zelo obogatela, nasprotno bi pa

Siam izgubil mnogo pomena, ker ne bi bil več edina točka za prehod iz Tihega oceana v Indijskega.

Glede na velike gospodarske in vojaške prednosti, ki bi jih prekop Kra prinesel Japoncem, je le-tim mnogo do tega, da bi to podjetje finansirali, kajti tako bi lahko obdržali prekop pod svojim nadzorstvom.

Napačno je mnenje, da bi prekopa vanje zemeljske ožine Kra stalo ogromno denarja. Zemeljska ožina je široka komaj 40 km in obstoji v glavnem iz mehkih rečnih naplavin. Tu ni nikakršnih skal, ki bi jih bilo treba razstreliti z dinamitom, in ker je višina vode na obeh straneh zemeljske ožine ista, bi bile zapornice nepotrebne. Ta načrt bi torej lahko izvedel Siam sam s svojimi lastnimi sredstvi. Verjetno je, da tega doslej zato ni

naredil, ker se ni hotel Angliji zameriti.

Še pred kratkim je bil Siam čisto pod britanskim vplivom. Kralj Pradžadipok, ki je do l. 1932, vladal v Siamu kot neomejen gospodar, je bil zaupen prijatelj Velike Britanije.

Državni udar l. 1932, ki je siamsko absolutistično monarhijo spremenil v ustavno kraljevino, je pomenil začetek ohlajevanja angleško-siamskega prijateljstva. Potem so državni udari prihajali drug za drugim. Nazadnje je kralj Pradžadipok zapustil Siam in odpotoval v Evropo. Ne vem natanko, kakšno staljšo zavzema siamska ustavna stranka nasproti Veliki Britaniji, a neizpodbitno je, da so visoki honorarji, ki so jih dobivali kraljevi britanski svetovalci, napravili med mnogimi njenimi pristaši hudo kri. Po mojem Angleži niso prav storili, ker niso kralju pomagali, ko jih je l. 1934, prosil, naj mu posodijo dva topa, da bi z njihovo pomočjo spet zasedel prestol. Kralj se torej ni več vrnil na prestol in Siam je prenehal biti angleški vazal.

Gospodarsko prodiranje Japoncev

Odtlej pa v Siamu čedalje bolj narašča japonski vpliv. Japonci skušajo zasesti tisto mesto, ki se je izpraznilo po odhodu Velike Britanije. Spomladi l. 1936, je neko japonsko trgovsko odposlanstvo obiskalo Siam. Vodil ga je Junosuke Jusukava, bivši ravnatelj trusta Mitsui. Po tem obisku je družba Mitsui dobila dovoljenje za gradnjo neke državne železnice v Siamu. Prav ista družba je sezidala v Bangkoku

Tudi izbirčni okus

Novi vzorci lahko zadovolji velika izbira naših nove barve novih vzorcev damskega in moškega ugodne cene blaga za pomlad in poletje.

R. Miklauc - „pri Škofu“

Lingarjeva ul. - Pred Škofljo

Ljubljana

Trgovina, kjer se kupuje z zaupanjem.

Živinorejci

Pri prašičih, kravah, teletih in žrebetih boste dosegli zanesljiv uspeh in velik zaslužek z uporabo »PEKKA« in »OSANA«.

Poglejte, kaj nam piše neki slovenski gospodar:

»S »Pekkom« in »Osano« sem zelo zadovoljen. Preizkusil sem ju pri skrajno krmežljavi kravi. Tek se ji je povečal, pričela je rada žreti in je pridobila na teži 40 kg in njena molžnost je postala dvakrat večja od prejšnje.

Josip Vode, Podgrad št. 8, D. M. v Polju.

Strokovne nasvete in knjižico o napredni živinoreji daje brezplačno: KASTEL d. d., Zagreb 6.

Današnjim rodovom v svarilo

PET ŽRTEV VOJNE VIHRE

PRICNIMO to zanimivo, a tragično verigo o žrtvah vojne vihre z zgodbo o avstrijskem kmetu Petru Vačku, čigar izguba spomina je eden najnenavadnejših primerov, kar jih pozna znanost na tem polju.

Vaček je bil poljedelec v neki majhni vasi na Štajerskem, ne daleč od sedanje avstrijsko-jugoslovanske meje. Avgusta 1914. leta je moral odriniti na vojno; boril se je na južnem Tirolskem, kjer je januarja leta 1918. skupil hudo rano na glavi.

V bolnišnici je šest mesecev visel med življenjem in smrtjo; ob pričetku počasnega okrevanja so sicer upali, da si bo opomogel, a da bo zaradi hudega možganskega pretresa izgubil dar govora.

A zgodilo se je še drugače. Koj ko se je Vačkova bolezen obrnila na boljše, so opazili zdravniki in bolničarji pri bolniku kaj nenavaden pojav; Vaček je sicer brezhibno slišal in njegove duhovne zmožnosti so bile nedotaknjene, le razumel ni ničesar, kar so mu govorili. Ko so mu ponudili svinčnik, da bi vsaj na papirju izrazil svoje misli, je Vaček v splošno presenečenje pričel pisati besede in stavke ne v nemščini, ampak — v slovenščini. In 18 mesecev pozneje, ko se je Vačku po dolgotrajnem in napornem zdravljenju vendarle vrnil dar govora, je pričel kmetič sprva jecljaje, pozneje pa gladko govoriti slovenski, čeprav so njegovi sorodniki sveto zatrjevali, da je njegov materinski jezik nemščina. Videti je bilo, da je na nemščino povsem pozabil in da tudi misli v slovenščini.

Zdravniki so si zamenjali glavo nad to anomalijo.

Še najverjetnejšo razlago tega nevsakdanjega pojava je podal ravnatelj bolnišnice, kjer se je Vaček najprej zdravil, ko je dobil strel v glavo; tamkaj je ležal med sto in sto drugimi ranjenci tik postelje nekega ranjenega Slovence, ki je dve noči in dva dni brez prenehanja tožil, molil in moledoval v slovenščini, v jeziku svoje matere. Na Vačka, ki je zaradi rane in zaradi možganskega pretresa najbrže docela izgubil spomin, so ti pretresljivi kriki umirajočega slovenskega vojaka učinkovali kakor nekakšna hipnoza. Najbrže so zbudili v njem davne spomine, ki jih je bil strel v glavo nedvomno zabrisal.

Naj bo že tako ali tako, resnica je, da se je moral Vaček, ko se je vrnil domov, v svoj rojstni kraj, kjer so kmetje govorili samo nemški, hočeš nočeš v svojem 27. letu na novo, kakor dojenček poprijeti učenja materinščine, če je hotel, da so ga svojci razumeli.

*

VOJNA VIHRA je z neusmiljeno roko posegla v življenje Madžara Pavla Kerna, ki od junija 1915. leta, ko ga je na ruski fronti ranil v glavo drobec granate, ni zatislil oči in ni niti za minuto zaspal.

Pavel Kern je uradnik za socialno zavarovanje na Ogrskem, je oče treh otrok in rezervni častnik; v vojni si je s svojo hrabrostjo pridobil več avstroogrskih odlikovanj.

Ze leta in leta oblegajo Kerna zdravniki iz vseh mogočih dežel, ponujajo mu razna „uspešna“ zdravljenja; nič manj zanimanja ne vzbujajo njegove nenavadni primeri pri raznih impresarijih in managerjih, ki bi ga radi razkazovali po cirkusih in varietejih kot osmo čudo sveta in kovali iz te kupčije lepe denarce. Pred kratkim je celo neki bogat ameriški zbiralec redkosti ponudil Kernu lepo vsoto denarja, ako bi mu po smrti zapustil svojo lobanjo.

A solidni uradnik je čisto zadovoljen s svojo službo in je dosihmal vse te in podobne sejmarske ponudbe zavrnil, saj mu ni do jalove cirkuske slave.

Poslušajmo, kaj Kern sam pripoveduje o svojem razgibanem, a vendar tako enoličnem življenju:

»Zame razen teme ni razlike med dnevom in nočjo, zato se mi pa zde dnevi strahovito dolgi, kajti zame pomeni dan 24 ur. Podnevi delam v pisarni, zvečer pa ostanem doma, v svoji delovni sobi in berem časopise. Naročen sem na vse ogrske časopise, pa tudi na nekaj večjih angleških in francoskih listov, kajti ta dva jezika

Danes, ko je vprašanje miru ali vojne tolikokrat na dnevnem redu, smo že skoraj pozabili, kako strašne žrtve je terjala svetovna vojna. In vendar životarjijo lakšne žrtve prav v vsaki državi, ki so jo zajeli plameni svetovnega požara. Tako na primer živi v Avstriji kmet, ki se je moral zaradi strele v glavo s 27 leti iznova učiti svoje materinščine; na Ogrskem uradnik, ki že 22 let ni zatislil oči; v Bolgariji je 11 leten otrok za časa vojne osiyl v eni sami sekundi groze; na Japonskem se je moral neki mornar leden dni preživljati s truplom svojega mrtvega tovariša; v Galiciji živi kmet, ki bi ga ulegnil en sam sončni žarek umorili... Same vojne žrtve, en sam rožni venec gorja in strahot... In koliko nesrečnežev trpi, ki o njih niti ne vemo. Na to bi morali misliti vsi listi, ki odločajo o miru in vojni!

povsem obvladam. Čitam tudi romane, vse vrste romanov, samo da se zamotim. Ponoči, ko moja družina leže k počitku, se pričnem učiti zemljepisja, kajti ta znanost me posebno zanima. Tako se približa polnoč. Po zdravnikovem nasvetu pa vsako noč ob enih ležem in zaprem oči, kajpak samo zato, da se oči odpočijejo. Tako počivam dve uri, potem spet vstanem, poslušam radio, ali si pa kako drugače ubijam čas. Najbolj neprijetno je to, da moram venomer, brez prenehanja misliti in misliti. Moji mogočani se nikoli ne sprostijo, zbrati moram vso voljo, da se vsaj nekoliko odpočijejo. Utrujenost se me loteva navadno okrog poldneva; tedaj se zlekнем v

spomnil na edino rešitev: vreči se na zemljo.

Se petdeset metrov... dvajset... deset... pet metrov... otrok je instinktivno zaprl oči in strahovito zakričal... sekundo pozneje ga je že treščil ob tla zračni pritisk pod letalom, ki se je v zadnjem trenutku dvignilo za 5 ali 10 centimetrov in švignilo tik nad dečkovo glavo mimo.

Letalo je brez nesreče pristalo; pilot in vsi, ki so od daleč opazovali ta prizor, so v slabi slutnji stekli k otroku.

A kdo popiše njihovo presenečenje, ko so opazili, da je otrok samo omedlel. Vse oči so pa takoj obstale na sivih, skoraj belih kratkih

TOD JE DIVJAL VOJNI VIHAR...

naslanjač, uprem pogled v strop in mirujem. Čez pol ure sem spet spočit in svež, da lahko nadaljujem svoje delo. Rad nadomeščam svoje prijatelje, kadar so zadržani ali bolni, saj imam časa na prebitek. Vzlic temu, da živim tako drugače od drugih, sem zadovoljen, kajti zdi se mi, da je na svetu toliko lepih stvari, da je življenje vseeno vredno, da ga živimo...»

Kakor v Vačkovem primeru, psihijatri tudi pri Kernu ne vedo natanko povedati točnega vzroka njegove nenavadne bolezni.

*

BOLGARU Vladku Popovu je bilo komaj 8 let, ko je počila vojna. Toda fantiček jo je doživljal samo po nešteti četah vojakov, ki so odhajale na fronto, in po domoljubnih pesmih, ki so se jih v šoli učili. Njegovo komaj prebujeno otroško domišljijo so posebno zanimala vojna letala. In tako se je mali Popov vsak dan na skrivaj odtrgal od doma in jo mahnil v okolico mesta, na letališče, kjer so letala prihajala in odhajala. Neki popoldan 1917. leta je Vladko spet stal na letališču in strmel v oblako, megleno nebo. A kdo naj popiše otrokovo začudenje, ko je zagledal, kako je neko letalo v megli zašlo, na lepem spremenilo svojo smer in se namerilo naravnost na travnik, kjer je stal mali Vladko.

V gosti, podeči se megli, je pilot prepozno opazil otroka. Čeprav Vladko v prvem trenutku ni dojel vse grozotne tragike svojega položaja, so se mu oči v smrtnem strahu široko razprle, ko je zagledal, kako bobneč je kleni ptič bliskovito drvi vse bliže in bliže naravnost vanj.

Bežati, skočiti stran... bilo je prepozno! Strah je tako omrtvil otrokove možgane, da se Vladko niti ni

kodril, ki so s starčevsko barvo obdajali mrtvaško blede otrokov obrazek. V eni sami strahotno zgoščeni sekundi groze so lasje mladega Bolgara zaradi hudega živčnega pretresa povsem osiveli...

Pozneje so poskušali lasem z raznimi zdravili vrniti naravno barvo, a zaman. Izkušeni zdravniki so ga zdravili na vse mogoče načine, a brez uspeha. Toda Vladko Popov si na srečo pozneje ni belil las zaradi svoje nenavadne prigode; še zelo mlad se je oženil, kmalu nato ločil in se še enkrat oženil. Zdaj ima 32 let in pogosto v šali omeni, da se že bliža letom svojih las in da je samo zaradi nešteti električnih zdravljenj naposled še sam postal... elektrotehnik,

Z bombami in granatami na nezavarovana mesta: takšna je slika naše civilizacije v letu Gospodovem 1938...

VNASPROTJU s Kernom in Vačkom, ki sta svojo bolezen skupila na fronti, je pa Aleksij Fugorin, kmet iz Galicije, obolel samo zato, ker se nikoli ni bojeval, ker vojne sploh ni videl.

Ko so razglasili mobilizacijo, se je Fugorin skril v klet, žena je pa spravila s spretnim hlinjenjem obupom na noge vso vas, češ da se je njen mož pravkar ponesrečil na neki gorski stezi in zdrsnil v več sto metrov globok prepad. Toda tisti dan so imeli ljudje dosti svojih opravkov, vsak je mislil samo nase in tako se ni nikomur zdelo vredno tvegati življenje z

Sele ko so razglasili splošno amnestijo za vse vojaške prestopke, si je Fugorin prvič upal na dan; a njegovo prvo srečanje s svetom, ki ga že skoraj osem let ni videl, je bilo tragično: komaj je Fugorin stopil na dnevno svetlobo, je začutil ostro, kruto bolečino v očeh in pred njim se je namah vse stemnilo. Morali so ga prepeljati v bolnišnico; tamkaj so po več tednih zdravljenja ugotovili, da so nesrečnežu oči organsko navadile na temo in da ne sme nikoli več na sonce, niti ne s črnimi ali zelenimi naočniki.

Zdravniki so mu nasvetovali, naj še nadalje živi v temnem prostoru, ako že ne v kleti, pa vsaj v kakšni sobi brez oken in da naj hodi ven samo ponoči ali pa samo ob zelo meglenih dneh.

Njegova žena in mati sta že zdavnaj umrli. Zdaj mu streže neka stara sestra. Človek, ki se je tako bal vojne, je sicer ostal živ, a uklenjen je v večno, neusmiljeno temo. Usoda je tokrat spet dokazala, da ji ni moči uiti...

*

JAPONSKI MORNAR Jamaučič Kusaba je v poletju 1918. leta doživel brodomol v Korejskem morju; hkrati z nekim svojim tovarišem se je pa s plavljanjem rešil na samotno pečino sredi morja. Njegov tovariš, ves izčrpan od dolgega plavanja in od množine morske vode, ki se je je nehote napil, je že po nekaj urah izdihnil. Ko se je Jamaučič spet zavedel, je videl, da leži zraven trupla svojega tovariša sam samcat na zapuščenem otoku. Najhujše je bilo pa to, da so se duševnim mukam pridružile še telesne. Kusaba je mučila strašna lakota, ki jo je več ur plavanja še pomnožilo. Upiral se ji je en dan, dva dni, tri dni, še eno noč, potem se pa ni več mogel premagovati. Vrgel se je z ostrim nožem na truplo svojega tovariša...

Osem dni se je preživljal s tovariševim mesom, deveti dan ga je pa našla ladja, ki je odplula iskat brodomolce. Kusaba je z blaznimi očmi čepel poleg naspol razrezanega tovariševga trupla in rjovel neumljivo, zmedene besede.

Sprva so osumili nesrečnega mornarja, da je tovariša ubil; aretirali so ga in ga vzlic temu, da je bil docela izčrpan, s silo odvlekli v ladijski zapor. Med tem je pa zdravnik z mrliškim pregledom srca in želodca ugotovil, da je mornar umrl naravne smrti in da je torej nesrečni Kusaba nedolžen.

Po dveh mesecih, ko je visel med življenjem in smrtjo, je naposled ozdravel — a samo telesno. Ko so mu v bolnišnici bolničarke, ki so ga dva meseca umetno hranile, prinesle lahen obed, je pričel Jamaučič spet presunljivo tuliti; lotila se ga je blaznost, v njej je zatrjeval, da ga hočejo prisiliti, naj bi spet jedel človeško meso.

Niso ga mogli prepričati o njegovi zmoti ne z lepimi besedami in ne z zvijačo. Jamaučič je dosledno odklanjal sleherni hrano in celo pijavo; oslabljen po hudi bolezni, ki jo je bil ravno kar prestal, je ubogi bolnik tako vsak dan izgubil nekoliko svojih moči in postal že čisto šibak. V svoji čudalje hujši blaznosti je videl v vsakem bitju, ki se mu je približalo, sovražnika, ki ga hoče prisiliti, naj je človeško meso; kmalu ni kazalo drugega, ko da so ga oddali v posebno kliniko, kjer so ga spet pričeli umetno hraniti.

Pogled na nesrečnega Kusaba, na njegovo nezasuženo, obupno trpljenje je vsem zdravnikom in strežnikom segel globoko v srce. Radi bi mu bili pomagali, a spoznali so, da je njegova bolezen duševnega izvora in tako rekoč neozdravljiva.

Strašne duševne muke je moral pretrpeti ta preprosti mornar, ko ni našel drugega izhoda kakor oskrumbo tovariševga trupla, da zadovolji svojem naravnemu nagonu po samoohrani...

Ta strahotna duševna stiska je Jamaučiča zaznamovala za vse življenje. Stopil je v vrsto onih, ki jih je vojna kruto in zahrbtno opeharila za tisto malo sreče v življenju.

Še danes leži ubogi Jamaučič Kusaba v bolniški postelji — njegovega bednega telesa je po devetnajstih letih takšnega življenja samo še koža in kost... (Po pariškem »Vuju«)

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svetilolika srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, munga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in pub

TOVARNA JOS. REICH LJUBLJANA

Ne pozabite si ogledati

vedno novodošle novosti

MODNI TRGOVINI

T. EGER, LJUBLJANA

SV. PETRA CESTA ŠT. 2

Prosimo, ogledjte si izložbe!

MIGLJAJ USODE

Po nemškem
izvirniku priredila
R. K.

18. nadaljevanje

Oton se je resnično prestrašil. Dvignil si jo je v naročje in jo skušal potolažiti. Čez nekaj minut se mu je posrečilo, da je pričaral na njeno lica spet smeh, a se zmerom je bleščala solza v njenih velikih sinjih očeh.

Tedaj so se pa odprla vrata. Kakor okamenela je stala na pragu miss Lindeyeva. Vsa blažena se je bila vrnila z misijonske pridige in bila je še vsa raznežena sprito žalostne usode ubogih pogančkov. In glej, ko se vrne domov, najde svojo varovanko v naročju nekega tujega moškega, ki dekle, — strahota vseh strahot — brez sramu poljublja... Dolgo minuto je stala ko Lotova žena, potem je pa zagrmela ko trobenta na poslednji sodbi:

»Lisbeth, miss Lisbeth!«
Mlada dvojica je skotila vsakebi. Zlasti Eberty je bil toliko zmeden, da se prvi hip še zavedel ni svojega novega stanu. Za Liziko je bil pa ta dogodek ko mlačše: z vso silo svoje mladosti je uživala zmagovalnost. Viskosko se je vzravnala in svečano in s poudarkom spregovorila:

»Miss Lindeyeva, predstavim vam svojega zaročenca — gospoda barona Otona plemenitega Ebertyja iz Liebenaua!«

Medtem se je pa Ervinu zoper pričakovanje posrečilo poslanstvo, ki mu ga je Oton naložil. Gospa Arnikova je bila sicer na moč začudena, a sprevidel je takoj, da ji stvar ni nevšečna. Njena mala Elizabeta, ki niti še v družbo ni zahajala, ki še nikamor ni smela, si je kratko in mako kar v otroški sobi našla ženina...

Otona Ebertyja! Da, da, spomnila se je. Nekoč so ji ga predstavili pri Brankovih. Čeden, postaven možak, malce neroden sicer in malce kmetki na oko, toda to vse ni važno. Graščak plemenitega rodu, na moč bogat, lepega slovesa, kakor je Brankov zatrdil, je vendar sprejemljiva »partijak«. Sprito tako zgodnje poroke vsaj Lizika ne bo nikoli mogla zasenčiti matere v družbi. S svojim možem bo živela na neki nemški graščini — in dovolj bo, če jo bo vsako leto mimo grede obiskala. Ko bo v Petrogradu omenjala svojo hčer, bo govorila o baronici Ebertyji iz Liebenaua. To zveni imenitno... Vse gre gladko kakor po loju.

Olga Pavlovna je ukazala poklicati mlado dvojico. Sprejela ju je s tolikšno ljubeznivostjo, da je Ebertyja vsa plahost kar minila.

Ponovil je še materi svojo snubitev, odkritosrečno in možato, in našel je milost v očeh svoje bodoče tašče.

»Draga, mala Lizika, ti mi pa zmerom kakšno zagodeš! Komaj sem te vzela iz penzionata pa me hočeš — hudoba mala — že spet zapustiti. Veste, gospod Eberty, kruto je, da mi tako brž ugrabljate. Toda kot materi mi je otrokova sreča najbolj pri srcu — in vaš prijatelj izza mladih dni mi je porok za vse. Ako vas moja hči ljubi, vama ne bom delala zaprek. Samo enemu pogoju se bosta morala ukloniti.«

In potem je oznanila svoj pogoj, ki se z njim mlada človeka seveda ni strinjala. Zela je, da ostane zaročena za zdaj še tajna. Lizika je še premala in preotročja. Najprej naj si do dobrega izpraša vest, naj se prepriča, ali res ljubi — a tudi mati mora ženina malce bliže spoznati. Jeseni šele, ko se bosta s hčerjo vrnila s popotovanja, naj se zaročja razglasi.

Pravi vzrok za ta pogoj je bil kajpak popolnoma drugačen. Gospe Arnikovi se namreč ni dalo, da bi spreminila svoje načrte za poletna potovanja. Z več prijatelji iz Rusije se je bila že domislila za sestanek v Parizu, in tako ji seveda ni šlo v račun, da bi se tam povsod kazala v spremstvu zaročene hčere, ki bi jo kot nevesto morala prištevati med odrasle. Za Olga Pavlovno je bila pač njena oseba in njena želja prvo in poslednje.

Lizika je bila na moč razočarana. Oton se je postavil po robu, vendar jima vse skupaj ni prav nič pomagalo. Mati je ljubeznivo a odločno vztrajala pri svojem, zato sta se ji naposled morala vdati. Mladi ženini je pa vendar še tako dolgo vrtil, dokler ni gospe Arnikova privolila, da bo poroka najkasneje okoli Božiča. Tu je Olga Pavlovna malce popustila, zakaj odločila se je, da bo zaradi tega preložila svoje potovanje v Petrograd do novega leta. Domenili so se, da bo poroka v Berlinu.

Zaenkrat je bilo mladi dvojici dovoljeno, da se smatrate v najožjem krogu za zaročenca. Otonova bodoča tašča je potolažila naposled še miss Lindeyeva, ko ji je resno in svečano sporočila zaročje svoje hčere z gospodom Ebertyjem. Kljub temu se je pa čednostna dama še zmerom malce zgrajala in obregovala ob način, kako je mladi ženini brez dovoljenja zasnubil svojo izvoljenko. Poljubljanje brez materinega blagoslova se ji je zdelo »škandale« — in kako bi se ji ne, ko je bila pa vendar Angležinja!

Prihodnji dan je bila določena krstna uprizoritev Brankove drame. Njegovo ime in njegov položaj sta vstala temu dogodku pečat senzacije. Ze mesece in mesece je Berlina govoril o tem, in zlasti vsi Ervinovi znanci in ljubitelji junaških pesnitev so že nestrpno in z zanimanjem pričakovali trenutka, ko bo njegovo delo v živi besedi zagledalo luč sveta.

Toda doktor Eckard je imel že spet prav. Razpoloženje se je bilo spremenilo s tistim trenutkom, ko je Hana Brankova nepričakovano odšla iz Berlina. Bolezen najbližje sorodnice se je zdelo vsem sicer opravičljiv vzrok za njeno odpotovanje, toda čez tedne, ko se Hana le ni vrnila in se je celo razvedelo, da je niti h krstni predstavi močeve drame ne bo, so se začele širiti vse mogoče govorice, ki so bile resnici prav blizu.

Da je šlo še zmerom za plaho in komaj opaženo mlado ženo, ki jo je Brankov v začetku zime vnela v berlinsko družbo, bi se menda niti kdoli ve kaj ne spotal ob to; toda Hana Brankova je postala s Heimrodovo sliko znana in zavidanja vredna lepota, ki si je vrh vsega na dobrodelni prireditvi še osvojila srca vseh navzočih. Brankov sam je pa vsakega radovedneža, ki se je zanjo zanimal, tako na kratko in neprijazno odpravil, da je sum, ki je dotlej le podtalno klil, le še bolj podžgal in utrdil.

Vsi so si bili edini v tem, da so se mladi in lepi ženi naposled vendarle odprle oči in je s studom zbežala s prizorišča, ki ji je na njem gospe Arnikova določila poniževalno in klavirno vlogo. Stora je, kar je bila dolžna svoji ženski časti: odšla je, da se ne vrne nikoli več. Zaradi teh spoznanj se je občinstvo jelo bolj ogrevati za njeno nesrečo in se je hkratu uvrstilo v sovražno fronto zoper Ervina Brankova.

Doktor Eckard je pred tedni z energičnim posredovanjem odvrnil hujšo nesrečo, ko je Ervin hotel igrati cu Torwaldu skočiti v lase, toda razvajeni in brž užaljeni umetnik je od tistega dne javno presedlal v sovražni tabor. Odrekel je sodelovanje kot glavni junak, a tudi svoje tovariše je umel odvrniti od pesnika in njegovega dela.

Celo profesorja Heimroda je pridobil na svojo stran. Slikar se ni nikoli zanimal za opravičljivost, temveč je s prav umetniško velikopoteznostjo omaloževal vse take i podobne »zasebne afere«. Tu je pa šlo za Hano Brankovo, za ženo, ki se je pošteno vanjo zaljubil med slikanjem v ateljeju in ki ji je bil dolžan hvalo za eno izmed svojih najpopolnejših umetnin... Kdor je žalil njo, je žalil njega, zlasti mu je pa šlo do živga vedenje njenega meča, ki jo je zaradi one »ruske donde« tako nesramno omaloževal.

Najprej je terjal mojster pojasnilo od doktorja Eckarda, ko mu ga je pa le-ta odrekel, je kar pobesnel. Na vso srečo mu v teh poslednjih tednih ni prišel Ervin nikoli pred oči, zakaj etari profesor bi mu bil prav prostaško bral kozje molitvice. Ker pa tega ni mogel, se je nasproti drugim vselej pošteno znezel nad njim. Skratka: javnost je bila kar na lepem tako zelo zoper Brankova, kakor je bilo še pred mesecem vneta zanj. Zdaj je šlo torej predvsem za to, ali si bo mogel pesnik spet osvojiti simpatije, ki jih je zakonski mož zapravil.

Gledališče je bilo do poslednjega kotička zasedeno. Ko se je dvignil zastor, so prvi živi prizori obetali uspeh. Pozornost občinstva je čedalje bolj narasčala. Snov drame je posegala v srednji vek, dogajanje je bilo slikovito in razgibano. Glavni junak je obetal postati res junak »Wulfahrt«, silovit in vihar v svoji naravi, mož ki stavi vso svojo voljo in vso svojo pravico zoper nasilje zakona in utesnitev človeške svobode. Pesnikova misel je imela neomejeno polje. Ervinov jezik je bil dovršen in klen.

In vendar je zaželeni uspeh izostal.

Po prvem dejanju je bilo odobravanje in ploskanje še precejšnje, vendar omejeno zvrčine črno na Ervinove prijatelje in znanee. Občinstvo samo je ostalo skeptično in hladno.

Razpoloženje se tudi pozneje ni spremenilo, zakaj še celo nevesiti so koj spoznali, da manjka dogajanju prave dramatičnosti. Namesto da bi se dejanje pomikalo strnjeno in togo svojemu cilju nasproti, se je izgubljalo v nepomembnih dogodivščinah. Navskrižja se niso razvila do vrhunca, in značaj, ki bi se morali na odru ostro izoblikovati, so ostali zgolj mlahahe postave.

Na vso nesrečo se glavni junak ni bil kos svoji vlogi. Plehko je deklamiral, kar bi moral silovito poudariti, da navduši občinstvo in ga prisili, da doživlja z njim. Tudi drugi igralci se niso mogli razviti, saj je vnemarnost in odklonilnost občinstva ležala na njih kakor mra. Ravno tista mesta, ki so nanje stavili pesnik in njegovi prijatelji največ upanja, so klavirno izvenela. Stvar je postajala čedalje usodnejša.

Samo en edini prizor je razvel občinstvo: konec tretjega dejanja! Wulfahrtov veliki govor narodu! V njem je bilo toliko ognjevitosti silovitosti, ki pečeča življenja in moči, da so se celo največji mlačneži razvneli. Torwald bi bil samo s tem govorom zmagal, sebi in avtorju bi rešil uspeh: saj je celo njegov namestnik užgal srca! Gromko ploskanje občinstva je nagradilo ta prizor. Zdelo se je že, da se veter ugodno obrača...

Toda ogenj je prav tako naglo ugasnil, kakor je bil vzplamenel. S tem edinim svetlim prizorom se je zdelo sila drame izčrpana. Vse kar je sledilo, je bilo medlo in ni več užigalo. Osamljeno ploskanje je utihnilo sprito pretečeno sikanje nezadovoljnih. Tragični konec je popolnoma spodletel.

Za Brankov uspeh ali polom se nista dajali morda dve nasprotni si stranki: o ne, Brankova je obsidilo vse občinstvo... Med ledenim molkom se je po poslednjem prizoru spustila težka železna zavesa.

Prihodnji večer so imeli že vsi berlinski listi kritike: soglasno so obsodili Brankovo dramo na smrt! Pesnik je moral od vseh strani požirati grenke zafrkljivosti, češ da slavohepen diletant še ne sme segati po pesniškem lovorju, da klen jezik še ne predstavlja drame, da je za pisanje drame potreben dramatski talent.

Nekateri gospodje so načeli vprašanje, kakšnim vrčinam se ima ta »tako imenovana drama« zahvaliti, da je prišla na spored vodilnega gledališča, medtem ko so pravim talentom včasih še vrata provinčijskih odrov zaprta... Namigavali so na razne vplive in okoliščine, in marsikdo se je čutil s temi bodicami osramočen. Gosposki listi so natisnili zgolj kritiko, dopisniki »Prapora« je pa celo marsikaj pohvalil, vendar je moral na koncu priznati, da je drama nezrela in zgrešena. Kritika je zlomila nad Ervinovo glavo palico, in pesniška bodočnost mu je odklenkala.

Bilo je drugi dan po predstavi. Doktor Eckard je stal v predsojbu Brankovih stanovanj in se prerokal s starim služabnikom, ki mu je na vsa veščja vprašanja odgovarjal zgolj z najmanjšim glave.

»Ne gre, gospod doktor! Ne smem! Gospod ni za nikogar doma!«

»Tudi zame ne?«

»Tudi ne, gospod doktor!«

»Ali mu niste sporočili, da sem bil že včeraj tu?«

»Seveda sem, pa ni nič zaleglo. Najstrože mi je prepovedal, da bi kogar koli pustil k njemu!«

»Jaz vendar nisem kdor koli!« se je razrepentil Eckard.

»Vem, a tudi vas ne bi sprejel!«

»Človeka kar strah obhaja. Ali ni gospod Brankov še nič odšel zdoma? Tudi h gospe Arnikovi ne?«

»Ne! Gospe je že včeraj poslal. Ponj, pa se je izgovoril, da je bolan in ne more iz stanovanja.«

»Grom in strela! Naj bo kar hoče, jaz moram po vsaki ceni z njim govoriti. Ne bojte se; vso odgovornost vzamem nase!«

S temi besedami je odprl vrata v stanovanjske prostore. Stari mož je gledal zaskrbljeno za njim, vendar se mu je odvalil težak kamen s srca. Tako vendar ne gre dalje... Na neki način je treba gospodarja predramiti... Eckard je medtem že trkal na vrata nečakove delovne sobe. Odgovora ni dobil in pritisk na kljuko ga je poučil, da so duri zaklenjene.

»Ervin, odprl Jaz sem!«

Molk.

»Že včeraj sem bil pri tebi, pa me nisi sprejel. Danes se ne dam odpraviti!«

»Ne bom odprl!«
»Prav, pa pokličem slugo in dekle. Dejal jim bom, da si bolan in ti je pomoč potrebna, pa bomo z združenimi močmi vrata razbili.«

Eckardov glas je pričal, da mu ni do šale — in to je naposled zaleglo. Zdajci je zaročjal ključ in vrata so se odprla. Na pragu je stal Ervin.

»Ali mar nisem več svoj gospod v tej sobi?« je s temačnim pogledom in s sovražnim glasom vprašal. »Saj vendar slišiš, da hočem biti sam.«

Zdelo se je, da hoče celo lastnemu stricu ubraniti vstop, toda doktor Eckard se ni zmenil za to, temveč je mimo njega stopil v sobo.

»Seveda vem! Saj si ukazal slugi, da mora vsakogar postaviti pod kap. Toda jaz nisem kdor koli, temveč sem

brat tvoje matere. Nikar se ne trudi, da bi me nagnal. Ne grem prej, preden ne zvem, kako je prav za prav s teboj!«

Mladi mož je menda sprevidel, da se s stricem ne more bosti, vendar ni hotel ziniti niti besedice. Trmasto se je pogreznil v naslonjač ob pisalni mizi. Bil je bled in prečut; oči so mu bile krvave.

Doktor je stopil nazaj k durim in jih skrbno zaprl. Potlej se je približal Ervinu in mu položil roko na ramo.

»Ervin!«
»Daj mi mir! Ne ljubi se mi govoriti!«

»Zaupaj se mi, Ervin, ne premišljuj vemomer in ne beli si glave. To je ravno narobe! Predvčeršnjim si pogorel, to že drži, a pomisli vendar, da nisi ne prvi ne poslednji pisatelj, ki začne tako, pa se naposled vendar uveljavlji!«

Ervin se je grenko zasmejal.

Rokopis, značaj in usoda človeka

Tudi mi imamo velikega fenomenalnega psihografologa

V naših časopisih čitamo pogosto o velikih svetovnih čudih in slavnih ljudeh, prav za prav fenomenih, in mislimo, da imajo vse to samo v daljnih tujih deželah. Tako smo pred kratkim čitali tudi o slavnem nemškem grafologu Rafaelu Schermannu, kakor da tudi pri nas ne bi imeli velikega psihografologa, ki ga ravno tako poznajo širom po svetu in ki bo v kratkem odpotoval celo v Ameriko, da izpolni željo svojim ameriškim prijateljem in ameriški javnosti. Ta naš jugoslovanski psihografolog je F. T. Karmah. O njem so priobčili časopisi v zadnjih 10 letih nešteto člankov, ki v njih opisujejo njegove kar fenomenalne uspehe.

Gospod F. T. Karmah se je specializiral kot grafolog na znanstveni osnovi v velikih evropskih prestolnicah in je že v začetku zbudil pozornost s svojo nenavadno nadarjenostjo, ki pogosto prekosi sleherni

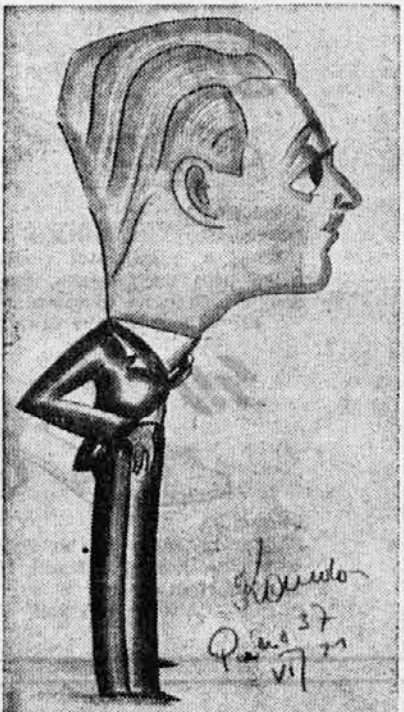
ljude, naj se ne spuščajo v gospodarske spekulacije, a ljudje ga niso poslušali, mlačje, da so pametnejši od znanstvene grafološke analize, ki v rokah gospoda F. T. Karmaha kakor matematika točno riše dogodke, ki se tedaj v človeški duši šele pripravljajo. Nejeverneži so spekulirali in propadli. Šele tedaj so priznali, da analiza rokopisa ni nikakšno nesmiselno vedeževanje. Kajpak sleherni grafolog še ni Schermann ali Karmah, kajti čeprav je danes grafologija že priznana realna veda, je še zmerom treba zanj nadarjenosti in intuicije, nekakšnega šestega čuta, kakor pravijo tisti, ki hočejo razjasniti ta skrivnostni pojav.

Bajne sposobnosti našega strokovnjaka se kažejo že v tem, kako hitro izlušči iz rokopisa človekov značaj. Takoj ve, ali je ta ali oni človek star ali mlad, inteligenten ali neinteligenten, miren ali nemiren, bolan ali zdrav. Kot dokaz naj navedem tale zanimivi primer: Lepega dne smo sedeli v kavarni z družbo, ki je bila v njej tudi neka gospodična. Vzela je iz svoje torbice pismo in ga pričela brati. G. F. T. Karmah je zelo diskretno pogledal rokopis, ne da bi bil prebral le besedico, in vseeno takoj dejal: »Gospodična, ogibajte se tega človeka. Zelo je nevaren.« Kajpak je gospodična zardela in ga vprašala, kako je mogel priti do takšnega spoznanja z enim samim pogledom na rokopis pisma, ki ga je diskretno čitala. A gospod F. T. Karmah se ni dal zmeti, ampak je s trdnim prepričanjem ponovil: »Ta gospod je navaden pustolovec.« Bilo je res in že po treh dneh smo brali v časopisih, da so ga zaradi sleparij aretirali.

Napisal sem ta osebnost doživljal a gospodom F. T. Karmahom zato, da pokažem, da imamo tudi mi v svoji sredi velikega in fenomenalnega psihografologa, ki smo nanj lahko ponosni. Zato je pa čudno, da tega našega velikega strokovnjaka v tujini bolje poznajo kakor pa pri nas, v naši državi. A g. F. T. Karmah ni samo praktik, ampak tudi teoretik. Ravno zdaj je dokončal veliko delo o vseh okultnih vedah, o grafologiji, astrologiji, hiromantiji, fiziognomiki, frenologiji itd.; v tem delu dokazuje, kaj je na teh stvarih resničnega in kaj ne. Ta njegova knjiga bo hkrati tudi prvi učbenik grafologije, astrologije, hipnotizma, sugestije in hiromantije, napisan in tiskan v naši državi. V njej bo gospod F. T. Karmah s tekstom in kakšnimi 200 slikami popisal vse, kar nam je treba vedeti o okultnih skrivnostih in našem življenju.

Knjiga »Naše življenje in okultne tajne« bo gotovo zbudila v naši javnosti največje zanimanje. Knjiga stane samo 60 dinarjev, a razen nje bo dobil vsak predplačnik še analizo svojega značaja. Tisti, ki se bodo prijavili in pisali neposredno na naslov: »Karmah, uprava, Zaleec, lahko pošljejo na isti naslov tudi v analizo svoj rokopis ali pa rokopiese oseb, katerih značaj in usoda jih zanimata. Prepričali se boste, da je vse, kar smo tukaj omenili, resnica, prav fenomenalna resnica.

M. R. S.

domišljijo. Z analizo rokopisa in podpisu utegne naš veliki psihografolog ugotoviti ne samo značaj in temperament posameznika, ampak tudi vsa njegova nagnjenja in njegove mržnje, njegove bolezni, napake, njegovo preteklost in bodočnost. Znani so primeri, ko je gospod F. T. Karmah povedal čisto zdravim ljudem, da bodo v kratkem zboleli ali pa celo umrli. Razkrinkaval je zločine in zločince, vzroke zakonskih nesoglasij in tragedij, sposobnost in nesposobnost v poklicu, potrebe metode pri vzgoji otrok, itd. Posebno znan je primer, ko je neki mladi vdovi pri proučevanju njenega rokopisa dejal: »Gospe, vi nekaj skrivate. Vaš mož ni umrl naravne smrti. Vi ste ga zastrupili!« In zadel je v črno. Sodna preiskava je potrdila vsako njegovo besedo.

Ravno tako so iz prakse našega slavnega psihografologa znani primeri, ko je gospod Karmah svetloval

MENZA

V LJUBLJANI

Kolodvorska ulica

št. 8

Vam nudi od 6 do 21 vsakodnevno jedila po najnižjih cenah.

Sprejema abonente na okusno domačo hrano po din 10 do 13 dnevno.

Brezalkoholne pijače!

DUPLICA PRI KAMNIKU

železniška in avtopostaja

Oglejte si našo zalogo v tovarni ali v pisarni LJUBLJANA, Kersnikova ulica 7, poleg Slamiča

Najcenejše in
kvalitativno najboljše
krastove in bukove

PARKETE

dobavlja in polaga tovarna

REMEC-CO

Ogroženi Singapur

Nadaljevanje z 9. strani

Bangkoku, ki je med drugim rekel: »Mnogo Siamcev je pristavev azijske zveze, ki bi ji načelovala Japonska.« Siamski zunanji minister Luang Pradit Manudharm sicer trdi, da njegova domovina ne izkazuje eni državi več naklonjenosti ko drugi, in podčrtava angleško-siamsko prijateljstvo. Načrt prekopa Kra pa Angleže vendarle vznemirja.

Angleži si žele revizije stare angleško-siamske pogodbe. Vprašanje je le, ali ni čas že zamujen in ali si ne bo japonska vseazijska in budistična doktrina prej pridobila simpatije siamskega naroda.

Strategična važnost Siam je zelo velika, posebno odkar je nemško-japonski pakt odkril japonske namene v Holandski Indiji. Siam bi bil odlično oporišče za morebiten napad na Singapur in na Holandsko Indijo.

Skoda, da načrt o nevtralizaciji Siam, ki ga je izdelal predsednik vlade Fia Bahel, ni izvedljiv. Ali Angleži prav store, če se upirajo prekopavanju zemeljske ožine Kra? Vsekako ne gre pozabiti, da je Fia Bahel študiral vojaško akademijo v Lichteferldu pri Berlinu in da je hodil v šolo skupaj z generalom Göringom.

Ernest O. Hauser

Listnica uredništva

Fani: Vaš »Ljubi moj...« ni nič posebnega. Toda ne izgubite poguma, čeravno bo romal v koš.

W. A.: O šmarnicah smo že zadosti pisali. Pošljite nam kaj drugega!

Mirjam: Zgodba o materi, hčerki, posestvu in očetu, ki se je pohabil v ameriški tovarni, ni zrela za objavo.

P. A.: Si: Poskušajte kaj drugega napisati. O kinu ne moremo objaviti.

Kaste: O stvarih, kakršna je vasa, je sploh prepovedano pisati.

A. M.: Niste napisali, kaj se je zgodilo in kdaj, in kar je najlepše — niste se niti podpisali. Zato v koš.

K. F.: Zgodbe o pijani ženi v Mariboru ne moremo objaviti. Pošljite kaj drugega!

Cene naših malih oglasov so zmerne in času primerne!

Radio Ljubljana od 2. do 8. junija 1938.

ČETRTEK, 2. JUNIJA

12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Magistrov trio ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Radijski orkester ■ 18.40: Slovensčina za Slovence ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: 10 minut zabave ■ 20.00: Pester večer ■ 21.30: Koncert lahke glasbe ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Koncert lahke glasbe ■ Konec ob 23. uri.

PETEK, 3. JUNIJA

12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Koncert Ra-

V gostilni pri „Lovcu“

Ljubljana, Rimska 24 - Bleiweisova 2

dobite izborna mrzla in gorka jedila, razno sveže pecivo, zajamčeno pristna štajerska, dolenska in dalmatinska vina. — Abonentni se sprejemajo na okusno domačo hrano po din 10 do 15 dnevno.

Sonce je iz dneva v dan silnejše!

Zato se zahteva vsak dan več od Vaše kože. Mislite pravočasno na nujno potrebno nego kože z NIVEO! - Samo NIVEA vsebuje Eucerit. NIVEA krepi kožo in dela tudi Vašo kožo odpornejšo proti vedno močnejšim sončnim žarkom in ji da svež videz.

ZA BINKOŠTI

45300-1104

Za lepe dnoje najcenejši in najbolj pripravi deski platneni čevlji z gumijastim podplatom. Velikost 27-34 din 19.—, št. 35-42 din 25.—, Moški din 29.—. Izdelujemo jih v beli, sivi in drap barvi.

40891-7063

Deske sandalice iz platna z elastičnim podplatom in zaponko preko nartil. Od št. 27-30 din 25.—, št. 31-34 din 29.—.

2731-03802

Sandali iz močnega usnja z usnjenim podplatom so najboljše deske obutev za poletje. Štev. 27-30 din 49.—, št. 31-34 din 59.—, št. 35-38 din 79.—, Moški din 99.—.

23425-2205

Udobni čevlji iz močnega angleškega platna, z gumijastim podplatom in nizko peto na zaponko. Praktični za delo v hiši in na dvorišču. Izdelujemo jih v beli, sivi in drap barvi.

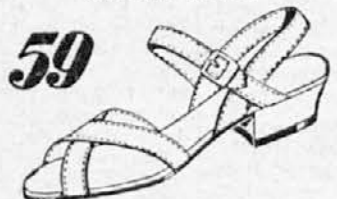
60635-2193

Elegantna dama ne bo dobila lepših čevljev k svojimi pidžami. Izdelani so iz pisanega platna in se podajo k vsaki pidžami.

63995-1192

Za počitek noge elegantni, lahki in udobni čevlji iz belega ali drap lanenega platna.

3185-56151

Za soparne poletne dni so najboljše te okusne, elegantne in praktične sandalice na jermen. Z usnjenim podplatom in nizko peto. Izdelujemo jih v beli, modri in rdeči barvi.

3495-14175

Lahke in udobne sandalice v rdeči, modri in beli barvi, na vrvice z nizko peto.

Selce 3.—. Nudite otrokom udobnost, kupite jim kratke nogavice. Te nogavice so izdelane v vseh barvah, s pisanim in z enobarvnim robom.

Havajke 4.—. Zenske kratke nogavice iz finega mako bombaža v beli barvi in ostalih lepih barvah.

Jadran 9.—. Poleti vam ni treba stiskati nog s podvezo — nosite kratke nogavice Jadran!

Plata

dijskega orkestra ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Zenska ura ■ 18.20: Naše pesmi iz Amerike ■ 18.40: Smotrenost gospodarstva ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: 10 minut za planince ■ 20.00: Pester glasbeni večer ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.30: Angleške plošče ■ Konec ob 23. uri.

SOBOTA, 4. JUNIJA

10.00: Prenos otvoritve ljubljanskega velesejma ■ 12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Plošče ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Rezervirano za prenos promenadnega koncerta ■ 18.40: O mednarodnem mladinskem taboru v Ljubljani ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Pregled sporeda ■ 20.00: O znanji politiki ■ 20.30: VI. večer muzikomedijantov ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Radijski orkester ■ Konec ob 23. uri.

NEDELJA 5. JUNIJA

8.00: Kvartet rogov ■ 8.45: Napovedi, poročila ■ 9.00: Prenos cerkvene glasbe iz stolne cerkve v Ljubljani ■ 9.00: Verski govor ■ 10.15: Slavoslovne koračnice ■ 10.45: Otvoritev kongresa Društva za ceste ■ 11.30: Koncert Gostiča in Radijskega orkestra ■ 13.00: Napovedi, poročila ■ 13.20: Plošče po željah ■ 17.00: Veselo popoldne za birmance ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Slovenska ura ■ 20.30: Koncert vojaške godbe ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Ples in dobra volja ■ Konec ob 23. uri.

PONEDELJEK 6. JUNIJA

9.00: Napovedi ■ 9.05: Plošče ■ 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve ■ 9.45: Vaki govor ■ 10.00: Poskočne in veselo ■ 11.00: Otroška ura ■ 11.30: Vesel

opoldanski koncert ■ 13.00: Napovedi, poročila ■ 13.20: Kar želite, to dobite ■ 17.00: Gospodarska navodila za junij in tržne cene ■ 17.30: Sramel uč. abiturientov ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Plošče ■ 20.00: »Trije ženine« ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Radijski orkester ■ Konec ob 23. uri.

TOREK 7. JUNIJA

11.00: Šolska ura ■ 12.00: Uvertura ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Koncert Radijskega orkestra ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Radijski orkester ■ 18.40: Devizne omejitve in način plačila brez deviz ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Deset minut zabave ■ 20.00: Radijski orkester ■ 21.00: Prenos iz Rima ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ Konec ob 22.50 uri.

SREDA 8. JUNIJA

12.00: Izpod južnega sonca ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Operetni venčki ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Originalna švicarska godba ■ 18.40: Opazuj in poskušaj ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Sahejski kotiček ■ 20.00: Koncert Schwabovih in Foersterjevih pesmi ■ 20.45: Plošče ■ 21.10: Klavirski koncert ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Koncert na dveh citrah ■ Konec ob 23. uri.

NAJBOLJŠI NAKUP
oblek, perila, vetrnih suknjičev itd.
nudi za vsakogar

Presker

Ljubljana, Sv. Petra c. 14

FR. P. ZAJEC

IZPRASAN OPTIK IN URAR

LJUBLJANA - STARI TRG 9

Velika izbira vsakovrstnih naočnikov, povečevalnih stekel, daljnogledov, lopomerov, barometrov, barotermometrov, hygrometrov itd. — Raznovrstne ure, zlatina in srebrnina. — Ceniki brezplačno!

MALI OGLASI

TRGOVINE, INDUSTRIJE, TRAFIKE, bufete, hotele, restavracije, gostilne, kavarne, krčme, mlekarne, drogerije, parturije, lekarnice, kopalnice, letovišča prodajamo in posredujemo kupčijo solidno, uspešno in hitro: Poslovna Pavlekovič, Zagreb, Blica 14.

POROKE BOLJSIH SLOJEV posredujemo kar največje. Imamo veliko izbiro gospodinj, gospi in gospodov pod najboljšimi pogoji. Informativne prospekte pošiljamo proti vplačilu znanih, v vrednosti 10 din, diskretno: »Rezor«, Zagreb — Pošta 3.

LEKARNAR Z LASTNO LEKARNO, rimsko-katolik, neoznjen, 38 let, eleganten in značajen gospod, popolnoma zdrav, se želi poročiti s slovensko gospodinjico iz dobro situirane, boljšee, slovenske družine. Ponudbe prejema in daje pojasnila proti vplačilu 10 din v znak: »Rezor«, Zagreb — Pošta 3.

DVA DRŽAVNA URADNIKA, 34 in 38 let, neoznjeni, v krasni sigurni službi, bi se radi poročili s simpatičnima slovenskima dobro situiranimi gospodinjicami. Ponudbe prejema in daje pojasnila proti vplačilu 10 din v znak: »Rezor«, Zagreb — Pošta 3.

INŽENIR, 34 let, rimskokatolik, v državni službi v Ljubljani, neoznjen, se želi poročiti s slovensko dobro situirano gospodinjico, lepe preteklosti. Ponudbe prejema in daje pojasnila proti vplačilu 10 dinarjev v znak: »Rezor«, Zagreb — Pošta 3.